

311442

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ డిసంబరు నెల 21-వ తేది మంగళవారము } No. 220
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర మార్గశిరమాస బహుళ ద్వితీయ. } సంచిక ౨౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలె శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి పెహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరు నందు
9-12-1926 తేదినుండి 9-1-1927 తేదివరకు ప్రతిదినము

మధుర ఒరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారు
రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి.

దశావతారము ను ప్రదర్శింతురు

పగటి నాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గం-30 నిమిషములకు ప్రారంభించబడును.

రాత్రి నాటకము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.

టిక్కెట్ల ధరవివరములు:—రూ 8, 2, 1 అతాలు 8 మాత్రమే

ముఖ్యమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి రు 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వుచేయబడును.

3257

ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందస్వామి, ప్రొప్రైటరు.

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్ముని

అభ్యుదయోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్ముని ఈ యభ్యుదయోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు తీరుమార్గమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు ప్రజానాయకులను, స్వభిచ్ఛనుష్ఠానవిధానమును మృదువుగా గ్రహించుచున్నది. దేశమాత్రాధాన నానక్త మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,

మదరాసు.

ముత్తయ్య కంపెనీ నిలవ బట్టల విక్రయము

15 - 12 - 1926 తేది నుండి ప్రారంభింపబడినది.

విలువగల చీరలు, మంచి ట్రేడ్ గుడ్డలు, పూల్ గుడ్డలు, లాగులకును వర్తులకును ఉపయోగపడు పలురకము లగు సిల్క్ గుడ్డలు, చిత్రము లైన దుస్తులు యింకను వందలకొలది యితర రకముల గుడ్డలు అతిచౌక ధరకు యివ్వబడును. ఈతరుణమును పోగొట్టుకొని అనతల చింతింపకుడు.

కె. యస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, 287 ఎస్సెనేడ్ మదరాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:-

Imperial Telegraph Collage, Delhi

మీ కారు ఎంత మంచిస్థితిలో నున్నదో అంత మంచిస్థితిలో మీ బాటరీ గలదా?

బాటరీ తొందరను తొలగించుటకు

మీరు వెస్టింగ్ హౌస్ బాటరీతో అమర్చిన చాలును. ఒకదానిని అమర్చుదు. అందుచే గలుగు అద్భుతతక్తులను మీరు గ్రహింప గలరు. అవసరముగా నున్నప్పుడు మీకు నమ్మికను గలిగించును.

ధర రూ 90 నుండిగలవు

ఆన్ని గా రేజులందు ను స్టాకుచేసి

ఉంచబడును.

Sole Agents:-

R. PATEL & Co, 2545 Madras.

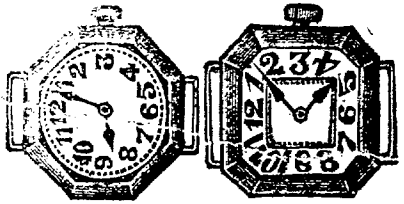
Sole Agents also for Wolseley Cars.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి భర్తవ్యాయంబగు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు జుతులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక బాతక నఖతైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము తిరుత్తణి

HALF RATE 14-Kt. SOLID GOLD Bridge Movement 10 Jewels.

Original Rs. 30. Sale Price Rs. 15. Very Strong Bridge Movement, 10 Jewelled in 10 holes very handy and beautiful really a boon, solid gold, guaranteed for 10 years. Do not lose this opportunity. Write to:- HANSEMER WATCH CO., VEPEY, MADRAS.

ప్రాచీనార్థక భావళి గ్రంథమండలి

పూర్వశ్రౌతపరిష్కారముననుసరించి వైపుగొప్పసింహావలోకము అష్టదశపురాణములలోనున్న యద్భుతకథలు మట్టుకు సుబోధముగ వచనములో ప్రకటించుచున్నాము.

భారతకథావళి ప్రథమగ్రంథము

తెలుగు భారతములో లేనివిహాడ మూలమునుండి తీసి 28 కథలు సుతంత్రముగా వ్రాసితిమి. సమస్తశీతులును, యుక్తులును, ధర్మములును గలవు. వల వందాదారులకు 0-8-0. మితరులకు 0-10-0. చందాదారులకు ప్రవేశరుసుము 0-2-0. కాబోవుగ్రంథరాజము భాగవతకథావళితయారగుచున్నది. వలయువారు: కం. పి. బసవరాజుగారు, ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము-కోల్హారు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయు.

మోహినీ తైలము

5 తుల నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0 మోహినీతైలము:- గుణావన గలిగి యుండును. మోహినీతైలము:- తలయందు ముడు షాగొట్టును. అమ్మతాంబూలం షివో, మదరాసు - బొంబాయి

శ్రీ ఆంధ్ర నాటకలోకము

శ్రీ శతావధాని కాళీ, కృష్ణాచార్యులవారి సంభాషణలు

భ్రమవిచారము

ప్ర:- ప్రమాత్మకముగు దృశ్య మేరూపమును కల్పించును? ఉ:- స్వరూపానురూపముగురూపమును. ప్ర:- భ్రమత్మకముగు దృశ్య మేరూపమును కల్పించును? ఉ:- ఆదియుస్వరూపా అను రూపముగురూపమును. ప్ర:- ఆదియు, యిదియునను వివేక మెప్పుడుకలుగును? ఉ:- వివిక్తరూపగుడకయందు (రూపములు, విభిన్నముగా తెలియునప్పుడు) ప్ర:- భేదములేనియీదశకును, భేదముగల నిజదశకును సాంకర్యములేదా? ఉ:- లేదు. ప్ర:- ఏల? ఉ:- ఆదేశల, భేదమసాంకర్యముననేతలుంటు. ప్ర:- మరి భేదములేని దెవరిదృష్టియందు? ఉ:- ప్రేక్షకునిదృష్టియందు. ప్ర:- ప్రేక్షకధర్మమునం దీ వివేకములేకుండును? ఉ:- ఈ వివేకము లేకుండనుటయే ప్రేక్షక (దృష్టికి) ధర్మముగలచేత. ప్ర:- అట్లుగనెడ ప్రమాదివేకము యెచటకట్టును? ఉ:- భ్రమభావదశయందు. ప్ర:- అదియెట్టి? ఉ:- భ్రమకు పూర్వము; భ్రమకుపరమునగుదశ. ప్ర:- పూర్వకాలమందు యీవివేకము కలుగదా? ఉ:- ఒకప్పుడు కలుగవచ్చును. ప్ర:- ఎప్పుడు? ఉ:- భ్రమమధ్యముగా నుండినపుడు, నటుడు భ్రమకు ధర్మముగా నుండునపుడు (అనిగాభ్రమఅసంపూర్ణముగ నుండినపుడుగాని, నటునకు మధ్యమధ్య భ్రమకల్గినపుడుగాని) ప్ర:- నటుడు, (ప్రేక్షకునకు) భ్రమ ప్రదర్శించెడు స్థలమెట్టి? ఉ:- ఒకప్పుడుతంగము మతీయొకప్పుడుపూర్వరంగము. ప్ర:- పూర్వరంగమం చెట్టు? ఉ:- ప్రయత్నాతివృద్ధిచేత. ప్ర:- పరరంగమం చెట్టు? ఉ:- ప్రయత్నానావృద్ధిచేత. ప్ర:- ఈ ప్రాభ్రమయన్నివృత్తు? ఉ:- నటనివృత్తు. ప్ర:- భ్రమపాత్రుడగునటునకు నటత్వమేదా? ఉ:- అట్లుకానిదశయందు. ప్ర:- యోగ్యుడగు నటపాత్రయెట్లుండును? ఉ:- స్వధర్మమునకు పాత్రతీరనిదియుండును. ప్ర:- అవికలమగు భ్రమనీతికిని, అవికలమగు ప్రమానీతికిని ప్రేక్షకునియందు భేదమేమాడదందురా? ఉ:- మాడదనుటలేదు. ప్రేక్షకత్వదశయందుమాడదు. ప్ర:- ఇదిప్రేక్షకునియందు యెప్పుడుసాధ్యమగును? ఉ:- భ్రమనీతికాద్యంతములు ప్రేక్షకుని, కంటబడునపుడు. ప్ర:- ఇదియెట్టిదానియందు సాధ్యమగును? ఉ:- వివిక్తజాతికము, భ్రమత్మకముగు మామిడిచెట్టు వంటిదానియందు. ప్ర:- ఇందుభేద మేదశయందు లేదంటిరి? (భ్రమజన్యపక్షమునకు ప్రమాజన్యమునకు భేదము) ఉ:- వృక్షదర్శనదశయందు. ప్ర:- నీవిషయమందుకలదంటిరి? ఉ:- వృక్షదర్శంత, దశవిషయమందు. ప్ర:- పూర్వజ్ఞానము లేనపుడు వృక్షముమాడ నేమి కలుగును? ఉ:- మార్గము. ప్ర:- ఉన్నపుడు? (వృక్షముయొక్క పూర్వజ్ఞానమున్నపుడు) ఉ:- రోమమార్గము.

(విలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడయందు డిశంబరు 10 తేదీని సమావేశమైన ఆంధ్ర సెనెట్ సభలో బెజవాడ కేంద్రమువిషయమై జరిగిన చర్చసందర్భములో మీ ప్రత్యేకవిలేఖరి వ్రాయుచు గుంటూరు విశ్వవిద్యాలయ ప్రెసిడెంట్ గారగు శ్రీ శ్రీ వారు తమకాలేజీలో ప్యాన్ కోర్సు మాత్రమే యుంచేట్లున్న అనర్హ వర్గరా విద్యార్థిమములను పెట్టుమనియు గుంటూరు సెంటరుగా చేసినయెడల భవిష్యత్ కాలమున అనర్హవర్గరా పెట్టుటకు ఆలోచించెదమనియు విశ్వవిద్యాలయమువాడ చేయ వైఖరినిబట్టి చూచెద మనియు చెప్పినట్లుగా నెంచియున్నారని. నేనున్న నామిత్రులు విష్ణుభొట్ల రామకృష్ణయ్య పంతులు బి. ఏ. రి. ట్రెజర్ల డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును అసభకు వెలియుంటిమి. కోటిలింగం పంతులుగారు గుంటూరును కేంద్రముగ చేయుటకు కాసనసభవారికి సిఫార్సువిషయమై మాట్లాడుచు నున్నతెరి వైస్ ఛాన్సలరుగారు శ్రీ శ్రీ దొరవారిని తమకాలేజీని బెజవాడకు మార్చెదరా అని అడిగిరి. కాని వారు జవాబుచెప్పటలో తమ బెజవాడకు మార్చమనియు వారికి 15 లక్షల రూపాయలు వున్నవనియు అనర్హ వర్గరా కార్యక్రమమును పెట్టెదమనియు బెజవాడయందు కేంద్రము పెట్టిన గుంటూరు నందు అనర్హకోర్సు పెట్టుటకు వీలులేక బెజవాడకు రావలసివచ్చినప్పుడు గుంటూరునందు పాస్ కోర్సుతో సంతుష్టి చెందెదము. కాని బెజవాడకు ఎంతమాత్రము రాకునియు ఎటులైన విశ్వవిద్యాలయమువారుచేతులై ఖరీదీది మా విషయము ఆధారము పడియుండుననియు చెప్పియుండిరి. శ్రీ శ్రీ దొరవారు చాలాభయముతో చెప్పియున్నాడు. వైస్ ఛాన్సలరుగారు చాలా మేధావంతులగుటచేతను వారు చెప్పమాటలను సమన్వయము చేసి సరియైన అర్థమును లోపింపజేయక ఉచ్చారణయందు గల సంబంధమును అధారము చేసికొని తమకునువగు నర్థమును కల్పింపజేసివారు. అనర్హుల పెట్టు నుద్దేశములేదనియు ప్యాన్ కోర్సుమాత్రమే పెట్టుదురని అపోహను పొంది దొరవారియొక్క సరియైన అర్థమును చెడగొట్టిరి. ప్యాన్ కోర్సుకు 15 లక్షల రూపాయ లెందులకు? మొదటినుండియు బెజవాడయందు అభివృద్ధిగలవారై వైస్ ఛాన్సలరుగారు దొరగారిమాటలయందు విరోధ అర్థము నాలోపించి గుంటూరుకు అన్యాయముచేసిరి గాని దొరవారు గుంటూరులో తమ కాలేజీయందు అనర్హుల పెట్టుమని యుద్దేశించలేదు. తర్వాత నేను దొరగారిని కలుసుకొని అదుగగా గుంటూరుకు కేంద్రము వచ్చిన మరురోజున అనర్హుల క్లాసులను పెట్టుటకు ఇదివరకే విషయవారు నిశ్చయము చేసుకొన్నట్లు చెప్పతూ గుంటూరునందు కేంద్రము కావలయునని ఆందోళన వారు సర్వేయెడల విషయవారియొక్క పలుకుబడిని ఎక్కువచేసుకొని విశ్వవిద్యాలయము విషయవారి అధీనము మూల నుండుకొను నుద్దేశము వారికి కలుగవచ్చునని కొంతమంది పెద్దమనుష్యులు కాసనసభయందు నుడివినట్లు వినియుండుట చేత విశ్వవిద్యాలయపువారు నిశ్చయించువరకు మేము చెప్పమని అని మాడ సందర్భానుసారముగా చెప్పినట్లు వారు చెప్పియున్నారు. కనుక గుంటూరులో వారు అనర్హుల కోర్సు పెట్టుట నిశ్చయము. గుంటూరునందుగాక బెజవాడయంత కేంద్రము పెట్టుబడెయెడల వారు రాజమండ్రికి పోయి గుంటూరులో కళాశాలలేని దొరగారిగృహముకడ కలుగవచ్చునేగాక కనుక తమ విలేఖరి వ్రాసినసంగతులు సరియైనవికావనియు విషయవారు గుంటూరులో అనర్హకోర్సు పెట్టుదురనియు ఆపురమునందు కేంద్ర మేర్పరుచుట ముఖ్య అవసరమనియు దానికి గుంటూరుజిల్లా ప్రజలు కాసనసభవారికి తెలియబరచవలసి వుంటుందనియు నేను తెలియజేయుచున్నాను.

న్యాయతి నారాయణరావు

విదవ ఆంధ్ర దేశకళావంతుల సంస్కరణసభ కాకినాడ ఈసభ కాకినాడపురమునందు నిటి యెలక్టింగు సినీ మాహులలో 1926 సం. 10 డిసెంబరు 20, 21-వ తేదీయందు (గురు, శుక్రవారములు) రాజకీయవిషయాలతో నెట్టిపంబంధమును లేక కేవలము సాంఘికముగ జరుపబడునాన యీసభకు అందర విచ్చేసి, సభ నాశీర్వాదించి తమ సాన్నిధ్యముతోడను, సంచేకముతోడను సంస్కరణకు తోడ్పడ ప్రార్థింతులు. అధ్యక్షునియామకము పత్రికలయందు త్వరలో వెల్లడించబడును. చిత్తజల్లు రామారావు, కందుల వీరసుబ్రహ్మణ్యము, కార్యదర్శులు. చిత్తజల్లు పుల్లయ్య, ఆచార్యసంఘాధ్యక్షుడు

పాలలోని మంచివైనటువంటిన్ని, పుష్టిచేయునటువంటిన్ని ఆహారభాగములు వుంచి పనికిమూలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగాచేయబడిన పాలే కన్ డెన్సుడు పాలు. కన్ డెన్సుడు పాలు కొనుటవల్లన మీరు యిచ్చే సొమ్ము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనుటవల్ల పొదుగునుంచి పిత్తక బడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమ్మువాడు యెక్కువ లాభముకొనుటకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్ డెన్సుడు పాలు వుపయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హేచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మాసములు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) యిట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, వంట, మిఠాయిచేయుట, మరియేవైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్ డెన్సుడు పాలు వుపయోగించినయెడల, మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మారితడబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>దయచేసి మారితడబ్బా పంపుము. దీనితో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.</p>	<p>పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	--	--

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) దేతితో
రాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

పంజాబునని కలులాలాజీగారిని ఖండించుట

లాల్ బాగ్ నిర్దేశకలాలాగారిని వ్రాయుచున్నార

పంజాబుదేశములో జరిగిన ఎన్నికలవిషయములను యితర రాష్ట్రములవారికి తెలియజేయుటకై ఈ క్రిందివిషయములను పొందుపరచుచున్నాను. కాంగ్రెసు సభ్యులకందరికిని ఇది అవశ్యకమైన విషయమని వ్రాయుచున్నాను.

ఈసంవత్సర ప్రారంభమందు లాలాజీపతిరావుగారే ఎన్నికలన్నింటిలో తనపార్టీవారిని బయలుదేరిన యితరపార్టీల సరికట్టవలెనని తలచిరి. ఇది ప్రజాపితమైన మార్గము కాదని మాడునంజన్మములక్రింద నెలవిచ్చినట్లుగానే యిప్పుడుకూడా కాంగ్రెసువారు ఆశీషించిరి. ఇంతకుపూర్వ లజపతిరావుగారు హిందూసభాపక్షము నవలంబించి కాంగ్రెసుపక్షమందు విముఖ్యము జాప్తునట్లు కొంతవంది మిత్రులకు ఆశాభంగకరముగా నుండెను. కాంగ్రెసుపార్టీతో చేరకుండా స్వయముగా కొకపార్టీని బయలుదేరియుటయి భిన్నాభిప్రాయములను కక్షలును ప్రారంభించినవి.

లజపతిరావుగారును వారి యనుచరులను ఏకస్వత్రాధి పత్యముగా ఎన్నికలను నడిపించుటకు పీఠికలకపోవుటయి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గముతో విరోధము పెట్టుకొన్నారు. కాంగ్రెసుపక్షము దుర్వినియోగముననున్నదనే మిషన్ తమ రాజీనామా లా నిచ్చిరి. కాని వారిరాజీనామాలు కొన్ని నెలల పరకును కాంగ్రెసునిర్వాహకులు అంగీకరింపలేదు. లజపతిరావుగారితో రాజీలు ఏర్పాటుచేసినా కుదురలేదు. పండిత శాంతనంధారు కాంగ్రెసువర్గములో చేరినవారేగాని కాంగ్రెసు ధనవ్యయము తగాదాలో ప్రధాన్యమునహించి అదివరకు కార్యదర్శిగారితో చేసిన ప్రమాములముకూడా ఉల్లంఘించిరి.

కలకత్తాలో నిర్వాహకవర్గమువారు చేసిన తీర్మానమునకు ఇంకొక చిన్నవాక్యమును లజపతిరావుగారికిని కార్యదర్శిగారికిని రాజీముద్దుటకు జేర్చినప్పుడు శాంతనంధారు తమ పూర్వప్రమాములములకు ఈ ఉల్లంఘనలను.

కాంగ్రెసుసభ్యులను నియమానుకూలముచేయుట

లజపతిరావుగారు అవినీతి వ్యవస్థలను శాసనసభాద్వారై న సభ్యులనున్న తమయభిప్రాయములను వెల్లడించుటకు తిరస్కరముగా వ్రాసినవేరి. కాంగ్రెసువారుకూడా సాధ్యమైనంతవరకును వారి సలహాలను అనుసరించియే పంజాబు శాసనసభాసభ్యులను ఎన్నికలను నియమానుకూలముచేసిరి. అనేకరాయ బారములు జరిగినవి గాని, కాంగ్రెసువారితో హిందూసభవారు సమాధానమునకు రాలేదు. లజపతిరావుగారు జీనీవానుంచి తిరిగి రాక పూర్వమే హిందూసభవారు తమ శాసనసభాసభ్యులను నియమానుకూలముచేసి ప్రకటించిరి.

లజపతిరావుగారు నచ్చినతర్వాత హిందూసభవారి బాబితాలో కొన్ని మార్పులు చేయించుటకు తంజూరు పడ్డారుగాని సాగలేదు. తరువాత ముగ్గురునాకులకు పంచాయితీగా ఏర్పరచి అభ్యర్థులను నియమానుకూలము చేయవలసినదిగా కోరినారుగాని అపంచాయితీవారు ఏమిప్పువరకును జరుపలేదు.

ఇంతలో లాలాజీ స్వరాజ్యపార్టీలోనుండి చీలిపోయిరి. రాజీ కుదుర్చునలెనని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవికాని ఫలములేకపోయెను. వారికి వీరికి నైమిషము మోచినది దీని ఫలితము లేదుంటే "ఇండిపెండెంటు" అనే పెద్దపేరుతో ఒక పార్టీ బయలుదేరింది దీని నాయకుడైన ఆ లాలాజీగారికే తమ స్వంతరాష్ట్రములోనే విశేషవిశ్వగౌరవ పొగుకాలేదు.

లజపతిరావుగారి ఎన్నికలహడావుడి

ఇంతలో లజపతిరావుగారు తమ తంత్రములు మార్చుకొన్నారు. తమపార్టీవారు చెప్పుకుంటే ప్రజలలో పరపతిపుట్టకపోవుటచేత ఒక గొప్పపలుకుబడిగల కాంగ్రెసుప్రతినిధియగు అభ్యర్థికి పోటీగా బక్షే తేకచంబుగారిని బయలుదేరితీసారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి దునినందుగారు పీరు కాంగ్రెసువిషయములో అతిదీక్షతో పనిచేయకపోయినను వీరికి మించిన కాంగ్రెసు సేవాధురంధరు రాష్ట్రములో ఇంకొకరులేరు. కాంగ్రెసు నెలల వీరికిగల దీక్షభక్తి యీపంజాబులో మరెవ్వరికీలేదు.

ఇటువంటి కాంగ్రెసు సేవాధురంధరును ప్రజలకందరికి పూజనీయుడను అయిన దునినందుగారికి వ్యతిరేకముగా లజపతిరావుగారు పనిచేయవలసినవెన్నెను. కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమును పడగొట్టుటకు ప్రయత్నింపసాగెను. ఇటుచేయుటయి అన్యోన్యకక్షలు ప్రజలలో పెరిగి ఎన్ని యుద్ధము తీవ్రమైనది. దీనివల్ల ఫలితమేమిటి? లాలాజీగారికి పోటీగా ఇంకొకరు నిలబడ్డారు. ఇటువైన లాలాజీగారుచేసిన ప్రతికక్షి వ్యాఖ్యానములన్నియు రాజ్యాంగనూత్రములనుగురించి కాకుండాఅభ్యర్థులయొక్క మంచిచెడ్డలను గౌరవాగౌరవములగుర్చి సాగించిరి. ఆయన చేసిన ఉపన్యాసముల సారాంశమేమిటంటే:—

కాంగ్రెసు హిందూమతమునకు ప్రతిహేతుమనినీ స్వరాజ్యవాదులు హిందూమత విరోధులనినీ ఆగ్నేయలోకలిసి

హిందువులను నాశనముచేయుటకు కట్టచేస్తున్నారని స్వరాజ్యపార్టీవారికి వోటుయివ్వడమంటే ఆగ్నేయప్రభుత్వ ఆలోచనానిష్ఠులనినీ కాంగ్రెసుకు వోటుయివ్వడమంటే సర్. ఫట్టి హుస్సేనుగారికి వోటుయివ్వడమేననినీ బోధించినారు ఈయన అనుచరులు ఇంకొక అడుగు ముందువేసారు. కాంగ్రెసు 40 ఏండ్లనుంచీ నడుస్తున్నప్పటికీ కాంగ్రెసునాయకులకు హిందూమతమంటే ఏమిటో తెలియదనినీ స్వరాజ్యపార్టీకి యివ్వడమంటే గోపాత్యచెయ్యడమనినీ వాదించారు. లాలాజీపతిరావుగారి స్వాధీనములో ఉన్న వార్తాపత్రికలలో అన్నిచోట్లకు వార్తలను పంపించే అసోసియేటెడ్స్ ఆఫ్ సెన్సెయివలెనీకూడా తిట్టడానికి ప్రయత్నించేసారు. కాంగ్రెసునాయకులను బహిరంగంగాను అంతరంగికంగాను తిట్టడం ప్రారంభించారు కాంగ్రెసు నాయకులసభలు జరుగకుండా అడ్డులుతేసారు. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి పంజాబుకు ఎవరైనా కాంగ్రెసునాయకులువస్తే వారిని అవమానించడం మొదలుపెట్టారు. ఇన్నీ చూచింది ట్రిబ్యూనుప్రతిక అదివరకు లజపతిరావుగారియెడల గౌరవభావముగా ఉండేయన్నప్పటికీ ప్రజానాయకుల వాక్యాన్వితత్యమునకూడా భంగపరచుచున్నందుకు ఆయనను దూషించినది.

కాంగ్రెసుపక్షమునాడెదమను ఇదివరలో ఇంతఅక్రమముగా నెప్పుడును ప్రవర్తించలేదు.

ఈయన యీలాగున జేసేసేగాని కాంగ్రెసువారి సభలన్నిటిలో ప్రతివారి ప్రశ్నలకును సమాసముతో సమాధానములివ్వబడెను.

లజపతిరావుగారి వ్రాతలలోనేమి ఉపన్యాసములలో నేమి వెనుకాడకుండా ప్రతికక్షులను ఖండించినాను. తమదేశమునకు చేసినత్యాగము నేనె తలచవలసినదన్నాడు. తన వృద్ధాప్యమును గౌరవించమన్నాడు. తాను పక్కా హిందువై జన్మించడమే తానుచేసిన పాపమున్నాడు కాబట్టి యీయన ప్రజలయొక్క ఆవరణ కోరుటలో ధర్మమాత్రములు ఆధారముగా ఉండగలేదు. తన్నుచూచి గౌరవించి తనపార్టీలో చేరమన్నాడు. పంజాబుదేశములు మొత్తంమీద తీవ్రవాదుల సేనసంగతి తెలిసి యీపక్షాని అలంబించారు. తాను మంత్రివర్గములకు మున్నానని ఆయన యెప్పుడు చెప్పలేదు.

వైచిత్త్యతను మంత్రివర్గముయిచ్చినా నిరకారితీస్తానని ప్రజలపైన మాయమందు చట్టాదును. కాంగ్రెసుపార్టీని ధ్వంసముచేయడానికై గొర్ఖుమొట్టువారులలో విరాజిల్లుచు కాంగ్రెసు విరోధులై ప్రభుత్వమువారికి రామభజనచేసేవారిని తోడుగా తీసికొన్నారు. ఇదంతామూస్తే లజపతిరావుగారు రాజ్యాంగనూత్రములను సాధించుటకు యీపనిచేసినారని చెప్పుట ప్రత్యక్షవిధముగా ఉంటుంది. అసెంబ్లీసభకు రెండు నియోజకవర్గముల తిరపున అభ్యర్థిగా నిలబడుటయిన్న ఆయన ప్రతికక్షుల తమసాసమును విడుదలకొన్నతరువాతకూడా పీరు-యథా ప్రకారమే ఉండడమూమూస్తే యిదికేవలము అన్యోన్యనాయక కలహముగాఉన్నది. ఆయన కాంగ్రెసుమీదను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిమీదను ధ్వజమెత్తవలెనని ఆందోళనపడ్డారు కాని ఆయనశ్రమకు ఏపాటిఫలితము లభించిందో వారిచే బాగా తెలియును.

లజపతిరావుగారి అవకతవకలు

లజపతిరావుగారియొక్క వ్యవహారములో బయటపడిన స్వచ్ఛనావిభాతములు కొన్నిచిత్రముగా నుండగలవు. (1) తాను కాంగ్రెసు అనుచరుడవని అన్నారు. కాని కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులందరిని పడగొట్టుటకు పనిచేసినారు.

2. ఆయన హిందూసభలోకూడ ఉన్నానని అన్నారు. కాని హిందూసభవారి అభ్యర్థులందరిని యీయన ఆమోదించలేదు.

3. పీరు ఇండిపెండెంటుఅనే క్రొత్తపార్టీని బయలుదేరి తీసారు. కాని ఆపార్టీ పేరిట తమకు వోటుయివ్వమని అడుగలేదు.

4. యథానుకూల సహకారవాదులను ఆమోదిస్తున్నానని అన్నారు. కాని మంత్రివర్గమి ఆక్రమింపలేదన్నారు. హిందూసభవారు తమసభపేరిట స్వయంగా కొంతమంది అభ్యర్థులను పంపుట తనకు ఇష్టములేదని అన్నారు. కాని వారిలో చాలామందికి చేయూతగా నిచ్చినారు.

అభ్యర్థులయొక్క ప్రత్యేక సామర్థ్యాలను చూచి ఎన్నుకోవలసినదని చెప్పిరి గాని సమర్థులను అడ్డులుతేసినవారిని ఎదిరించి పనిచేసినారు. వీరినిగుర్చి యితరులు ఖండించుట లజపతిరావుగారికి బాగుండనియెడల వారు తమ ప్రతికక్షులను నిరంకుశముగా దూషించుట బాగున్నదేమో.

బొంబాయిలో వారుపర్యటించుచూ లిబరలుపక్షమువారందరు దేశద్రోహులని దూషించినారు.ఆదూషించబడిన మిత్రులు ఇప్పుడు వారిమాటలను మరువలేదు. అయినా వారిప్పుడు చేసిన తప్పుమిటి? ఇప్పుడు లాలాజీగారు దేశమునకై చేయుచున్న ఆందోళనమే వారున్ను చేసేవారు.

సి. ఆర్. దాసుగారు పంజాబుదేశముల యొడంబడికతయారుచేసినప్పుడు లజపతిరావుగారు చెప్పిన మాటలను వారికిప్పుడు

తీర్చి నేను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. లాలాజీగారి ఆప్తమిత్రులే అమాటులు విని కలవరపడ్డారు. పంజాబ్ గాంధీగారిని గుర్చి యు సరోజినీనాయకుగారినిగుర్చియు వెనుక లాలాజీగారుపయోగించిన వాక్యము లిప్పుడు వారికి నేను జ్ఞాపకముచేసెదను.

కాంగ్రెసు మాని ఫెస్టో యిటీవల పీరువ్రాసిన వ్రాతలసంగతిఏమిటి? వారువ్రాసే వ్రాతలలోను చేసే ఉపన్యాసాలలోను ఏదోఒక ఎదిరిపార్టీని తూలసాడుతూఉంటారు. కాబట్టి తూలనాడకూడదని తాము ఉపదేశాలు చేయుటకంటే ఆచరించి చూపేస్తే మంచిది ఆయన పరస్పానము నేర్చుకుంటే మంచిది. లేదా తమవలెనే యితరులు తమరిని దూషించినప్పుడు ఊరకుండుటయేనా మంచిది.

ఇతర రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసుపార్టీకి విజయంకలుగుట లాలాజీకి కష్టంగాఉంది. ఇప్పుడు పీర్ ఆజేసే అటుటునుబట్టి పంజాబులో అనుకొన్నంత అయింది.

ఆయనకుమాత్ర ప్రజలు ఆవరణ చూపలేదు. పీరుచేసిన అల్లంవల్ల కలిగిన ఫలితమేమిటంటంటే నిజమైనదేశభక్తులు ఎన్నుకొనబడకపోవడమున్ను కాంగ్రెసుకు ప్రతిహేతులైన నవాబ్ల క్రొత్త సభ్యులు ఎన్నుకోబడడము తలపించిరి.

పంజాబులో నీతి

ఇప్పుడు పంజాబునీతియేమి అంత చెడిపోలేదు. పూర్వంకన్న యిప్పుడు శాసనసభలలో ఎక్కువ స్వరాజ్యవాదులే తయారైనారు. కాని లాలాజీగారుచేసిన అల్లంవల్ల దేశములో ప్రజల మనస్సులు విరిగిపోయినవి. ఈమనోవైకల్యము కొంతకాలం వరకు పోయేది కాదు. కాంగ్రెసు పార్టీలో నుంచి సిక్కులను చీలకొట్టవలెనని ప్రయత్నించేసినారు. కాని దేవుని దయవల్ల సిక్కులు కాంగ్రెసు జండావలకుండా పట్టుకొన్నారు. కాని హిందూసభకు కాంగ్రెసుకు మధ్య విరోధం పెట్టారు. ముఖ్యంగా మహమ్మదీయులకు హిందువులకు మరంత విరోధాలు కల్పించారు.దేశభక్తులైన జాతీయ నాయకులు తీవ్రమైన యాభిప్రాయము కొంతకాలము చేస్తేనేగాని యీహిందూసమామ్యదీయ నైమిషము అంతరించదు.

నాయకులలో మనఃస్పర్ధలు

అన్నిటికన్నను శోచనీయమైనవిషయమేమిటంటే నాయకులలో కలిగిన మనఃస్పర్ధలే. దీనికి లాలాజీగారే కారకులు. కాంగ్రెసులో సుధార్ కమిటీ లేవనీసాకు. తాను ఏపార్టీకినీ చేయూత ఇవ్వలేదని ఆయన అంటారు.

లాలాజీపతిరావుగారు సుధార్ కమిటీకి కారకులు కాకపోయినయెడల వైకమిటీ మొంబర్లు ఊరూక తిరిగి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకులను గుర్చి తివ్రపూరితమైన అపవాదులను చాటించుటకు సాహసించి యుందురా? వీరందరికి ఖచ్చలు ఎవరిచ్చినారు?

కాంగ్రెసు రాష్ట్రీయ కార్యవర్గమువారియొక్క గాఢ ఆభిలషారత కార్యవర్గముయొక్కగాని సభలు జరిగిన తోడనే ఈ సుధార్ కమిటీ మొంబర్లు లాలాజీ బసకు వెళ్లి జరిగిన సంగతులన్ని నివేదిమతూ వచ్చినారు. కాని బాగా ఆలోచిస్తే ఇందులో ఉన్నదోషమంతా ఎక్కడ ఉన్నదంటే లాలాజీయొక్క పద్ధతులను ధర్మనూత్రములను కాంగ్రెసు నాయకులు ఆమోదించక పోయినా వారికి దాసోహముని ఆగిమిగిలి యుండడమే. ఇదివరకు ఇట్లా అధికారం చలాయించిన మతగురువులను యెరుగుదుముగాని ఇటువంటి రాజకీయగురు పీతమునెరుగుము. దేశక్షేమముకోత వారందరు ఇది నిరసించగినది. పరోక్షంలో యీనాయకులందరు లాలాజీయొక్కచర్యలు ఖండిస్తూగారి సభలోకి విచ్చేసరికి మెదలకుండా ఆమోదిస్తారు.

ఎంతగతిపట్టిందో చూడండి! ఇందుకు ఉదాహరణములు ఇప్పుడు చూపదలచుకోలేదు. కాని ఇది పంజాబులో అందరికిని తెలిసిన చింతబరహస్యం-ఈరాజకీయ గురువీం ఏమైవాసతే ఊడబీకేయమనిందే.

పంజాబులోని పరిస్థితులలో ముఖ్యమైన విషయాలన్ని చూపించినాను. ఇందులో నేను అతిశయోక్తిగా వ్రాసినదిలేదు. నేను కాంగ్రెసుకొరకై నిరాడంబరంగా నిత్యంగా నాకుతోచినసేవ చేయుచున్న అల్పజనుకాని యిప్పుడునేను అంతరియేతుకువచ్చి లజపతిరావుగారి దుండగములను దురాగతములను నాకాంగ్రెసుసహోదకులందరికిని యితరరాష్ట్రీయులందరికిని నివేదించుటకు సమకట్టినాను.

మస్తిం టౌలులుకు వ్యవహారము

రాజీనామా నిచ్చినందుకు సంపాదకులు
కారణము తెలుపుట

లాహోరు, డిసెంబరు 18:—మస్తిం టౌలులుకు పత్రికా
డిసెంబరు 17 వ తేదీ కుక్రవారము నాడొక వ్యాసము ప్రకటిం
పబడుటయు దానిపైన సంపాదకులు అప్పకవారు రాజీనామా
నిచ్చుటయు జరిగిన విషయ మిదిగొన్ని చిత్రములు జరిగెను.

ఫజల్ హుస్సేన్ గారిపై నేరములు

అస్సాసియేట్ టెడ్యుక్రెస్టు ప్రతినిధిలో మాట్లాడునపుడు
తాము రాజీనామా నిచ్చుటకు కారణములను చెబుటకు అప్పక
వారు ఫజల్ హుస్సేన్ గారిపై కొన్ని నేరములు మోపిరి. “డిసెం
బరు 17 వ తేదీ కుక్రవారమునాడు మస్తిం టౌలులుకు పత్రి
కయందు ప్రకటింపబడిన వ్యాసములోని అభిప్రాయములతో
నే నెన్నడును అంగీకరింపజాలను. నేను లేనిసమయమున కా
వ్యాసమును ప్రాప్తయింపరన కెవ్వరో సర్ ఫజల్ హుస్సేన్
గారి యందు మిక్కిలి యిష్టము గలవారిచ్చియుండిరి. ఆవ్యాస
మా నా డు ప్రధాన వ్యాసముగా
పత్రికలో పడవ లేనది నాకు ఉత్తరపులు
వచ్చియుండెను. ప్రాప్తయింపరగా రానాడు వినమంతయు కా
ర్త్యాలయమున లేకుండుటచే వ్యాసములోని యింగ్లీషు కొంత
వరకు దిద్దుటయు నాయభిప్రాయములతో నేకీభవించు చున్న
నొకభాగమును చేర్చుటయులేవ్వ నేనేమియు చేయజాలకుంటి
ది కాని నేను ప్రాప్తయింపరగా వ్యాసమును ప్రకటించడము ప్రా
ప్తయింపరగా నాతో నేర్పరచుచున్న కాంట్లాక్టుకు విరుద్ధమని త
లచితిని. మరియు నాకాంట్లాక్టులను మహమ్మదీయుల టేమ
ముకొరకే పాటుబడుటకు నేను నిర్బంధింపబడుటచేతను ఆవ్యా
సమును ప్రకటించుట నేను మహమ్మదీయులకు టేమకరముగా
దనియు అందువలన నాకాంట్లాక్టుకును విరుద్ధమని తలచుటచే
తను పత్రికతో నాసంబంధమును వదులుకొంటిని. ప్రభుత్వముం
దు రిజిస్టరుకాబట్టి ఫజల్ హుస్సేన్ గారికి గొప్పపాన ముండట
చేవారు పార్టీ విషయములందు జోక్యము కలిగించుకొనుట అ
నావశ్యకమని నాతలంపు. ఒకతవీయాయన అట్టి పరిస్థితులలో
జోక్యము కలిగించు కున్నయెడల హిందూపత్రికలును మహమ్మ
దీయ పత్రికలును కూడ మండిపడక మానవు.

అప్పగారు వారపత్రికయగు అబ్దుల్ హక్ సరికాదుకు
లుగ చేరిరి. కొంతమంది ప్రముఖులగు మహమ్మదీయుల సహాయ
ముతో నూతన సంవత్సరాదినుండి దినపత్రికగా నడువవలెనని
ప్రయత్నించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

పంజాబు కొన్ని ముంతివర్గపు టేర్పాట్లు

లాహోరు, డిసెంబరు 18:—పంజాబు కొన్ని పార్టీ
లను విషయమును గురించి మస్తిం టౌలులుకు అను పత్రికలో
ఒకవ్యాసము ప్రకటింపబడుటయు దానిపైన దాని సంపాద
కులు అప్పకవారు రాజీనామా నొసంగుటయు జరిగిన తరువా
త మరొకొంతకథ నడిచెను. కొన్ని లు క్వి కొందరు
మహమ్మదీయులు మాడవ మహమ్మదీయ
మంత్రియుండవలెనను అభిప్రాయముతో బారిష్టరు సర్ మ
హమ్మదు ఇక్బల్ గారివద్దకు వెళ్లి తమకు మంత్రిపదవియొసంగి
నట్లయిన అంగీకరింపవలసినదనియు, వెనుకటి సభలో వలె రూర
లు ప్రజలతరపున సేగాక అందరి టేమముకొరకు పాటుబడగల
ట్టి స్వతంత్ర జాతీయపక్షము నేర్పరచవలసినదనియు చెప్పిరి.
ఇందువలన కొన్ని లులోనున్న మహమ్మదీయ పక్షములోనే నీ
లిక గలిగినది. వెనుక సర్ ఫజల్ హుస్సేన్ గారికింద నేవనలో
యూనియనిస్టుగా పనిచేసినవారందరను అర్బన్ మహమ్మదీయు
డెవ్వడును మంత్రికాగూడదని ప్రయత్నించుచున్నారు.

అప్పకవారు నూతనముగా ఏర్పడు మహమ్మదీయపక్షము
నిన యిష్టముగలవాడనియు సర్ మహమ్మదు ఇక్బల్ గారికి
తమ పత్రికలో సహాయము చేసెదననియు చెప్పినట్లు తెలియ
చున్నది. అప్పకవారిట్లుచేయుట పత్రికాధిపతి కిష్టములేకపో
వుటచే వారు రాజీనామానియవలసినట్లెను. వెనుకటిసభలో
సర్ ఫజల్ హుస్సేన్ గారిప్రాధాన్యముక్రింద నేర్పరచిన నేవ
నలో యూనియనిస్టుపార్టీపైన తీవ్రప్రచారము చేయుటకై అప్ప
కవారు అబ్దుల్ హక్ సరికాదును సంపాదకులుగా చేరిరి.

(అ. ప్రె.)

మస్తిం టౌలు, డిసెంబరు 19:—లాహోరులో బహుళవ
దు చూడుటకు గుహారు నవ్వరచుచు పరుగురావత్తీయ
య్యెను. నూరు పువులు 50 ఇండ్లు తగులబడెను. (అ. ప్రె.)

బింగోలు తాలూకారయితలదురవస్థ

పూర్తిగా వాస్తాధార మగు నీతాలూకాలోని కైట్ల
జేవినంతవరకు ఎండిపోయినవి. భూమారు నూటికి యనభైవంతు
కైట్లు నేయనేలేదు. అయిదారు సంవత్సరములనుండి పకాలవ్వు
ములులేక సరియైనపంటలు లేవు. ఈసంవత్సరము పూర్తిగా పం
టలులేనందున పరిస్థితులు మిక్కిలి దుర్భరముగనున్నవి. 1876
సంవత్సరము (ధాతకాపు) తర్వాత యంతటి తీవ్రము దురవ
స్థయింపరకు కన్నడును తటస్థింపలేదని ప్రజ లభిప్రాయపడు
చున్నారు. గ్రామములలో త్రాగుటకు నీరు కూడ
లేదు. ఉదయమున లేచి నేద్యముకొరకు పాలమునకు వెళ్లిన
పశువులు మునుప్పులు తిరిగి సాయంకాలము యిండ్లకువచ్చి
నీరు త్రాగవలసినట్లున్నది. పాలములయందున్న చెత్తులు పూ
ర్తిగా ఎండిపోయినవి. పశువులకు మేతదొరకుటలేదు. పశు
వుల మేతకొరకు నల్లమలకొండలకు వెళ్లినపశువులు అన్నట్లు నీ
ర్లు మేత చక్కగాలేకుండున తిరిగి గ్రామముచేరినవి. ధాన్యము
ధరలు అమితముగా పెచ్చింపబడినవి. ప్రజ లశేషము మాగాణి
తాలూకాలకు వెళ్లుచున్నారు. బీదవారికి కూలీపనులు దొరకు
టలేదు. ఇదిట్లుండగా సర్కారు కిస్తీలు చెల్లింపలేమని
రయితులు నిరాశజెందియున్నారు. పరిస్థితు లెంతతీవ్రముగాను
న్నను సానిటోర్యోగియో లీవిషయమునందు సర్కారువా
రికి నిజపరిస్థితులు తెలుపగలిగిపోయి యంతవరకు పరిశీల్చు కను
బడదు. 1876 సంవత్సరములో యిదేవిధముగా తీవ్రము డామ
ముతటస్థించినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కలుపుపని (Famine
Work) గా జరిగించుకొనుట ప్రయోచించియున్నారు. అదే
విధముగా ప్రస్తుతసమయమునందుకూడ అనేకచేటమంది కూలీ
లకు బీదనోపాయము కల్పింపగల పెద్ద కలెవుపని ప్రభుత్వము
వారు ప్రారంభించుట అత్యవసరముగా నున్నది. చాకధరలకు
ధాన్యమున్ను మేతయున్ను సప్తయిదేయటకు గవర్న మెంటు
వారు డిపోల నేర్పాటుచేసి రయితలదురవస్థ నివారిత ప్రార్థి
తులు. గ్రామముల ఆంశ్యకతను గమనించి నీటిసప్తయింకొరకు
బావులుత్రవ్వించుటకు తాలూకాబోర్డువారికి ప్రభుత్వమువారు
తమవిధిని విధ్వంసించుటకు కొంత యవకాశమునుగనుని ప్రజ
లభిప్రాయ పడుచున్నారు.

కురుగంటి కామశాస్త్రి

తల్లి కూతురు మాయమగుట

శక్తి పూజాధురంధరులపై అనుమానము
కెల్లారు, డిసెంబరు 20:—విల్లివాకం కాపురములు
ముత్తరాజు సుబ్బారావు ననువారు కెల్లారు వచ్చి విశ్వేశ్వ
సుందరరామయ్యగారితో వారి కుమార్తెను అల్లుడైన ఆదినారా
యగారు అనేకముగ హింసించుచున్నట్లు చెప్పి సుందరరామ
య్యగారిని వెళ్లి తమకూతురును తీసికొని రమ్మని కొరెను. తా
ను కూడ వెంటవచ్చెదనని చెప్పెను. సుందరరామయ్యగారి భా
ర్యయు కూతురును కలసి సుబ్బారావుగారితో విల్లివాకమునకు
బయలుదేరిరి. వారి సంగతి తిరిగి తెలియనందున సుందరరామ
య్యగారు విల్లివాకం వెళ్లిరి గాని వీరు మాత్రము గనపడ
లేదు.

ముత్తరాజు వెంటకు కృష్ణయ్యగారు (శుశునాస్థి) అనుమానాస్పదమగు పరిస్థితులలో మాడించినది లిరిరి. సుబ్బా
రావుఆదినారాయణయ్యగార్లు శక్తి పూజాధురంధరులు కావున
వారు కృష్ణయ్యగారి మరణమునకు తల్లికూతురొక్క కనపడకుం
డుటకు కారకులని అనుమానము గలుగుచున్నది. పోలీసువారికి
సర్వము తెలుపబడినది. కాని తమక్రమచేయుచున్నట్లు కనుప
డుటలేదు (ఒకవిలేఖరి తంతి)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్ సాల్వెన్సీ అర్జి నెం 32/1926
పెటిషనరు:—ఉమ్మంగి జీవరేచందు.
కౌంటరు పెటిషనరు:—బొప్పన సుబ్బయ్యగారి
కొమారుడు నూరయ్య, భూస్వామి, దోనెపూడి, తెనాలి
తాలూకా.
పైన తెలుపబడిన కౌంటరు పెటిషనరు 1920 సం॥ ౧౦
5 న ఆప్టులో సెన్సను ననుసరించి ఈ కోర్టువారిచే 9-12-1926
తేదిన జారీ చేయబడిన ఉత్తరువునుసరించి ఇన్ సాల్వెంటు
గా తీర్మానించబడిరి. బూదాతలందరను వారి హక్కులను
గుంటూరు అఫీషియల్ రిసీవరుగారి సమక్షమున రుజువు చేసు
కొనవచ్చును. విడుదలకాలము 9-12-26 తేదీనుండి 6 మాస
ములవరకు గలదు.

జబ్-కోర్టు, బాపట్ల } ఏ. ఎస్. కృష్ణస్వామయ్యర్
17-12-26 } ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

నేటిరాత్రి 9-30 గం॥ నేటిరాత్రి

సుప్రసిద్ధమైన వెల్లర్లు గ్రాండు సర్క్యూసువారు
రాయల్ మ్యుజియంతో సహా మద్రాసు కోటమైదానమునందు ప్రదర్శనమును ప్రారంభింతురు
50 ఫ్రెంచి - ఇండియన్ ఆర్మిస్టులు 50
40 బాగుగా తరిఫీదైన మృగములు 40
ప్రపంచ అద్భుతమును చూడుడు
పాఫ్రెనర్ యుల్ యెట్ ఫ్రెంచి మాన్
ప్రపంచ మీరుడైనట్టి ఈ శాంజోకుమట్టుకే మీరిచ్చునట్టి వైకము తగును. మిస్ ఫుంచి,
ఈవా, జెల్సా, ఫ్లోరి, జానో, మాలు, బిడ్డలు లక్ష్మీ, మాయా, జాలి మొదలగువారు ప్రదర్శనము
నందు గలరు.
టి. జి. వెల్లరు, ప్రొవైటరు ఎస్. ఎస్. మహామెడ్, మేనేజరు.

నిత్యకర్తాక్షరము

జీవితకాతామర్యస్వరసహితము

శృంగేరి జగద్గురువులవారిచేత ప్రశంసింపబడి, రు. ౨౦౦ బహుమాన
మందిన గ్రంథరాజము

ఈ గ్రంథమునందు స్వామి, సంధ్యావందన నిత్యకర్తలున్నా, వీనికి సంబంధించిన యజ్ఞోపవీతధారణ, నూర్య మస్కారాది ౪౦ ఇతరవిషయములున్ను గలవు. గాఢాశ్రమముల పట్లము గలదు. కొలదిగ్రంథమే గలదు. త్వరపడుడు.

సాదాగ్రంథం 2-8-0 తనికోగ్రంథం 2-0-0 తైబరీగ్రంథం 4-0-0 2138
సంస్కృతగ్రంథముల కేటాకము ప్రచురము.

మానేజరు:—స్వధర్మ ప్రకాశని, కలీపాకు, మదరాసు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు ఘనమగు వీడ్కోలు

సెంట్రలు స్టేషనునందలి అత్యంత సహజము

కాంగ్రెసు యాత్రీకులు

అఖిలభారత జేషియమహాసభసభాధ్యక్షులవారి భారతీయుల మానసములందెట్టి ప్రభావసానము నాక్రమించునో, జాతీయ గౌరవపథపుల కెల్లను అగ్రగణ్యులను కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులవారి దేశీయుల యాసమాన గౌరవదరణలకు, పరిశ్రమ క్రిక, నిర్వాహకజ్జేమ కెట్లు పాత్రమగునో, తత్సామధిష్టింపు భాగ్యము గల పూతనరిత్రుడు యావద్భారతదేశమున కెట్లు మానసియుడగునో గాంధీజీయననిన గత రాత్రి గౌహాతీ కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షు డగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి సెంట్రలు స్టేషనునందలి సన్నపురిపాటలూసంగిన ఆహార్యమును, అత్యుత్తమును విడుకోలును కనుబార కాంచవలయునో గాని నిర్దిష్టపరచుచు. ఏగవర్నరు, ఏగవర్నరుజనరలు, ఏరాజామారు డెట్టి హృదయపూర్వక స్వాగతమునకు నోచుకొనగలడు? రాత్రి 8 గంటలకు సెంట్రలు స్టేషను అంతటినీ జయజయధ్వనులచే సముద్రభూమి మువలించిన నందలకొని ప్రజలెవరి పిలుపు పేరంటములపై స్టేషనుకు దెంచిరి? నిజముగ నిన్నటివృత్తమును ప్రత్యక్షముగ పీక్షించిన వారు అధ్యక్షునితో గలసి గౌహాతీయాత్ర సేవింపనరుచువా రెంతటి యధ్యక్షులకు లో యని కలపోయకమానరు? ఆయత్నానతిరేకమున ఈకృత్యము మానవులకు కరవరచావ్యవయవములు సర్వము నోసంగి రక్కలను మాత్రము లోపింపజేసినందులకు సృష్టికర్తకు బుద్ధిలోపించెనని వగచినవారును లేకపోరు.

రాత్రి 8 గంటలకు కలకత్తా మెయిలు సెంట్రలు స్టేషను నుండి బయలుదేరనగా 7 గంటలనుండియే ప్లాటుఫారము టిక్కెట్లు వైకొను మెషీనునందలి జనులు గుంపులు గుంపులుగా ముగియుచుండిరి. అనేకులకు ప్లాటుఫారము టిక్కెట్లు దొరకుటయే దుర్లభమయెను. చన్నపురినుంచి కాంగ్రెసు స్పెషలు నడిపింపకపోయినను నిన్నటికలకత్తా మెయిలు "కాంగ్రెసు స్పెషలు" అనియే జెప్పవలెను. ఒకకొననుండి రెండవకొనవరకు ఏబండిమాచినను ఇద్దరు మువ్వరు కాంగ్రెసు నాయకుల పేర్లుపెట్టెలపై వ్రాయబడియుండెను. 7-40 గంటలకే నాయకులు చాలమంది ప్రయాణసన్నాహాలై ప్లాటుఫారముపై యాత్రికులవలె పచారుజేయుచుండిరి. జాతీయపతాకములు గాంధీజీపీలను ధరించి స్వచ్ఛందసేనకులు పాదావిడిజేయుచుండిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు గూర్పుండు 1 లరగతి పెట్టెమట్టును వంటలకొని డ్రేక్షుకులు ముగియుచుండిరి. వెక్కిరిండు పుష్ప మాలలను కొందరు సన్యాసప్రములను కరములందికుకొని అధ్యక్షుని రాకకే నిరీక్షించుచుండిరి. మరియొకరిముసము లైనవెంటనే (9-45 కే) ప్లాటుఫారము "మహాత్మా గాంధీజీ" "శ్రీనివాసయ్యంగారిజీ" అనుధ్వనులతో నొక్కపెట్టిన మార్శ్యాగమనంబున జనులలో ఎచ్చటలేని సంరంభము, వల్లికి, ఉత్సాహము, సంబంధము వ్యాపించెను. ఇరుప్రక్కల అటు నిటు స్వచ్ఛందసేనకులు వెంటనడచుచు మార్గమును దీయుచుండ శ్రీమాన్ అయ్యంగారు గాంధీజీపీ ధరించి తమకే నిర్దేశంబుచేసినపెట్టెకు తీసుకొనిరాబడిరి. ప్లాటుఫారము గేటువద్దనున్న టిక్కెట్లు వసూలుజేయుచు రాజసమర్పణమునకు వెంటి తలుపులు పూర్తికావెనని వెనుకకు తొలగిరి. అయ్యంగారుబండిలోనికి పోవులోపల పుష్పవర్షమును గురిపించిరి. పూలమాలలచే అయ్యంగారిని ముంచిజేరిరి. అయ్యంగారు గూర్పుండిన పెట్టెయందే ఆంధ్రనాయకుల లగ దేశోద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికిని స్థలమిచ్చిరి. మరికొన్ని విముసములకు పంతులుగారును వచ్చి కూర్చుండిరి. రైలువెడలువరకు జనులు అత్యుత్సాహముతో వేచియుండిరి. మిగతాపెట్టెలలో శ్రీయుతులు యన్. సత్యమాన్, డాక్టరు భాగరాజు పట్టాభిశేఖరామయ్య, సామి వెంకటాచలం కెట్టి, టి. ఆదివారాయణ కెట్టి అట్లు గౌహాతీ ఖాన్, గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, హాఫీసుహమ్మదు, డి. భక్తవత్సలునాయుడు, ఓ. కందసామి కెట్టి, కె. శ్రీరాములునాయుడు, యన్. మత్తయ్యమదలియారు, యామనీ పూర్ణ తిలకమ్మగారలు గలరు.

నేనునుబట్టి స్టేషనునందలి ప్లాటుఫారముపై పేక్షకులనిలిచి మెయిలుబోవునపుడు "మహాత్మాగాంధీజీ" యని పార్శ్వధ్వనులుగావించిరి.

(తీర్థసంవాసి)

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

ప్రత్యేక కుటీరములలో మిక్కిలి పెద్దది అధ్యక్షునకును, మిక్కిలి చిన్నది మహాత్మునకును ఏర్పరుపబడెను

వలంటీరులసభకు రాసంతర్పరము గూడ టి. సి. గోస్వామిగారే అధ్యక్షతవహించెదరు. జాతీయధ్వజారోహణము 24 వ తేదీన జరుగును

20 వ తేదీని టపా తంతి కార్యాలయము నేర్పరుపబడెను

ఉదయమున మంచును రాత్రి చలియున్న హెచ్చుగా నుండును. పగలంతయును బాగుగా ఎండకాయును సాయంకాలము గం 4-50 నిమిషములకే చీకటి పడును

భారత కాంగ్రెసుసంఘ సహాయకార్యదర్శి బారు రాజారావుగారును ఉద్యోగులును వచ్చిరి

21 వ తేదీని కార్యాలయము తెరవబడును

ఏర్పాటుల వివరములు

ఈసత్సరము యేర్పాటులన్నియును విశేషముగా చేయబడెను. కాంగ్రెసుదేరామొక్క వైశాల్యములో సేమియు కన్గలేదు. కాని విషయనిర్ణయసభాకాలంలో 500 మందికి మాత్రమే తావుకలదు గాన ప్రేక్షకులలో హెచ్చుమందికి టిక్కెట్లు యియ్యబడవు. ప్రతినిధుల శిబిరములగూడ 300 మంది సరిపడునటులే యున్నవి. అంతకంటె హెచ్చుమంది ప్రతినిధులు రాబోరు.

నాయకుల బసలు

నాయకుల ఆలోచనలు మహాసభాకాలంలోను విశేష నిర్ణయసభాకాలంలోనుగూడ జరుగవు. నాయకులకొరకు మెలుమారమున బ్రహ్మపుత్రా నదీతీరమున శాంతియంతమున తావున 20 చిన్నకుటీరములు నిర్మింపబడెను. వానిపైని తాటాకులు గడ్డి మున్నగువానిని చేసిరి. కావున ప్రేక్షకుల సమర్పణములేక నాయకులవలె ముఖ్యవిషయములను చర్చించి నిర్ణయింప గలుగుదురు. అకుటీరములలో మిక్కిలి పెద్దదానిని అధ్యక్షుడగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికిని మిక్కిలి చిన్నదానిని గాంధీమహాత్మునకును నిర్ణయించిరి.

మహాత్మునికోరిక

తనకు మిక్కిలి పెద్దబసల నిచ్చుచున్నానని మహాత్ముడు 8,4 యేండ్లనుండి ఆశేపించుచున్నాడు. గుడిసెచాలుననిన కోట నిచ్చుచున్నారని మహాత్ముడు తెల్లములోగూడనుడిచెను. ప్రజలధనము తనకొరకు దుర్వినియోగము చేయబడుచున్నదనెను. జ్ఞాములో మహాత్మునకియ్యబడిన దొక పెద్దకుటీరమేగాని దానికి చాల అలంకారములు చేయబడుటచే మహాత్మునకు ఆగ్రహము కలిగినది. కాంగ్రెసు మహాసభలో ప్రతినిధిద్రుమమును తగ్గించుటగూర్చి చర్చజరిగినపుడు మహాత్ముడివిషయమును తెలిపెను. కావుననే గౌహాతీకాంగ్రెసు సన్యాససంఘమువారు ఆవిషయమును జ్ఞాపకముంచుకొని మహాత్మునకు

శ్రీనివాసయ్యంగారి

కాంగ్రెసు ప్రయాణము

రాజమండ్రిలో ప్రకాశంగారు కలుసుకొనుట

రాజమండ్రి డిసెం 21:— గౌహాతీకాంగ్రెసుకు అధ్యక్షతవహింపనున్న శ్రీనివాసయ్యంగారి మెయిలుబండి నేటియందయమున రాజమండ్రి సమీపించుట తోడనే గౌహాతీస్టేషనులో పలువురుజను లత్యుత్సాహముతో సెదర్చొనిరి. ముగ్గునిసిపలు వైశ్యునకు డాక్టరుగురుమాన్రిగారు అయ్యంగారిని పుష్పమాలలంకృతులజేసిరి. కాంగ్రెసు సంపాదకులు అన్నపూర్ణయ్యగారు అయ్యంగారికి ఫలపుష్పములను సమర్పించిరి శ్రీయంత ప్రకాశంగారును తదితరులును రాజమండ్రిస్టేషనులో కలుసుకొనిరి. జయజయధ్వనులతో మెయిలుబండినాగిపోయెను.

(తంతివార్త)

పశ్చిమగోదావరి ప్రతినిధులవయనము

విడదవోలు,డిసెంబరు 20:—పశ్చిమగోదావరి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు దండు నారాయణరాజు, శనివారపు శుబ్బారావు, డా||డి. రామమూర్తి,ఎం. హనుమంతరావు ఎ. గోవిందాచార్య ఎ. శేషగిరిరావు కె. రామస్వామిగారు 21-వ తేదీ మెయిలులో గౌహాతీకి బయలుదేరెదరు. నేడుకొందరు వైదిపాటి వెంకటచారాయణ బంధావియ్యన్న, పోడూరు పేర్రాజుగార్లు వచ్చిరి. 22-వ తేదీని యింకకొందరు బయలుదేరనున్నారు.

(తంతి)

మిక్కిలిచిన్న కుటీరమునే యీసారియేర్పాటుచేసిరి. అదిసభ్యులీతీత్రమునకంటెనుగూడ నిరాడంబరముగానున్నది. మహాత్మునిఆశ్రమమునకు ప్రక్కను స్టేడుకన్యల్సేదకన్య మున్నగుమహాత్ముని శిష్యులకొరకు కొంచెముపెద్దకుటీరములు ఆరు ఏర్పరుపబడెను. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు యీకుటీరములలో నుండరు. మాడుమెల్ల దూరముననున్న వట్టామునందే భాగమిగారిగృహముననే బసచేయుదురు. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారికి ఆస్పత్రిగానుండుటచే ఆమెగూడ భాగమిగారియింటియందే బసచేర్పాటుచేయగోరెను. కాని స్వరాజ్యరిస్సాన్నిపు పక్షముల కైకమత్తమునకలిగించుటకు సరోజినీదేవిగారు దీక్షపూని యున్నది.

రిస్సాన్నిపునాయకులు

పండితమాలవ్యాజయకరు మాంజీగార్లెపుడు వచ్చెవరో ఎవరు బసచేసెదరో తెలియదు గాని అధ్యక్షుని భవనమునకు ప్రక్కను ఆరుకుటీరములను వారికొరకు సన్యాససంఘమువారు ప్రత్యేకించి యుంచిరి.

ఏని చురుకుగా జరుగుచుండుట

ఇకనెదురోజులమాత్రమే వ్యవధియుండుటచే ముగింపుపనులు చాలచురుకుగా జరుగుచున్నవి.

వలంటీరులు

19 వ తేదీని మొదటితెగ వలంటీరులు వచ్చిరి. 20 వతేదీని మరల 200 మంది వచ్చిరి. వంగరాష్ట్రము మున్నగు చేరువ రాష్ట్రములనుండిగూడ వలంటీరులు వచ్చుచున్నారు. వలంటీరునాయకుడు హర్షికరుగారు 21 వ తేదీని వచ్చెదరు. వలంటీరుల మహాసభ కాంగ్రెసు కాలంలోనే జరుగును. ఈసంవత్సరము గూడ గోస్వామిగారే అధ్యక్షత వహించెదరు.

ఇతర సభలకు అదై 150 రూపాయలు

పాండవ నగరమున నితర సభలు కాంగ్రెసు కాలంలో జరిగిననుమరేకాలలో జరిగినను ప్రతిసభవారును కాంగ్రెసు సన్యాససంఘమువారికి 150 రూపాయలు అద్దెయియ్యవలెను.వలంటీరుల సభకును కాజీయత్తడిల సభకును మాత్రము అద్దె లేదు.

స్వదేశీప్రదర్శనము

ప్రదర్శనకాలంలో నపుడే యేడుకారంములను పెట్టుచున్నారు. గౌహాతీ సేతపాకాల మేనేజరు పరిశీలన ఆసామనందలి పల్లెటూర్లవారు ప్రదర్శనమున నూలువడుకుట సేయుట మున్నగు పనులను చేసి చూపించెదరు. ఆపాకాలంలో తయారుచేయబడుచున్న వస్తువులను గూడ వారు ప్రదర్శించెదరు.

ప్రతినిధులు

ప్రతినిధులు హెచ్చుమంది యింకను వచ్చుటలేదు. పంజాబు బొంబాయి, మధ్యరాష్ట్రములనుండి హెచ్చుమంది రాదుగాని వంగరాష్ట్రమునుండి మిక్కిలిహెచ్చుగావచ్చెదరు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి గూడ చాలమంది వచ్చెదరు. ఆయా రాష్ట్రములనుండి వచ్చు ప్రతినిధుల సంఖ్యను వారి భావములనుబట్టి తీర్మానముల స్వరూప మేర్పడును. వానిని గూర్చి యిపుడేమియును తెలంప వీలులేదుగాని కారాగృహమునందు సవయుచున్న వంగనాయకులను వలంతులకును ప్రభుత్వమునకు సహకారము చేయవీలులేదని నేనుగూర్తగాను పట్టుపట్టెదరు. ఈమధ్య పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు తెలిపిన శంకరుననే నేను గుప్తగారు వాదించెదరు. ఇతర రాష్ట్రములనుండి ముఖ్యము గా మహారాష్ట్రము నుండి వచ్చెదరు వారు అనగా రిస్సాన్నివిప్లవు దీనికి ప్రతికూలురుగానేయుండురు. ఆసామ ప్రతినిధులసంఖ్య చాలాకొద్దిగానే యుండెను గాని వారు స్వరాజ్యపక్షమువారితోనే చేరుదురుగాని రిస్సాన్ని విప్లవుతో చేరుదురు.ఆసామ కాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షము వారు 14 మందియే యుండినను మరే పక్షమునందును గూడ కాసనసభలో పంతుండి లేదు. దెనుకటిఆసామకాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడుగా నుండిన మార్టీన్ ఫయజునారు అతి

నాగపూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికలు

రెండుతొలూకాలయెన్నికలు తిరిగి జరుగును

నాగపూరు, డిసెం 20:— రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ యెన్నికలనుగూర్చి నియమింపబడిన మధ్యవర్తులు కాంగ్రెసు కమిటీవారు రెండుతొలూకాల యెన్నికలు సరిగాలేవని చెప్పుటచే వానిని తిరిగిజరుపవలెనని నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. ఎన్నికలు గౌహాతీకాంగ్రెసు ముగిసినవెనుక జరుగును. అంతవరకు ప్రాంతరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీసభ్యులే పనిచేయుచుండెదరు. అఖిలభారతకాంగ్రెసుకమిటీ ప్రాతప్రతినిధులే గౌహాతీలో మధ్యరాష్ట్ర మరాఠీప్రతినిధులుగానుండెదరు. కావున ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీవారిచే అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ కెన్నుకొనబడనట్టి అభయంకరుగారు అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ సభకు వెళ్లగలుగుదురు.

(శ్రీ ప్రెసు.)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

సంయుక్త జాతీయపక్షము సేర్పరచుట

డాక్టరు మూంజీగారియంటిలో సభ

నాగపూరు, డిసెం 20:— స్వతంత్రకాంగ్రెసుపార్టీ యధోచిత సహకారపక్షములవారి కార్యక్రమముల ననుసరించియు నితరవాగ్దానముల ప్రకారమును మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ్యులందరిని రావించి డాక్టరు మూంజీగారు తమయింటియందు నిన్నటిదినమున సభజేయించిరి. మధ్యరాష్ట్రముల హిందీ మరాఠీ భీరారు సభ్యులను సి. పి. హిందీ స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు ఇ. రాఘవేంద్రరావుగారితో సహా 11 మందిసభ్యులను, ఇదివరకొకమారు మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ్యులగు కాశీగారును ఖుషర్ రామరావు దేశముఖు ఉమేశదత్తు పశ్చిమేశ్వర దారు పాండురంగ దీననాథనాగేలు వైద్యకాలికరుగార్లును సభకువచ్చిరి. డాక్టరు మూంజీగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ప్రస్తుత స్వరాజ్యకాంగ్రెసుపక్ష కార్యక్రమ మంగీకరింపని అన్నిపక్షములను ఒక్కటిగాచేర్చి సంయుక్తజాతీయపక్షమని నూతనపక్షమొకదాని సేర్పరచుటకు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడెను. స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు కొందరును రిప్పాంటీవు సహకారపక్షసభ్యులు కొందరును స్వతంత్రసభ్యులుకొందరు నీపక్షమందు చేరుటచేత ఇప్పటి నూతనపక్షసభ్యుల సంఖ్య 28 మరకొందరు స్వతంత్రులపక్షములో చేరవచ్చును. కావున వివిధపక్షములవారిని చేర్చి నల్లయిన నీపక్షమే బలముగలదగును. స్వరాజ్యపక్షమువారు 15 మందిని, మహమ్మదీయులు 7 గురిని బ్రాహ్మణేతరులు ముస్లింని తేర్చవచ్చును. (అ. ప్రె.)

దొంగనోట్లు చలాయించి చేయుట

ప్రేమను మాప్తరుపై సేరము

అహమదాబాదు, డిసెంబరు 18:— మేధిహాస్సేను నూర్జుసేను అను ఖోదీరు ప్రేమను అసిప్టంటు ప్రేమను మాప్తరు ఫిబ్రవరి 4వ తేదీన అహమదాబాదులో కొన్ని సామానులు 12 రూపాయలకు కొని ఒకనూరు రూపాయల నోటు నిచ్చెను. రెండుగంటల తరువాత ఆబురోడ్డు ప్రేమనులో ఒక టిక్కెట్టు కొని మరియొకనూరురూపాయల నోటు నిచ్చెను. ఈనోట్లు తరువాత దొంగనోట్లని తెలిసెను. మరియొక నోటుతో ఒక బంగారపు టుంగరమును కొనినట్లు తెలిసెను. రెండేండ్ల కనినవకమును, 500 రూపాయల జరిమానాయు లేకున్న మతియొక సంవత్సరము శిక్షయు విధింపబడెను. రెండవ కేసులో మరిరెండేండ్లను నూరురూపాయలను విధించిరి. జరిమానా నీయకున్న మరి రూరునెలల శిక్ష ననుభవించుచునిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పాకేజీ బ్రదర్లై యంటుకొనుట

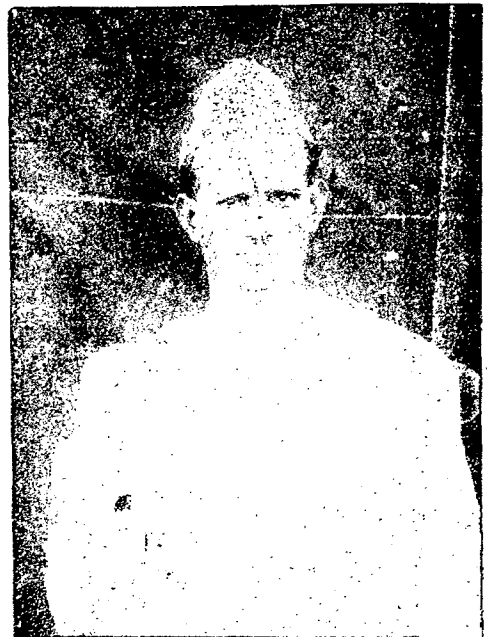
ఒక హులీ క్షినిపోవుట చాలనుంది గాయపడుట

అహమదాబాదు, డిసెంబరు 18:— 11 వ తేదీ యువయువకుల హులీ ఒకపాకేజీని రైలులో వేయుచుండగా అది బ్రదర్లై అంటుకొని ఒకహులీ మరణించెను. మరియొకరు గాయపడిరి. గాయపడినవారు ఆసుపత్రిలో చికిత్సనందుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెసు)

అనంతపురం జిల్లా ప్రతినిధులు

చిన్నపడమల ఓబిరెడ్డిగారు (కాంగ్రెసు)

చిమలనాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు (కాంగ్రెసు)

సింధు మహిళా మహాసభ

సుమారు 200 ప్రతినిధులు హాజరగుట

అత్యుత్సాహము ప్రబలెను.

హైదరాబాదు, సింధు డిసెంబరు 19— శుక్రవారము నాడు సింధు మహిళా మహాసభ 500 వారీమణుల సమావేశముగా జరిగెను. సుమారు 200 ప్రతినిధులు వచ్చిరి. అధ్యక్షురాలు హమీదానాసతి ఇట్లుపన్యసించెను “బాలికలకు మతవిద్యయు, దేహపరిశ్రమయు యవసరమును విషయమును గూర్చి అన్నిజిల్లాలవారును నంగీకరింతురు. హిందూ మహమ్మదీయ క్రైస్తవమతములలో దేనికి సంబంధించినను అన్నిమతములను సమానదృష్టితో చూచు మతమే మతము. జ్ఞానము కొరను తపాతపాపుట్టినవలెను. సర్వప్రాపంచిక ప్రేమ యుదయింపవలెను. దేవుడు ఒక్కడే యని గ్రహింపవలెను. అట్టి పకనీయ గ్రంథ మొక్కదానిని ఎవరైనను రచించి దానిని ఆమోదింపటకు ప్రతినిధి సంఘమునకు పంపి ఆమోదము పడనిన యెడల మనము తృప్తిచెందుము. మిగిలిన శిశువిద్యయంతయు ఇంటియందే జరుగగలదు”

సింధులో స్త్రీవిద్యకు తగిన ప్రోత్సాహము లేనందున ఆమెవిచారమును తెలిపెను. బాలికలకు నిర్బంధ విద్యకొరకు మన మందరమును పనిచేయవలెను. స్త్రీలను సూపర్వైజర్లగలను ఉపాధ్యాయులుగను నియమింపబడవలెననియు, కార్యకారి పాఠశాలరీతి పాఠశాల యుండవలెను. అనెను.

రెండు తీర్మానములు బాలికలు దేహపరిశ్రమ మతైకవిద్యయు నిర్బంధము చేయవలెనని చేయబడిన తరువాత సింధి భాషకు దేశనాగరిలిపి అనుకరింప చేయవలెనని తీర్మానము ఉపపాదించబడెను. దీనిపై చర్చ జరిగెను. అధ్యక్షురాలు తీర్మానమును న్యతిరేకించెను. తరువాత రాజీ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. (శ్రీ ప్రెసు)

శ్రీ గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

శ్రీ. గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు రేపటి దినము అనగా 20-12-26 న ప్రయాణమయి గౌహాతీలో జరుగనుండు దేశీయ మహాసభకు బయలుదేరుచున్నారు. అత్యవసరముగా వీరికి చెంపవలసినవార్తలు పంపగోరువారు అస్సాము రాష్ట్రము గౌహాతీలోని కాంగ్రెసు రిసెప్షనుకమిటీ అధ్యక్షులు చూచుకొని జి. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ., ఎం. ఎల్. సి. (ఆంధ్ర) గారికి ఇవ్వవలయు విలాసము వ్రాయవలెను. సామాన్య న్యవహరములన్నిటినిగరించయు నంద్యాలకు వ్రాయుచుండవచ్చును. వీరు వచ్చిచూచుకొందురు. బహుశః వీరు డిసెంబరు 31 వ తేదీకే మరల కర్నూలు జిల్లా ప్రవేశించి కంబం మార్కాపురంతొలూకాలు చూచుకొని కోవలపల్లి, క్రోజాడలం, ప్రత్తికొండలలో సంచారము చేసి చెన్నపట్టణమునకు బయలుదేరిపోవుదురు.

గా. సర్ అరెగ్గాండరు మడ్డిమెనుగారు

ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరుగ నున్నారు. త్వరలో సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ నియమింపబడెదరని ఇండియను డెయిలీ కెల్లిగ్రాఫు ప్రతీక వ్రాయుచున్నది.

యశోదాసుందరి కేసులో టీర్పు

హిందువునితో చేరికొనిన వివాహము గర్హ్య చేయవలయు

చిట్టగాంగు, డిసెంబరు 18:— యశోదాసుందరిని మహమ్మదీయులు ఎత్తుకొని పోయిన కేసులో మహమ్మదీయులు విడుదల నొందిరి. ఆమె తన హిందూధర్మతోడి వివాహమును రద్దు చేయవలసినదిగా పెట్టిన అడ్డొకొట్టికేయబడెను. (అ. ప్రె.)

జపానురాజమరణము

ఇంకను రూఢిపరుపబడలేదు

కలకత్తా, డిసెంబరు 19:— తాత్కాలిక కాన్సులు జనరలు తన కింకను జపానురాజ మరణము తెలియలేననుచున్నాడు.

రాత్రి 9-30 గంటలకు తనకు ఇట్లు తంతి వచ్చినదని కాన్సులు జనరలు తెలుపుచున్నాడు. ఉదయము 8/30 గంటలకు వచ్చిన తంతిలో విన్నవించియు ఏమార్పును కలుగలేదని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, డిసెంబరు 18:— డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్

సుగారు కొకేను, నల్లమందు అన్యాయముగ తయారుచేయబడి దొంగతనముగ ఎగుమతి చేయబడుచున్నవని తెలియుచున్నదనియు, చాల కేసులు దొంగతననియు తెలియబడుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

సివిలు కోర్టులు

శిక్షాశిక్షా

1925 సంవత్సరపు సివిలుకోర్టుల రిపోర్టు జూచిన, వ్యాజ్యముల సంఖ్య మరల నానాటికి బెరుగుచున్నట్లు విదితమగును. 1923 సంవత్సరమునందు 551370 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను, 1924 సంవత్సరమునందు 559665 దాఖలయ్యెను. 1925 సంవత్సరమునందు 600682 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను. ఇట్టి పెరుగుదల, ప్రభుత్వమువారికిని న్యాయవాదులకును సంత్పత్తి కరముగ గనుపించినను ప్రజలదుస్థితినిదర్శనమని ఎంచవచ్చును. వ్యాజ్యములజూదమునందు బడి గిజగిజలాడు జనసామాన్యమున కిందువలన తీర్చిన స్వస్థము వాటిల్లుచున్నదనుటకు సందియములేదు. ప్రజలు తమలోతాము తగాదాలను పరిష్కరించు కొనజాలక కోర్టుల కెక్కి డబ్బు దండుగ బెట్టుకొనుచున్నారు. అన్నికోర్టుల చుట్టును దిరుగుచున్నారు. తుదకు నోడినవారును గెలిచినవారును నొక్కసితిలోనికే వచ్చెదరు. మితిమీరిన ఖర్చు బెట్టిన పిమ్మట, లభించెడి న్యాయమున కెట్టి విలువయు గనుపించదు. గ్రామపంచాయతీలను నెలకొల్పి కోర్టులకు బోకుండ ప్రజలను నివారించుట గ్రామపునర్నిర్మాణము గోరువారి ముఖ్యధర్మము. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు గ్రామములలో నివసించి, తగాదాలను పరిష్కరించి ప్రజలలో వైకమత్యమును చేకూర్చుట కవకాశ మొత్తయో గలదు. పెద్ద పట్టణములలో సెంట్రల్ ప్రచారము జరిగినను ప్రయోజన ముండదు. గ్రామములలో జేరి, అక్కడ ప్రజలలో ప్రబోధముగలిగించి, పోరాటములను మాన్పి మేలు సలుపుచో, కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు వారు శాశ్వతకృతజ్ఞత జూపక మానరు.

ఈసనికి బూనుకొనువారు, సచ్చిలురై, ప్రేమామృతమును వెదజల్లువారుగ నుండవలయును. దేశ సేవ సలుపదలంచువారికి అవకాశము లెన్నిమైనను గలవు. మలబారు మండలములో వ్యాజ్యముల జూదము మిక్కిలముగనున్నది. బల్లారిమండలము నందు మిగుల తక్కువగ నున్నది. సివిలు, క్రిమి నలు, రివిన్యూకోర్టులన్నిటిరాబడి కలసి 15634425 రూపాయలయ్యెను. ఖర్చులు 96,96644 రూపాయలు. నిలువ 5937,781. ఈలాభము ప్రభుత్వమునకు చేరుచున్నది. న్యాయనిర్వహణముపేరిట, ఇంత సొమ్ము సంపాదించుట, ఎంతవరకు సమంజసమోయూహించుకొనవచ్చును. ప్రజలికనయినను తాము సలుపుతన్నను గ్రహించుట యవసరము. చీటికి మాటికి కోర్టుల కెక్కువద్దతిని మానుకొనవలయును. 1925 సంవత్సరాంతమున, హైకోర్టుపట్టికలో 252 మంది అడ్వకేటులును, 2250 మంది వకీళ్లును, 71

మంది అట్టార్నీలును, గలరు. ఇతరకోర్టులలో 3487 మంది ఫస్టుగ్రేడు స్టీడరులును, 922 మంది సెకండు గ్రేడుస్టీడరులును గలరు. ఆర్థరు అట్టార్నీలును, 7 గురు అడ్వకేటులును, 114 మంది వకీళ్లును, 487 మంది ఫస్టుగ్రేడుస్టీడరును సంవత్సరమధ్యమున ప్రవేశించిరి. హైకోర్టున్యాయవాదులను జేర్చుకొనుటకును, 74375 రూపాయలు ఫీజులక్రింద వసూలుచేయబడెను. స్టీడరులను జేర్చుకొనుటకు 8150 రూపాయలు వసూలు చేయబడెను. స్టీడరు సర్టిఫికేటులను తిరిగి సంపాదించుటకుగాను, 88480 రూపాయలను చెల్లింపవలసి వచ్చెను.

సెకండు గ్రేడు స్టీడరులకు జిల్లా మునసబు, సబార్డినేటు కోర్టులలో నెక్కడనయినను ప్రాక్టీసు జేయుటకు నూతనాధికారమియ్యబడెను. జిల్లాకోర్టు స్కాలుకాజుకోర్టులలోగూడ వీరు వాదించవచ్చును. క్రిమినలుకేసులలోమాత్రము సెషన్సుకోర్టులోతప్ప ఇతరకోర్టులలో ప్రాక్టీసు జేయవచ్చును. ఇంతియగాక, ఫస్టుగ్రేడు స్టీడరు పరీక్షకు హాజరగుటకు సెకండుగ్రేడు స్టీడరుల కవకాశ మియ్యబడినది. 1928 సంవత్సరము జూలై 1 వ తేదీనుండియు, ఈ పరీక్ష రద్దగును. ఇంకను మిగిలిన కొలదిమంది సెకండు గ్రేడు స్టీడరులకు పరీక్షతో బనిలేకుండ, ఫస్టు గ్రేడుస్టీడరులకుగల సంపూర్ణమగుహక్కులనిచ్చుట మేలు. న్యాయవాదవృత్తియందు వారు గడించిన యనుభవము, పరీక్షలేని కొరంతను దీర్చగలదు. కోర్టులలో న్యాయము త్వరితముగ జరుగునను నాశయైనను గనుపించదు. అంతకు పూర్వవత్సరమున కన్నను, 1925 సంవత్సరమున జిల్లా మునసబు కోర్టులలో వ్యాజ్యములు కొంత త్వరితముగ పరిష్కరింపబడినను, ఎంచదగిన అభివృద్ధి గలుగలేదని, ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. 123 జిల్లామునసబు కోర్టులలో, 250 రోజులకు మించిన వ్యాజ్యముల సంఖ్యచాలగలదట. సబుకోర్టులలోదాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్యయు అప్పీల్స్ సంఖ్యయు తగ్గినను, పరిష్కారమయినవాని సంఖ్య వెనుకటికన్నను చాల తక్కువగనున్నదని, ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. సంవత్సరమునకు పైబడిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య పాచ్చుటకోచనీయము. జిల్లాజడ్జిలు, తగినచర్యల దీసి కొని వ్యాజ్యములు త్వరగ పరిష్కారమగునట్లుల జూడవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. జిల్లాజడ్జిలు పరిష్కారముజేసిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య గూడ తగ్గిపోయినది. పరిష్కారముగాని ఒరిజినల్ వ్యాజ్యముల సంఖ్య పాచ్చుగనున్నది. జడ్జిలు సెషన్సుకేసులను విచారించవలసియుంటచే, సివిలుకేసులను విచారించుటలో నాలస్యము జరిగినదని చెప్పవచ్చును. కాని, యీసంగతిని సరకుదీసికొని నను, జిల్లాజడ్జిలు చేసినను స్తీ తంతవ్యముగాదని హైకోర్టున్యాయాధిపతులును, ప్రభుత్వమువారును భావించుచున్నారు. సెషన్సుజడ్జిలకు సివిలుకేసుల విచారణ ససలే తొలగించుట లాభకరమని తోచును. మద్రాసు సిటీ సివిలుకోర్టులోమాత్రము, పాత వ్యాజ్యముల సంఖ్య తగ్గినట్లు సూచించబడినది.

చరాస్తి వ్యాజ్యముల సంఖ్య 489544 నుండి 525555 వరకు పెరిగెను. తనఖాకు సంబంధించిన స్థిరాస్తి వ్యాజ్యముల సంఖ్య 18986 నుండి 20189 వరకు పెరిగెను. రివిన్యూకోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 23103 నుండి 26598 వరకు పెరిగెను. తన

ఖాకు సంబంధించిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 22046 నుండి 22429 వరకు పాచ్చెను. వ్యాజ్యముల విలువ 29498957 రూపాయలు అతిశయము చూపెను. గ్రామమునసబుల కోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య నానాటికి తగ్గుచున్నది. 1924 సంవత్సరమున 93108 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను. 1925 సంవత్సరమునందు 89731 వ్యాజ్యములు మాత్రము దాఖలగుటకు, పంచాయతీకోర్టులను ప్రజలధికముగ నభిమానించుటయే కారణము. పంచాయతీకోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 144021 నుండి 179922 వరకు పెరిగినట్లు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. పంచాయతీ కోర్టులు పరిష్కారము జేసిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 136414 నుండి 178187 వరకు పెరిగెను. జిల్లామునసబు కోర్టులో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య 106545 నుండి 111429 వరకు పాచ్చెను. 15 జిల్లాలలో పాచ్చుదల అగుపించును. సేలం కోయం బత్తూరు జిల్లాలలో పాచ్చుదల యధికముగనుండ, గోదావరి రామనాథు జిల్లాలలో తగ్గుదల చాల గలదు. అప్పీల్స్ విషయమున విశాఖపట్టణపు సబార్డినేటుకోర్టునందు చాల స్తుతి గనుపించును. బెజవాడ, నరసాపురం, బాపట్ల సబుకోర్టులలో, నిలువయున్న అప్పీల్స్ సంఖ్య చాల అధికముగ నున్నది. సివిలు జయిలుకు బడిన బాకీదారుల సంఖ్య 3732 నుండి 3658 వరకు దగ్గెను. విలేజ్ కోర్టులను గ్రామపంచాయతీ కోర్టులను తనిఖీచేసిన జిల్లా మునసబుల సంఖ్య 162 నుండి 153 కి తగ్గెను. తనిఖీ చేయబడిన రికార్డుల సంఖ్యమాత్రము అధికముగ నున్నది. జిల్లామునసబుకోర్టులను సబుకోర్టులను తనిఖీచేయవలసిన విధి, జిల్లాజడ్జిలపై గలదు. కాని వారటివిధిని తిన్నగ నెరవేర్చినట్లుల దోచదు. దక్షిణార్కాటు, బళ్ళారి, గంజాం, దక్షిణ కనడా, మధుర, సేలం, తూర్పు తంజావూరు జిల్లాలలో మాత్రము, జిల్లాజడ్జిలు కోర్టులన్నిటిని తనిఖీజేసిరి. 16 జిల్లాలలో జడ్జిలు కొలదికోర్టులను మాత్రమే తనిఖీజేసిరి. కోయంబత్తూరులో 12 కోర్టులుండ, జిల్లాజడ్జిగారు రెండు కోర్టులను మాత్రము తనిఖీజేసిరి. గోదావరి, విశాఖపట్టణము జిల్లాజడ్జిలు తమకు తీరిక లేదని చెప్పిరి. కోయంబత్తూరు జడ్జి సెషన్సు పనివలనను, ఉద్యోగులను తరుచుగ మార్చుటచేతను తనిఖీపనికి వీలు గలుగలేదని నివేదించిరి. ప్లేగు చెలరేగుటచే, తమ విధిని తాము నిర్వహింపలేకబోతి మని, రామనాథు జడ్జిగారు చెప్పిరి. మిగిలినవారి కెట్టి కారణములుగలవో తెలియదు. కారణ మేదియయినను, జిల్లాజడ్జిలు తమ విధిని నెరవేర్చునట్లుగావించుటకు, మార్గమేమియు లేదాయను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. హైకోర్టువారుగాని, ప్రభుత్వమువారుగాని, యిందు కెట్టిప్రతిక్రియను సూచించరయిరి.

రాయల్ కమిషను విచారణ

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక, ఎన్నికల గూర్చి చేసిన వ్యాఖ్య సందిగ్ధముగ గనుపట్టక మానదు. ఇర్విను ప్రభువుగారి పైనను, బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారిపైనను, హిందూదేశము ఆన పెట్టుకొనియున్నదట. కాని, బర్క్ హెడ్డు ప్రభువు గారు నిర్బంధము లేని ఎట్టి చర్యదీసికొనరని ఈ పత్రికకు

దెలియును. ఓటరులు రాయల్ కమిషను నియామకమువిషయమై నిశ్చితమగునభిప్రాయముదెలుపలేదుగావున, నాయకులు తమకు ఉత్తమమని తోచిన మార్గము నవలంబించవలయు నని, మాంఛెస్టరు గార్డియను కోరుచున్నది. భారతీయులు రాయల్ కమిషనుగూర్చి ఆతురము జూపుటలేదని, యీ ప్రతిక గ్రహించుటమేలు. ఓటరులు సత్వరస్వరాజ్యవాదులనే ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుటకు కారణము, తమ స్వరాజ్యాభిలాషను వ్యక్తపరచుటకుదప్ప వేరుగాదు. రాయల్ కమిషను విచారణలవలన ప్రయోజనముండునని, వారునమ్ముటలేదు. సంస్కరణములను నిర్వహించుటవలన లాభముండునని, వారు భావించుటలేదు. ఇండియామంత్రిగారు ఎన్నికలపాతమును గుర్తించుచో, కాంగ్రెసుసభయు, శాసనసభలును గోరిన సేషనల్ డిమాండును వెంటనే సఫలపరచుట వివేకము. ఆవిషయమై, వోటరులు తమయభిప్రాయమును స్పష్టముగ దెలిపిరి. తా మేమియు ఎరుగనటుల మెలగుటవలన, ఇండియామంత్రిగారు తమ ధర్మమును విడనాడినవారగుదురు. ఇండియామంత్రిగారి యభిప్రాయములనే, ఇర్విను ప్రభువుగారును నిటీవల అనుసరించిరి. వీ రిరువురును హిందూ దేశముపట్ల తమధర్మమును నెరివేర్చిన సంతసమే. కాని, వీరిప్రసంగముల గాంచి, భారతీయు లాశాపూరితులగుచున్నారని తలచుటమాత్రము, సత్యదూరము. మాంఛెస్టరు గార్డియను ప్రతిక నిజస్థితిని గ్రహింపకున్నది. ప్రజలు స్వశక్తిపై నాధారపడి, కృషి నలుపుచున్నారనియు, కాంగ్రెసు మహాసభ స్వయంకృషిని ప్రోత్సహపరచుచున్నదనియు తెలుపనక్కరలేదు. భారతీయులకు స్వపరిపాలనపు హక్కునిచ్చుట, ఇంగ్లండుకు కనీసధర్మము. ఈధర్మము నెరవేర్చుచో, హిందూదేశమునకన్న ఇంగ్లండుకే ఎక్కువ సప్తము గలుగుట సహజము.

షణ్ముఖం చెట్టిగారు : జస్టిసు ఉద్యమము
షణ్ముఖం చెట్టిగారికి, జస్టిసుపక్షమువారు సన్మాన మొసగగ, వారికి శ్రేష్టిగారు తగిన రీతిని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. వెనుక కొంతకాలము వీరు జస్టిసుపక్షమున జేరియుండుటచే, సర్ పాసగల్ గారు మరల వారిని తమవంక కాకర్షింప బ్రయత్నించిరి. జస్టిసు సంఘమువారు సమర్పించిన విన్నపము సాంఘిక విభేదముల నుదహరించెను. షణ్ముఖం చెట్టిగారు యిట్టి పొగడ్తలకు లొంగక, బ్రాహ్మణేతర ధర్మమును చక్కగ బోధించిరి. బ్రాహ్మణాధిక్యమును నిరసించు జస్టిసుపక్షమువారు తామే జాతిదురభిమానమును కనుబటచుట భావ్యముగ లేదనియు, సాంఘికభేదములను నిరసించు బ్రాహ్మణులు తమ హితబోధను ఆచరణలోనికి తెచ్చుచున్నారనియు బలికిరి. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము నుండి, సాంఘిక దురభిమానమును తొలగించి, అన్ని సంఘములకును సమానావకాశముల నొసగవలెననియు సందర్భము తమ పక్షమునందు జేర్చుకొనవలయుననియు సాంఘికభేదముల విషయమున ఒక్క సంఘమువారిని మాత్రమే నిరసించుట సాధిగాదనియు, అందరును సమానబాధ్యులేమనియు, తమజాతివారిని ఇతరులు గుడులలోనికి రానిచ్చుటలేదనియు, జెప్పి జాతీయభావవ్యాప్తికి గల యవసరమును సూచించి షణ్ముఖం చెట్టిగారు

కాంగ్రెసు ఆదర్శములను సువ్యక్తపరచిరి. వీరు గలపిన హితమును, సర్ పాసగలు ప్రభృతులికముం దనుసరించెదరా?
తగిన సలహా
వ్యవసాయ విచారణసంఘమునకు, రా. సా. నారాయణ బహుష్ గారు తగినసలహా నిచ్చిరి. ప్రభుత్వోద్యోగుల సాక్ష్యమును మాత్రమే విచారించిన ప్రయోజనము లేదనియు, గ్రామములకు బోయి వ్యవసాయదారుల ఆర్థికపరిస్థితులను స్వయముగ విచారింపవలయుననియు, వీరు గోరగ, మరునాడు ఉదయమున అటుల గావించెదమని, విచారణ సంఘాధ్యక్షులు బదులు జెప్పిరి. పిమ్మట వీరు ఒక గ్రామమునకు మాత్రము పోయి రయితుల స్థితిని విచారించినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఏదియో యొక గ్రామమునకు బోయి, ఒకగంటనేపు చూచి వచ్చినమాత్రాన, విచారణసంఘమునకు రయితులస్థితి తెలియదు. ముఖ్యమగు గ్రామములకు బోయి, అక్కడ సందర్శములను జాగరూకతతో పరిశీలించవలయును. రయితులతో ముచ్చటించవలయును. వారి కష్టసుఖములను గ్రహింపవలయును. అంతియగాని, నగరములలోగూర్చున్న ప్రభుత్వోద్యోగులను విచారించి,మిదు నారగించి వెడలిపోయినమాత్రమున, విచారణసంఘమువారికిగాని, ప్రజలకుగాని ఇసుమంతయు లాభముండదు. ఇంతవరకు జరిగిన వ్యవసాయవిచారణగాంచిన, రయితులనిజస్థితిని గ్రహించుటకు విచారణసంఘమువారి కవకాశము గలుగలేదనియే తలంపవలయును. రాయల్ కమిషనులవలన ప్రజల కేమాత్రము ఉపయోగముగలదో, వ్యవసాయ విచారణ తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

స్టేట్సుమెను: సుభాషచంద్రబోసు
స్టేట్సుమెను ప్రతికపై సుభాషచంద్రబోసుగారు చెచ్చిన మాననప్రభు వ్యాజ్యములో, న్యాయమూర్తి బక్ లెండుగారు గావించిన తీర్పు ఏ మాత్రము సమంజసముగ దోషదు. ఇంగ్లీషుమెనుప్రతిక కేసులో లేని ప్రత్యేకసందర్భము లీ కేసులో నేవి గలవో తెలియదు. సుభాషచంద్రబోసుగారిపై ప్రభుత్వము వారెట్టి నేరమును మోపి కోర్టులో విచారించి యుండలేదు. బాహ్యప్రపంచమునకు వీరు గావించిన నేర మేమియో తెలియదు. ప్రభుత్వమువారి యనుమానములతో ప్రజలకు బనిలేదు. బోసుగారి శిలమును బట్టి వారు నేరస్థులు గారని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. స్టేట్సుమెను ప్రతిక మాత్రము, వెనుకముం దాలోచింపక బోసుగారిని నేరస్థులని చాటినది. లిట్టనుప్రభువుగారి ప్రసంగమును స్టేట్సుమెను ప్రతిక యాధారపరచుకొన నను వాదము నిలువజాలను. లిట్టనుప్రభువు, చెచ్చిన మాత్రాన అది వేదవాక్యము గాజాలదు. ఏవిధమున జూచినను, స్టేట్సుమెనుప్రతిక గావించిన నిందను సమర్థించుటకు సాధ్యపడకున్నది. న్యాయమూర్తి బక్ లెండుగారు, బోసుగారు చెచ్చిన దావాను కొట్టి వైచుటలో, దూర మాలోచింపలేదని చెప్పవచ్చును.

ఇంగ్లండు: రాబోపు ఎన్నిక
లేబరుపక్షసభ్యులగు డేవిసనుగారు రాజీనామానిచ్చుటచే, తాత్కాలికపు ఎన్నిక 21 వ తేదిన

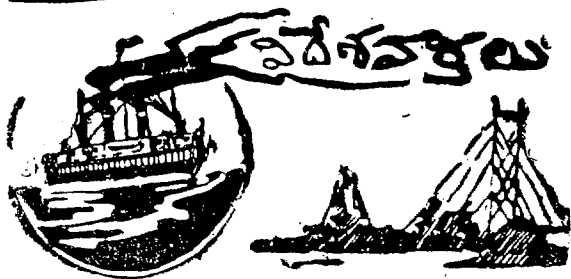
జరుగనున్నది. కర్జనుప్రభువుగారి అల్లుడుగు ఆస్వాల్లు మాన్లేగారు లేబరుపక్షముతరపున పోటీచేయుచున్నారు. కన్సర్వేటివుసభ్యులగు మార్షలుపైకుగారు, వీరికెదురుగ నిలిచియున్నారు. ఎన్నికలఫలిత మేమగునో యని, ఆంగ్ల దేశ మెదురుజూచుచున్నది. ఇందలినిశేష మింకొకటిగలదు. ప్రధానమంత్రిలగు బాల్లువినుగారును వారిపక్షమువారును కన్సర్వేటివు అభ్యర్థికి చేయూతనొసగుచుండ, బాల్లువినుగారి కుమారులగు ఆలివరు బాల్లువినుగారు లేబరుపక్షపు అభ్యర్థికి ప్రోద్బల మొసగుచున్నారట. వీరిసోదరి బేలిసుగారుమాత్రము తండ్రిపక్షమును బలపరచుచున్నది. పరిస్థితులు కడువిచిత్రముగనున్నవి. ఒక్క కుటుంబమునందే తీవ్రభేదములుగలవు. లేబరుపక్షపు అభ్యర్థికి విజయము గలుగుగాక యని, భారతీయులు గోరుట సహజము.

పూర్వ ఆధునిక హిందూదేశము లందుగల స్వరాజ్యము

బిషినచంద్రపాలుగారి ఉపన్యాసము
నాగపూరు, డిసెం 18—పూర్వ ఆధునిక హిందూదేశములందు స్వరాజ్య మెట్లుండెదయు నిర్వచించుటకై బిషినచంద్ర పాలుగారి రీయలంచిన మాడుఉపన్యాసములలో మొదటి యుపన్యాసము అభయంకరుగారి అధ్యక్షతకైంద జరిగెను. స్వరాజ్యమనగా సామ్రాజ్యములోనికి తర్జుమా చేయబడుచున్నదనియు కాని నిశ్చయముగా మనతాత ముత్తాతల అభిప్రాయములలో స్వపరిపాలనసంభవించుచున్న రాష్ట్రములుకూడ యనియు ఇప్పుడు సామ్రాజ్యవాదులు చెప్పేడిదానికంటె అప్పటిలో సామ్రాజ్యాదర్శము ఎక్కువ విశాలముగా నుండెననియు పాలుగారు చెప్పిరి.
మరియు వారిట్లు చెప్పిరి—రాజ్యపదవి హిందూదేశమున ఎప్పుడును ఎన్నికలచేతనే జరుగుచుండెను. రాజు సాధారణముగా రిపబ్లిక్సునకు అధ్యక్షుడవచ్చుచుండు. రాజు సామాన్యముగ ప్రజలచేతగాని ప్రజల ప్రతినిధులచేతగాని ఎన్నుకొనబడుచుండెను. ఎప్పుడుగాని రాజు ప్రజల అభిప్రాయములకు భిన్నముగ నడిచెనేని వానిని తొలగించుటకు లా కాంక్షను చేయబడెను. వీటి యన్నింటిని బట్టి మహామృదీయులు హిందూదేశముపై రాకముందు నిరంకుశప్రభుత్వమున నేమిటో హిందూదేశ మెరుగదనియే చెప్పవచ్చును. శాసనాధికారమునుండి కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థను విడదీయుట ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమునందు ప్రధానాంశము. భారతదేశమునందు హిందూరాజుల కాలములో రాజు కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థను కధిపతియేగాని శాసననిర్మాణపు బహులన్నియును ప్రజలుగాని వారిచే నెన్నుకొనబడు ప్రతినిధులుగాని జేయుచుండిరి. ప్రజలుగావించిన చట్టములనే రాజు అమలుపరచు పెట్టనలసి వచ్చుచుండును.
ముగింపును పాలుగారిట్లుచెప్పిరి:— ఇన్ని సాంప్రదాయములు మనక నాడునుండివచ్చుచున్నప్పటికిని, దాదాభాయి నా రోశీగారు స్వరాజ్యమని చెప్పవరకు మనకదితెల్లలేదు. అప్పుడే మనపూర్వ లనుభవించుచుండిన స్వపరిపాలనాదర్శము మనకు గోచరింపయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

రవీంద్రుని సాశ్వాత్యపర్యటనము

శ్రీశ్రేష్ఠ ఆధ్యయింశిని ప్రతినిధి తో ముచ్చటించు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారిట్లు చెప్పిరి. సాశ్వాత్యదేశవాసులందరును హిందూదేశమునూర్చి సావరాధిమానమై యున్నారు. ప్రతిదేశములోని యంతరికలహములు పోవుచున్నవి. మనదేశమును మన కృషిని విదేశీయు లిప్పుడు గ్రహించి గౌరవించుచున్నారు. నాకు వారొసంగిన సన్మానసత్కారములును మహాత్యాగాంధీగారిని గూర్చియు, జగదీశ చంద్రబోసుగారిని గూర్చియు వారికిగల గౌరవాతిశయమును నాచునన్ననాకర్షించినవి. హిందూదేశము కేవల మాధ్యాత్మికభూమియనియు వేదాంతరంగచరియు పూర్వముండెడి యభిప్రాయము లిప్పుడు మారుచున్నవి. మన ప్రాచీన నాగరికతను అర్థముచేసికొనవలసినది కోరిక పాశ్చాత్యులకు గలుగుచున్నది.

లుథానియా రిపబ్లిక్

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

స్విట్జర్లాండ్ నాని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుట
 లండన్, డిశంబరు 19:—లుథానియా రిపబ్లిక్ అధ్యక్షులుగ స్విట్జర్లాండ్ నాని ఎన్నుకొనబడెను.
 పార్లమెంటు నేడు సమావేశమైనది. పట్టణమున పతాకము తెగయెత్తుచున్నది.

చీనా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 19:—నుంచూరియా ఆర్మీకడతము ఉత్తరమందున్న జాతీయవాదులను తరముచుండ వీరి నాయకుడు పెంగ్ న్యూసింగ్ గారు మాస్కో నుండి ఇటీవలనే తిరిగివచ్చి ఆర్మీయముగ ముందుకేసుచున్నాడు. పెక్కు పట్టణములను బట్టుకొనిరి. ప్రతిపక్షుల నేనలను బారకోలిరి. హొననుకు 25 మైళ్ల లోపున బారకోలిరి. క్యాంటన్ నేనల జేరు తెలపుతోనే ఇట్లు జేరినట్లు.

కెయిరో కరాచీ నౌకావిమానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 19:—పైన జెప్పిన నౌకావిమానము రాతియగుటచే దిగుటకు వీలులేదనియు, మరితరకారణములులేవనియు, ఆయ్యది ఇండియాకు బోవుటలేదనియు, కెయిరో కరాచీ వైమానికపయనమును 27 తేదీని బయలుదేరు విమానము ప్రారంభించుననియు, దీనిమీద శ్యామ్ న్యూట్ హోరుదంపతులు వచ్చెదరనియు సామ్రాజ్య వైమానికసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

వెంచి ఆర్థికపత్రము

ఎక్కువ ఆదాయము

పార్సిస్, డిశంబరు 17:—105000000 పార్సిస్కుల ఆదనపుమొత్తమును సెనటువారు ఆర్థికపత్రమున ఆమోదించిరి. కోశాగారమిప్పుడు సంతృప్తికరముగనున్నదట.

కెన్యా రక్షణ సైనికచట్టము

ప్రస్తుత మాపుజేయుట

నెయిరోబీ, డిశంబరు 17:—నేడు శాసనసభను తెరచుచు కెన్యా రక్షణ సైనికచట్టమునుగూర్చి ఆక్షేపణలుండుటచే మరల సమావేశమున సభవరకు ఆపుజేసితిమని గవర్నరు తెలియచేసెను. అసభికారసభ్యుల ఎన్నికలయినపిదప కెన్యా శాసనసభ మరల గూడును.

బ్రిటనులో తెలిఫోను ప్రచారము

రుగ్బీ, డిశంబరు 17:—గ్రేటు బ్రిటనులో సంవత్సరాంతమునండి దూర ప్రచారమును గావించుచున్న తెలిఫోను బ్రాడ్ క్యాస్టింగుకంపెనీ యధికారమును ప్రభుత్వ పరిశీలనకు లోనైన సంఘము తీసికొని పనిజేయును. క్రొత్త కార్పొరేషనువారి ప్రచారమును ఎక్కువ స్వేచ్ఛ కేయవచ్చునని పోస్టు మాస్టరుజనరలు అనెను. శాసనసభల చేతిలో తగుల్మానక స్వేచ్ఛగ పనిజేయవలసినది.

త్వరలోనే బాతి, భాష దేశభాగముల వివక్షత లేకుండ మారిపోవుననియు తెలిఫోను దూర ప్రచారము సమగ్రముగ జరుగు చుచున్నాడు.

కెయిరో కరాచీ వైమానికనౌక మార్చేయిల్లు జేరెను.

లిథానియా విప్లవము

పార్లమెంటు సత్తివేయుట

అధ్యక్షుని అరెస్టు జేయుట

రైల్వే పోస్టాఫీసు, బ్యాంకులను సైన్యములు అరెస్టుజేయుట

కోవ్నోలో జరుగనున్న యుద్ధము

వైర్సె, డిశంబరు 18:—లుథానియా విప్లవమునకు సైనికోద్యోగులు, రక్షకసంఘనాయకులు యువపు వాలంటీరుల సంఘముల కుట్రయే. కోవ్నో వద్దగ సైన్యములు పార్లమెంటును చుట్టవేసెను. ఒక ఉద్యోగి ప్రవేశించి ప్రభుత్వమువారులు ధానియా ప్రజలను బోలీషివితులు పాలుజేయదలచిగాన సైన్యాధికారులు ప్రభుత్వమును మాల్కుటకు నిశ్చయించిరి ప్రకటించిరి. పార్లమెంటు సత్తివేసితిమనిరి. అధ్యక్షుని అరెస్టుజేసిరి సైన్యములు, రైల్వే, పోస్టాఫీసు, బాంకున పట్టుకొనెను. విప్లవమునంతను మేజరు స్టే బాలిసియసుగారు నడిపించిరి. మెమెలులో అంతయు నెమ్మదిగనున్నది. కోవ్నో వద్దగ స్విట్జర్లాండ్ నేనాని నేనలకును ప్రభుత్వపక్ష సైన్యములకును పోరాటము జరుగనున్నది.

లుథానియా పార్లమెంటు నాయకుడు, కర్నలు గ్లోవత్స్కిగారు కోవ్నో సైనిక గవర్నరుగ నియమించబడిరి.

భావివిధానము

స్విట్జర్లాండ్ నేనాని జర్మను పక్షపాతియగుటచే లుథానియా ప్రభుత్వభావివిధాన మెట్లుండునోయని కలవరబడుచున్నాడు.

వైర్సె, డిశంబరు 17:—లుథానియా ప్రభుత్వసభ్యులను అరెస్టుజేసిరి. సైనికశాసనమును ప్రకటించిరి. కొంత సైన్యముతో స్విట్జర్లాండ్ నేనాని ప్రభుత్వమును వశపరుచుకొనెను.

రక్తపాతములేదు

లుథానియా విప్లవము రక్తపాతములేకుండగ జేరిగెను.

న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు

రుగ్బీ, డిశం 17:—న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు నేడు ప్రాంసుకు బయలుదేరెను. లండనునుండి యువరంగములను న్యూజిలండు సైనికసమాధులను జూడబోవుచున్నారు.

కెయిరో బగ్దాదు కరాచీ వైమానికపయనము

రుగ్బీ, డిశం 17:—మొరటి డిహవిలండు హెర్యుల్లిస్, వైమానిక పయనము కెయిరో బగ్దాదు కరాచీలకు రేపు ప్రాంతికాలమునందే క్రోయిడోనుండి బయలుదేరును. ఈవిమానములో బోవు ఏడుగురు ప్రయాణికులలో సర్ సెప్టెన్ బ్రాంకరు గారొకరు. ఇండియాకు బోయిన పిమ్మట ఈజిప్టుకు తిరిగివచ్చి బ్ర్యాంకరుగారు తూర్పు ఆఫ్రికాకు క్రొత్తపరిశోధన మీద పోయెదరు. ఇది వచ్చే నెల జరుగును. కెన్యాలో కార్టోము, కిసియా మధ్య వైమానిక ప్రచారమును గావించెదరు.

లండన్ హెర్యుల్లిస్ విమానము ఇండియాకు లండనునుండి కొన్నిరోజులలోనే బయలుదేరును. మూడవ విమానము 27 తేదీని బయలుదేరును. ఇందులో సర్ శ్యామ్ న్యూట్ హోరు దంపతులు బయలుదేరెదరు.

సింగపూరు నౌకావైమానిక దళము

లండన్, డిశం 17:—సింగపూరు, ఆస్ట్రేలియాకు బోయిన నౌకా వైమానిక దళము ఇట్టి పయనములకు ఎంతవరకు యుపయోగించునో యని మరింత పరిశోధించుటకే బయలుదేరెనట. నిజముగ యుద్ధమొనర్చరు. పమాదములుండవు.

సిరియా ఎడారి

కర్తవ్యస్థాకు, లీటీగార్లు విమానములమీద దాటుట
 బగ్దాదు, డిశం 17:—కెయిరోనుండి బగ్దాదుకు పోవుచు సిరియా ఎడారి కర్తవ్యస్థాకు లీటీగార్లు దాడినందులకు ఇనటి వైమానికదళ మెంతయు మెచ్చుకొనుచున్నది. విమానములు చిన్నవైనను యెక్కడను ఆగకుండ ఇంతగూడ మేనుట అత్యద్భుతమనుకొనుచున్నారు.

సోవియటు నేనాని చచిరనుగారు ప్రాంకు పోస్టులో చికిత్సను బొందుచున్నారు.

బాలబాటికల నిమిత్తము బనియనుగారు వ్రాసిన గ్రంథమును 8100 పానులకు వేలము వేసిరట. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట దీనిని అర 'కవునకు' విక్రయించిరట.

చీనాలో సైనికపరిస్థితులు

హాంకాంగుకు సైన్యములేగుట

హ్యాంకో, డిశంబరు 17:—దక్షిణ ప్రభుత్వము నింతలో గూర్తిండుట పడకున్నను ఒండొరుల యభిప్రాయమును తేలికొనుటకు వీలగు ననుచున్నారు.

సైనిక పరిస్థితులు అగమ్యగోచరముగ నున్నవి. కోమింటాంగు పక్షమువారి రికార్డులను క్యాంటన్ నుండి హ్యాంకోకు మార్చుటచే భయములేదని దక్షిణ ప్రభుత్వ ప్రజలు చెలుపుచున్నారు.

బ్రిటిషు సైన్యములు 'సెకండు సఫ్టు' హ్యాంకాంగుకు బయలుదేరుచున్నవి.

కోవ్నోకు పొగయోడ తక్షణము నాలన యుద్ధనౌకతో చునాకు బయలుదేరుచున్నది. "డెక్" నౌక డిబ్రాల్టరును దీనిపై వేచియున్నది.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపరిషత్తు

లండన్, డిశంబరు 17:—సామ్రాజ్యసభకు వచ్చిన దొమినియను ప్రతినిధుల అంగీకారముతో బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పరిషత్తు సేర్పాటుజేయదలచిరి. ఒక సంఘమును డబ్బు ప్రాగు జేయుటకు నియమించిరి.

శిల్పికారులకు చిత్రకారులకు తమ సైన్య ప్రదర్శనములకు సలము నిచ్చుటయే పరిమదుయొద్దేకేము గాయకులు తమ సామర్థ్యమును జూపుటకు సంగీతకాలను నిర్మించుటయు గూడ వీరి సంతకము. నటశిరోమణులు గూడ తమ సైన్యమును జూపుట కవకాసము నిచ్చెదరట.

దక్షిణఆఫ్రికా

భారతరాయ బారము

కేపుటవున్, డిశంబరు 18:—యూనియను ప్రభుత్వముతో నేటియూదయమున సభ ప్రారంభమైనది. హార్టి జాగు నేనాని ప్రారంభించెను. ఆరెనతో ఇతర మంత్రులు వచ్చిరి. కాని కార్యక్రమమును రహస్యముగ నుంచిరి.

భయంకరమగు ఉప్పెన

నౌకలకు గొప్పనష్టము

ఇంటికప్పు లెగిరిపోవుట

పంచాలు, డిశంబరు 17:—15 తేదీని ఎన్నడును కని ఎటుగని తుపానువీచెను. నౌకలకెంతయో నష్టముగల్గెను. ఎన్నియో పొగయోడలు మునిగిపోయెను. ఒక డ్రై, కొంత సిబ్బంది నౌక యజమాని మునిగిపోయిరి. సముద్రముమందరనున్న గోడ పాడైనది. సముద్రపు తలతివార్లులు తెగిపోయినవి.

పంటలు విస్తారముగ పాడైనవి. ఇంటికప్పు లెగిరిపోయినవి. తెలిపోను తీగలు తెగిపోయినవి. విద్యుద్దీపములు వెలుగుటలేదు.

తుపాను ఇప్పుడు తగ్గినది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

విశ్వవిద్యాలయమునందు గుమాస్తా పదవికి నెల 1 కి రూ 65-5-125 జీతమువైన పనిచేయుటకు దరఖాస్తులను పట్టభద్రులు పంపుకొనవలెను.

తెలిసి యుండవలసిన భాషలు:— ఆంధ్రము, సంధు చక్కని జ్ఞానమును, పనిచేయుటకు తగినంత జ్ఞానము ఇతర కి భాషలందు అనగా హిందీ, మరాఠీ, బెంగాలీ వీటియందుండిన చాలును.

నిర్వహించవలసిన కార్యములు:

పుస్తక భాండాగారమునందు పనిచేయుట మాత్రమేగాక నిర్ణయించబడునట్టి యితర పనులు కూడచేయవలసి యుండును. దరఖాస్తులు యోగ్యతాపత్రికలతోను వారికి తెలిసిన భాషలకు నిదర్శన పత్రికలతోను రిజిస్ట్రారుగారికి 20-1-1927 తేదీలో గా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

ఉత్తర్వువైన

బెజవాడ } సి. డి. ఎస్. చెట్టి.
 20-12-1926 } రిజిస్ట్రారు.

సకలత్వాలాగారు

శ్రీశ్రీధర్మదర్శన అంకితం నిరాకరించి
ఘనమంట అబద్ధమంట

ఇండియా కార్యాలయమువారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, డిసెంబరు 20:—సకలత్వాలాగారు ఇండియాకు వుంటున్న ప్యాస్పోర్టు దరఖాస్తును నిరాకరించినదిని జాప్యపత్రము ప్రకటించిన సంగతి అబద్ధమని ఇండియా కార్యాలయమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ప్యాస్పోర్టులలో సకలత్వాలాగారి నమగ ఆరేఖ దరఖాస్తు చేసిన సంగతిని తేనిదానిని వెలుప నిరాకరించెను.

హిందూదేశమునకు రానియకుండుట

కలకత్తా, డిసెం 21:—సకలత్వాలాగారికి హిందూదేశమునకు వచ్చుటకు ఇండియా ఆఫీసువారు ప్యాస్పోర్టునియతే వని స్టేట్సుమెంతుకు వచ్చిన స్పెషలుకేబులు తెలుపుచున్నది. (ప్రీ.వె.సు.)

దక్షిణాఫ్రికా

భారతరాయబారులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కేపుటౌన్, డిసెంబరు 20:—భారత రాయబారులు కేపుటౌన్లో విందుపరిగి. తత్సందర్భమున పాబిల్లా కాన్ఫ్రెన్స్ ద్వారా లండన్లోని దక్షిణ ఆఫ్రికా అంతటను తమకు జూపిన ఆదరణకు సంతసించి కొనియాడెరి. సమావేశ ఫలితము అనుకూలముగనుండు నను ఆశతో నమ్ముచున్నారు. తమరి నెదుర్కొనుచున్న సమస్య కార్యతమగ పరిష్కారముగ నని నమ్ముచున్నారు. ఇండి దక్షిణ ఆఫ్రికా వర్తకమును ప్రోత్సహించెదరని నిమిత్తము యూనియను ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించెదరని నమ్ముచున్నాడనని లండన్లోగారిరి. అవిషయమై సర్వవిధముల సహాయము దొరుకునని అభియమిరి.

ప్రార్థనదినము

నాడు అన్ని తెగల భానతీయులు పాల్గొనిరి. స్నేహ రీతితో చొడుగున్న పరిష్కారముగ ఈసభ ఫలముగాక ఆంధ్రము ఏకగ్రీవముగ ప్రార్థించిరి. సాహ్యాభావమేర్పడుగాక యనిరి. రెండు జాతులవారికిని ఇతర ప్రాంతములందు గూడ అట్టి పెద్దసభలు జరిగెను.

కెయిరో కరాచి వైమానిక

పయనము

మొదటివిమానము నేపిల్సు కేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

నేపిల్సు, డిసెం 20:—కెయిరో కరాచి వైమానిక పయనము ప్రారంభమైనది. మొదటి విమానము నేపిల్సుకేరినది.

విద్యార్థి పరీక్షచంద్రగుహాగారి అరెస్టు

కలకత్తా, డిసెంబరు 20:—ప్రత్యేక పోలీసువారు నిన్న కలకత్తాలో చాలా ఇంట్లు సోదాచేసి ఒక పూటకూర్చి ఇంటిలో పరీక్షచంద్రగుహా యను విద్యార్థిని పట్టుకొనిరి. ఆతని పుస్తకములను కొన్ని దాహ్యమెంటు లను పట్టుకొనిరి. (ప్రీ.వె.సు.)

లోకనాథబాలయనుమరియక కళాకాలా విద్యార్థిని అరెస్టు చేసిరి. శ్రీరామకృష్ణురామిని శర్మగార్ల ఇంట్ల సోదా చేయబడెను. (ప్రీ.వె.సు.)

హిందూదేశ ప్రతినిధుల

బిదు వెండి పతకములు

(2) శ్రీయత మహాత్మాగాంధీ (2) సి. ఆర్. దాసు, (3) పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ (4) అజిమో ఖాన్ సాహెబు (5) ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు. దేశీయమహాసభయందు జరుగు ప్రకర్షనములకు సంబంధించిన నాయకులు. జాతీయ మహాసభకు ఎన్నికైనవరిన అభ్యుదయ శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు దయతో నిచ్చిన ఉత్తరపు మేరకు స్వస్థులకు మొదటియందు తయారుచేయబడిన పతకములను తక్షణమే తెప్పించుకొనుడు. వివరములకు ఈదిగున విలాసమునకు ప్రాయము. లక్నో, వి. పిచ్చయ్యఅచారీ అంకుసస్య, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రార్థనదినము

వివిధరాష్ట్రములలో సభలు

సరోజినాయుడుగారిసం దేశములు

బొంబాయి, డిసెం 19:—భారతదేశీయమహాసభాభ్యుదయ శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగారు యాదీగున తేరినాల్తల సంపిరి:—

కేపుటౌన్ ప్రధానమంత్రిగారికి “భారతమాత దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న తనబిడ్డలను జన్మహక్కును సరిసమానవ్యాయము పొందెత్తుమని ఒసంగవలెనని మిమ్ము గోరుచున్నది. మియాంబు హక్కులతోనుములను ఉత్తరప్రదేశ్ సాధనములను “పెం” అంటు చురాత్తుడు కలగవలెగాక.

సరోజినాయుడు పాబిల్లాగారికి:—“మీ ఉద్యమము జయముగగాక.”

సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారికి:—“అంతయు నా భార పడి యున్న యీ దక్షిణ ప్రదేశమునందు అదుర్దా మనస్కులైన ఆఫ్రికా సోదరులగుర్చియే ప్రేమతో ప్రాధాన జేయుచున్నాను.

ప్రార్థనయొక్క బలము

బొంబాయి, డిసెంబరు 20:—దక్షిణాఫ్రికా దినము సందర్భమున మారుంగయందు నిన్న జరిగిన ప్రజలసభయందు దర్శకుర వహించిన కార్యకర్తల సభామి వారు (శ్రీరామకృష్ణమఠం) యిట్లనిరి. “పశుజలముచే భర్తమునకు హానికలుగుచోట్లెల్ల పరాత్పరునికి ప్రార్థనలు సలిపి ఉపకారి కలిగింపుకొనవలెను. అందరుగలసి ప్రాధానము సలిపినచో విద్యుచ్ఛక్తివంటి గొప్పశక్తిని కలుగజేసినవారముగను. జేవుడు కల్పవృక్షమని భావించుటచే యీ శక్తి బహుమ యిలోకపరిశీలు మారగలవు.” విదునియసమలపాటు నిశ్చయముగ ప్రార్థన జరిగెను.

కుంభకోణం

ప్రార్థన టవునుహానందు కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున సభజరిగి దక్షిణాఫ్రికాలో నేడుజరుగుచున్న సభయందు భారతీయులకు అనుకూలముగ పరిష్కరింపబడునట్లు గోరుచు ప్రార్థనజేయుచు తీర్మానించిరి.

లండనులో విద్యార్థుల ప్రార్థన

సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు ప్రత్యేకముగ నంపిన కేబిలు వార్తయొక్కది:—భారతీయులు మరేదక్షిణలవారనిఅభినందిం చుచు ప్రార్థనదినముగూర్చి డిప్యూటీకలెక్టరు అనుకూలముగ శ్రాసినది. నిరుద్యోగము యాదుడుమంచి అనుకూలవాతావరణము ఏర్పడినది.లండనులో భారతీయవిద్యార్థులు ఆదివారమునాడు ప్రార్థన దినముగ గణించిరనువార్త కేపుటౌన్లో తెలిసెను. అందరుచాల మెచ్చుకొనిరి. (ఆ. వె.సు.)

నేలములో సభ

సి. కందస్వామిపిల్ల, జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి గారు నేలమునుండి యిట్లు తేరినసంపిరి:— ఎం. జి. నాయుడు దక్షిణాఫ్రికా వివాగుని అభ్యుత్థులకింద పెద్దసభజరిగెను. అన్ని పక్షముల నాయకులు విజయరావునాచారి వర్తరాజులు నాయుడు ముద్రహ్యయ్యగారు అబ్దుస్సాదుకు సాహెబులు మున్నగువారు సభలో ముసవ్యులించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికావిజయ మున ప్రార్థనలు జరిగెను.

స్వతంత్ర జాతీయవాదుల తీర్మానము ప్రకారము వరద రాజులు నాయుడుగారు కాంగ్రెసునకు వెడలకుండుటకు నిశ్చయించిరి.

తమిళనాడు జాతీయసంఘము కార్యనిర్వాహకసభ 28 వ తేదీన మదరాసులో 81 బ్రాజ్మేయందు జరుగును.

డల్లీలో మహమ్మదాలిగారి ఉపన్యాసము

డల్లీ, డిసెం 20:—దక్షిణాఫ్రికా ప్రార్థనదినము సందర్భమున నిన్న బహిరంగసభ జరిగెను. మాలాసా అబ్దులు కలామజుడు, మహమ్మదాలి పండిత ఇందరుగార్లు ఉపన్యసించిరి. భారతీయులు స్వదేశమునందే వానినలుగ నున్నారు. విదేశములందలి తమసోదరులకు సహాయము జేయవలెను. విశ్వమలమని వికమత్యముగలిగి ఇండియాను వానిస్వయముండి తొలగించి నమిట్టల వివేకములందున్న పోషకలకు తగినట్లు సందర్శించుకొనవచ్చునని అబ్దులు కలామజుడుగారు చెప్పిరి.

మహమ్మదాలిగారు మనదేశములో ఆస్పత్రికలను మనము ఎడతెట్టుట మానుకొనినగాని భారతీయులను తెల్లవారు హింసించిచున్నారనిసిర్కారుచేయజాలమనిరి

స్వయంసహాయ మొనర్చుకొన్నవారికి పరాత్పరుడే యోగ్యుడును. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు స్వయంసహాయముచే నే ఆధారపడియున్నారు. మన సామగ్ధానిని గోరుచున్నాడు. అని పండిత ఇంద్రగారు మదిరి. కలామజుడుగారు ప్రార్థనలు సలుపుటతో సభముగి నెను.

హిందూస్థాను టైముస్ ప్రత్యేకసంచిక

డల్లీ, డిసెంబరు 20:—దక్షిణాఫ్రికా ప్రార్థనసంచిక యని హిందూస్థాను ప్రత్యేకసంచిక ప్రకటించెను. అందు హిందూకు ప్రభుత్వ విద్యార్థులు సభ్యుడు యిట్లు సందేశము ప్రకటించెను “నేడు దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రారంభమున సమిష్టిసభ ఫలితముగ ఉభయపక్షములవారికి అనుకూలముగనుండు రాతీకుదిరి, దక్షిణాఫ్రికా ఇండియా అన్వేష్యతాభివృద్ధి చేయదనయియు ఆశగా నని వారన్వరుండరనియే నాయభిప్రాయము.”

కరాచీ, డిసెం 20:—కరాచీ కాంగ్రెసు సంఘమువారు సభజేసి దక్షిణాఫ్రికా సమస్య అనుకూలపరిష్కారముకొరకు ప్రార్థనలు సలిపిరి. (ఆ. వె.సు.)

హైదరాబాదు (సింధు) పాఠశాలసభ

హైదరాబాదు (సింధు) పాఠశాలసభలుగవలెనని

ప్రార్థించుట

హైదరాబాదు (సింధు) డిసెం 20:—హైదరాబాదు పాఠశాల స్థానిక కాంగ్రెసుకమిటీవారి యాజమాన్యమున బహిరంగసభజేసి దక్షిణ ఆఫ్రికా సమస్యను పరిష్కరించుటకు జరుగవచ్చు కాంక్షపడిన సమావేశమునకు జయముకలుగవలెనని ప్రార్థించిరి. (ప్రీ. వె.సు.)

అహమ్మదాబాదు

పురపాలకసంఘము

అన్నతి ప్రసూతిశాలానిర్మాణములు

అహమ్మదాబాదు, డిసెం 18:—అహమ్మదాబాదు పురపాలకసంఘమువారు నిన్న రాత్రి ప్రత్యేకముగా సభజేసి సులక్ష్మదేవి కావలియొక్కను 38 వ దేశీయమహాసభ జరిగిన చరిత్రాత్మకమైనచోట ఒకఆస్పత్రిని ప్రసూతిశాలను నిర్మించు నిమిత్తమై 21 యకరములభూమిని సంపాదించవలెనని తీర్మానించబడెను. దీనికి 1½ లక్షలరూపాయల అంచనాచేయబడెను. ఆస్పత్రి నేటవాడిలో కారాఖాయిగా రోపగిన 4 లక్షల రూపాయలనుండియు ప్రసూతిశాల నేటవాడిగాదాను చివ్వాలాగా రోపగిన 2 లక్షలరూపాయలనుండియు నిర్మింపబడును. రెండుభవనమును పైన తెలుపబడిన వారిపేరనే పిలువబడును. ఇవియే గాక మారెనముగా మ్యునిసిపాలిటీ వారిచ్చు నిమిత్తమే నేటకన్యూభాయి లాల్పాయిగారు 55000 రూపాయలు ఖర్చుచెట్టి దేశభావల ఉన్నతపాఠశాల నిర్మించిని నిర్మించిరి. (ఆ. వె.సు.)

పీపిల్సు బ్యాంకు కరాచిశాఖ

కరాచీ, డిసెంబరు 10:—నిన్న సాయంత్రము కరాచీలో పీపిల్సు బ్యాంకు శాఖాకార్యాలయము నేరుకవరక్రమ మొత్తా గాతే తెరువబడెను. పండిత యాసనారాయ శాఖాగారు ప్రారంభోదన్యాసము నొసంగి బ్యాంకు స్థితిగతులను గూర్చి చెప్పిరి. బ్యాంకునకు అసలువాటా మొత్తము రూ. 52,00,000 అండు చెల్లించబడినది 22, 62, 000 రూ. 81, 00, 000 డిపాజిటులుగలవు. ఈ బ్యాంకుకు 30 శాఖాకార్యాలయములు గలవు. వరి జయప్రదముగ జరుగుచున్నది. నూటికి రూ|| లాభము పంచియుచ్చుచున్నాడు. అని చెలిపిరి. హాకికనులాలాగారు కంబాలులో ఆర్థికాభివృద్ధికి యోగ్యుడనిమందుకు కొనియాడిరి. పిమ్మట హాకికనులాలాగారు ఉపన్యసించుచు ఇండియాలో బ్యాంకులకు ఇంగ్లాండులో బ్యాంకులకు స్వత్యాసము చెడిపి యీ బ్యాంకునకు దేశీయతెలుగు యోగ్యుడవలెనని కోరిరి. అన్వేషణకు వంతును లభించుటతో బ్యాంకు తెరువబడినట్లు ప్రకటించి సభ ముగించిరి. (ఆ. వె.సు.)

పంజాబు పరిశ్రమల యభివృద్ధి

పంజాబు పరిశ్రమలగూర్చి 1925 సం|| విమర్శను వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు ప్రకటించిరి. ఈవర్తరము పారిశ్రామిక విద్యావిషయమున చాలాభివృద్ధి కలిగెను నూతనపాఠశాలలు స్థాపింపబడెను. ఈశాఖవారి యాధీనమున 22 పాఠశాలలు గలవై 2 కలమంది విద్యార్థులు గలరు. సంవత్సరమునకు మాడుమూస పాఠశాలలు స్థాపించుటకు ఏర్పాటుజేసిరి. లాహోరులో గాల్లలకొరకు రెండు పారిశ్రామిక విద్యాలయములు గలవు. 200 మంది విద్యార్థినులు గలరు. గృహపరిశ్రమల సంచారము జేయుచు నేర్పుటకు ఒకస్ట్రీవి నియమించిరి. (ఆ. వె.సు.)

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమువారు 1927 సం|| టాగూరు

ల ప్రభుత్వము దిన్నా ఫర్మన్లగారిని నియమించిరి. పిటబాంబాయి హైకోర్టునందు కొంతకాలము జడ్జిగనుండిరి. పిట బిజాలా చట్టు ఇండియాలో మహాయోగముగూర్చి 12 ఉపన్యాసము నొసంగెదరు. (ఆ. వె.సు.)

మదరాసు వార్తలు

22 సంవత్సరముల యువకుడొకడు జీవితము మీద విరక్తి తేంది శనివారంనాడు రాయప్రోలులో ఉరితీసికొని చని పోయెను.

అగ్నిప్రమాదము:— పోలీసుకార్యదర్శన మొన్న ఉదయము వర్షియున్నపుడు గుడిపెలు కొన్ని తగులబడినవి. ప్రాణహాని కలుగలేదు. అగ్ని ఎందువల్ల అంటుకున్నదో పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు.

మైలాపూరు దొంగలు:— మైలాపూరు చోరీలు చేసిన ముగ్గురు దొంగలను పోలీసువారు పట్టుకొన్నారు. ఆర్. వి. కృష్ణయ్యగారి యింట్లో పోయిన ఆస్తియు న్ను ఇంకా యితర ఆస్తియున్న వారైనవి.

మైలాపూరు మొండెము:— మైలాపూరు దగ్గర సాంధ్యము సమయపు పాయలో పడియున్న మొండెము విషయములో దరిమితులు జరుగుచున్నది. ఈపంపబడినవాడు రాబర్టు షన్ పేట కాపురముదనిని యితడు కొన్నిదినముల నుంచిని కన్పించుట లేదనిని తెలిసినది.

మోటారుబస్సునకు మరణము:— ఎం. ఎస్. యం. రైల్వే ఎల్లెక్ట్రిక్ డిపార్టుమెంటులో పని చేయుచున్న లక్ష్మయ్యనాయుడు అనే అతను పెంట్లటాప్ వేసునవ్వు మోటారుబస్సు ఎక్కి తిరువళ్ళీకి వచ్చెను. డెబ్బుకోడువద్ద మోటారుబస్సు తోరేటటువంటి డ్రైవరును మోటారు ఆపవలసిన దని కోరిన గాని-మోటారుబస్సు ఆగితగ వూర్పుమే అందు లోనుంచి దుమికిదిగెను-అముచుకుటలో నేలమీదపడినది. గాఢమైన డెబ్బులు తగిలెను-ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోబడిన గాని తర్వాత చనిపోయెను.

నెల్లూరుజిల్లాలో ఆత్మకూరు డివిజను ఎత్తివేయుటను గవర్నరు మెంటు మానుకొన్నారు

నెల్లూరుజిల్లాలోని ఆత్మకూరు తాలూకాను నెల్లూరుడివిజనులో కలిపి ఉదయగిరి తాలూకాను కావలి డివిజనులో కలిపి ఆత్మకూరు డివిజను ఎత్తివేద్దామని గవర్నరు మెంటువారు పూర్వం ఆలోచించినారు గాని ప్రజలచెప్పిన అభ్యంతరములన్నీ ఆలోచించి, ఉన్నది ఉన్నట్లుగానే ఉండుటకు నిశ్చయించినారు. ఈసంగతి నెల్లూరు జిల్లా గెజెటులో ప్రచురింపబడినది.

తిరువళ్ళీలో చోరీలు:— ఆదివారం రాత్రి తిరువళ్ళీ క్లబ్ లో రు 3500 లు విలువగల నగలు, వస్త్రములు దొంగిలించబడినవి. ఇంటిపంతులను ఉడదీసి లోపలికి ప్రవేశించిరని, తిరువళ్ళీ క్లబ్ పోలీసువారు ముగ్గురు మనుష్యులను అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో ఒక ఆడనుగిహూడా ఉన్నది. వీరు చోరీ ఆస్తిలో పాలుతీసికొన్నట్లుగా ఆమాకే చిక్కినది. రు 5000 లు విలువగల ఆస్తి దొంగిలినది.

అయిదుహజారువద్దనున్న ఒకయింట్లోకాపురమున్న గుమస్తా యిల్లు తాళము వేసి సమద్రపు బొడ్డునకు వెళ్లి తిరిగివచ్చి చూచుకొనునప్పటికి తలుపులు తెరచబడియుండెను. రు 125 లో రొక్కమున్న ఒక వెండిపాత్రయున్న కన్పించలేదు. దరి యాపు జరుగుచున్నది.

రాకపోకలు:— ఆర్. కే. మణ్నిఖండేటిగారు సర్ రాబర్టు స్టాన్లీగారు గతరాత్రి మద్రాసునుంచి కోయంబత్తూరు వెళ్లిరి. బాక్ మన్త్రయ్యగారు తిరువారు వెళ్లిరి.

శ్రీయంత్ర కాల్ వాగ్దేవరరావు పంతులుగారు గతరాత్రి కలకత్తా మెయిలుమీద గౌహతి కాలగ్రెసుకు వెళ్లిరి.

సి. టి. మల్లింగన్నగారు నేటి ఉదయము మద్రాసుకు వచ్చిరి.

టి. ఆదివారాయన చెట్టి, ఓ. కందస్వామి చెట్టిగారు లోనైత్రా మెయిలుమీద గతరాత్రి గౌహతి కాలగ్రెసుకు వెళ్లిరి.

శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎస్. సత్యనారాయణ గారు ఇంకా అనేకమంది ప్రతినిధులతో సహా కాలగ్రెసుకు గతరాత్రి పయనమై వెళ్లిరి. వీరందరు 22 తేదీ కలకత్తాకు చేరెదరు. వీరు కలకత్తానుండి తిరిగి గౌహతికి బయలుదేరునది. మద్రాసునుండి మరొక ప్రతినిధిదళము వారిని కలిసికొనగలదు.

ఎం. సి. సి. వారితో కలకత్తాలో క్రికెటు ఆటపడుటకు ఏర్పాటుచేయబడిన 11 మందిలో నొకరగు సి. సి. బాప్తస్టునుగారు గతరాత్రి కలకత్తా వెళ్లిరి.

శిల్పశాస్త్ర పండితునిరాక—బొంబాయిలో

నున్న గవర్నరు మెంటు స్కూలు ఆఫ్ ఆర్ట్స్ లో శిల్పశాస్త్రపండితుడగు పండిత బాట్లేగారు 20 మంది విద్యార్థులతో కలిసి మద్రాసు చేరిరి. మధుర ని శిల్పకళానైపుణ్యమును పరిశీలించి చిత్రరచనను వ్రాసి తెచ్చుటకై వెళ్తున్నారని. పాంచాంగములోని అనేక ప్రాంతములకు వీరు ప్రకారముగా వెళ్లి తరుచు పరిశోధించు చుందురని ప్రాచీన హైందవశిల్పమును పునరుద్ధరించి నవీకరణను నిర్వహించుటకు పాంచుపర మట యావశ్యకమై యున్నదనియు, శేషల పాశ్చాత్యనుకరణము చేయుట అసహ్యముగా నున్నదనియు ఈ దేశముయొక్క శిల్పవిజ్ఞుల కనులెసల్పనిర్వాహమునే ఆదరణలో పెట్టవలయుననియు బాట్లేగారు చెప్పిరి.

మద్రాసురాజధాని పోస్టుబంట్లోతుల సంఘము ప్రైసంఘముఒకటి యిదివరలో ప్రత్యేకముగా పనిచేయుచున్నది. ఇదిగాక పోస్టులు గుమస్తాలసంఘముఅనేది చేరే ఉన్నది. ఈరెంటిని ఒకటిగాచేయవలెనని కొందరికి సంకల్పము కలిగినది. మరికొందరు అభ్యంతరపెట్టు చున్నారు. ఈరెంటిని కలిపి ఒకసంఘముగా చేయుటవల్ల ఎట్టిలాభములుకలవో పూర్వపరములు విచారించి తెలియజేయవలసినదని ఒకప్రశ్నావని తయారుచేసి మద్రాసు పోస్టుబంట్లోతుల సంఘమువారు ఆఖిల భారత పోస్టుల యూనియనువారికి నివేదించియున్నారు. ప్రత్యేకంగా పోస్టుబంట్లోతుల సంఘము ఉండడమనేది గుమస్తాలసంఘమునకు హానికరమో వారివారి అభిప్రాయములను సదరు ప్రశ్నానికి ప్రత్యుత్తరీతిగా గౌరవ కాన్వేష ద్వారాగు వి. బాల్మకృష్ణయ్యగారికి పంపవలయున్నది. సదరు ప్రశ్నానిగు ముదిలపత్రములు మద్రాసు పోస్టుబంట్లోతుల సంఘముయొక్క వైకార్యదర్శిగారివద్ద లభించగలవు.

పెరంబూరు బారక్కు హత్యలు:— మొన్నటి దినం ఎలిపెంటు గేటు శవపరీక్షశాలవద్ద జనము త్రొక్కిన లాడిరి. పెరంబూరుబారక్కులవద్దనంపబడినవారిని పోలీసువారు పంచాయితీపరీక్ష చేయుచుండగా శవముల చూచుటకై జనము నేలయూనినట్లుగావచ్చివడిరి. కిటికీలబద్దలుకూడా బ్రష్టుల కొట్టిరి. కాని పోలీసువారు జనమును వెనుకకుత్రొక్కి సర్దుబాటుచేసిరి.

కుడాయియొక్క కూతురు (అనగా చంపబడిన అల్లునిభార్య) వాగ్మూలమునిచ్చెను. తనతండ్రి త్రాగుబోతనియును ఇంతకుపూర్వముకాసారి తనతండ్రికి చీటిఫండులో నొక కొంతసామువచ్చినదనియు అదిఅంతయును అతడెదురించియోగము చేసినాడనియు ఈచీటిఫండును చనిపోయిన తనభర్తయే చంపాడెనిమిటా ఉండుటవల్ల వచ్చినదబ్బును ముద్దాయితీసి కొనుటకు వీలులేకుండా వచ్చినదనియు- చనిపోయిన తనభర్త ఈసర్వాయము వచ్చిన రు 800 లున్న ముద్దాయిట్టిలకు అధారముగా దాచియుంచవలెనని ఎంచి ఆతనికివ్వలేదనియు- ముద్దాయికి సామ్యుయ్యనందున పోట్లాడినాడనియు- ఈతగదా తీర్పుటకు పంచాయితీదార్లు పంచాయితీచేయబోతే వారిని పంచాయితీ చేయనియ్యలేదనియు తనభర్తపైబడికొట్టినాడనియు- తనభర్త తనతండ్రినడబ్బులకు ఉపచారము చేయుచుండగా ముద్దాయి తనఇంట్లోకి పాతాత్తుగా పరుతుకొనివచ్చి తనభర్తను రక్తవరదలలోనుంచి పారిపోయెననియు- చెప్పెను.

తనభర్త గొనయూపిరితో తన్ను సమీపించిచెప్పిన కడపటిమాటలను వ్యూహము కరగనట్లుగా నామె చెప్పెను.

“నేను నిన్ను దిక్కులేనిదానినిగా నడిచుటపాలుచేసి పోవుచున్నాను. నీకింక ఎవరు దిక్కుకాపాడెదరో గదా!” యని కడపటిమాటలను నామె పులిగి చెప్పెను. ప్రాణము వదలెను. అని యామె వాగ్మూలము నిచ్చెను.

ఇంకొకసాక్షి తనవాగ్మూలము నిచ్చుచు విజయరంగముయొక్క తమ్ముని ముద్దాయి హత్యగావించినసంగతి చెప్పెను. ఇతడు తన నేపీహీతుని ఇంటిలో చొరబడిన. గాని ఆనేపీహీతునిగది తాళమువేయబడి యుండుటవల్ల అల్లాడుచుండెను ఇంతలో ముద్దాయి అతనిమీదికివచ్చి హత్యగావించి ఇంటిలోనుంచి పారిపోయెను.

వాగ్మయ్యమొదలయే యీముద్దాయి బుద్ధిపూర్వకముగా హత్యచేసెననియు చనిపోయిన యిద్దరును ఆయుధములు కలిగిన లోతైన గాయములములవల్లనే చనిపోయిననియు పోలీసువారి పంచాయితీలో తీర్పుచేసిరి. వాగ్మయ్య మొదలి ఆరణ్యలో నున్నాడు.

మద్రాసులోని పశువుల వ్యాధి

మద్రాసు నగరములో నిరిండురుపెట్టు అనే పశువుల పేరు జాడ్యము యింకా విస్తరించియున్నది. ఇది చాలా అపాయకరమైన వ్యాధి. వ్యాధి తగిన స్వల్పకాలములోనే గొడ్డు చనిపోవును. వ్యాధి తగులగానే పశువునకు జ్వరమువచ్చును. నీళ్ళ విశేషములు అగును. వ్యాధి తగినట్లు అనుమానముగానున్న పశువులసంగతి వెలుగునీకారేజి ప్రెస్సిపాలుగారికి తెలుసని తెలియజేయవలెను. వాటికి టీకాలు ఉచితముగా వేయబడును.

హిందూయువతీ శరణాలయము

శ్రీమన్. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి జేమాములో నున్న గా ఉండుటవల్ల హిందూయువతీ శరణాలయము వారు సన్యాస పత్రము నొసంగుటకు నిశ్చయించెను. వారు కాలగ్రెసునుంచి తిరిగివచ్చినతర్వాత నొసగబడును అని వ్యవస్థాపకులును, కార్యదర్శిగారును అగు శ్రీమతి యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

మద్రాసులోని మరణసంఖ్య

18 తేదీవరకు అంత్యమయ్యే వారమునకు సాలువరి దామామయిని వెయ్యింటికి 89.4 చొప్పునమరణించిరి. గతవారము 89.7 చొప్పున రెక్కలేనది. మహుచిము 6 గుర్తకతగి నది గాని ఒకరుమాత్రమే మరణించిరి. ఆటలమ్మవల్ల ఒక్క మరణముకలిగెను. ఒకవిధమైన జ్వరము (బ్లాక్ వాటరు జ్వరమువల్ల) 1 మరణమున్న ఎంబర్లిక్ జ్వరమువల్ల 2 మరణములును మిశ్రియవల్ల 30 మరణములును ఇతర జ్వరములవల్ల 18 మరణములును సంభవించినవి. గతసంవత్సరము ఇదేవారములో మరణ సంఖ్య 55.8 చొప్పున ఉండెను.

సాధువులసభ-చింతాద్రిపేట

చింతాద్రిపేటలోని చెన్నయి వేదాంతసంఘము వారి యాజమాన్యమున కలవల కర్ణాచెట్టి బాలికాపాఠశాలలో ఈ నెల 28 తేదీ మొదలు 26 తేదీవరకు 6 వ సాధుమహాసభ జరుగును. ఈరాజధానిలోని అనేక ప్రాంతములనుండి విద్యాంధులైన సాధువులువచ్చి వేదాంతశాస్త్రమునుగూర్చి యావస్య సించెదరు. ప్రైసంఘమువారి భోజనవసతుల సుచితముగా ఏర్పాటుచేయుదురు. ఈసభ జరుగు దినములలో బీదజనులకు అన్న దానము చేయబడును.

అరుంధతీయ సభ్యునకు నన్యానము

మద్రాసు శాసన సభకు సభ్యుడుగా నియమింపబడిన యల్. సి. గురుస్వామిగారిని గౌరవించుటకై పెరంబూరులోని అరుంధతీయులు నిన్న నొక గొప్ప యుత్సవముజరిపిరి. సభను సమావేశపరచిరి. వీధులలో గురుస్వామిగారిని యూరే గించి స్వాగతపద్యములను చదివి పుష్పమాలలతో అలంకరించిరి.

అరుంధతీయ మహా జన సభా కార్యాలయమరణములో సభ జరిగెను. యం. సి. రాజాగారు అధ్యక్షత వహించిరి. విద్యాకా మునిస్వామి పిళ్ళే మొదలైనవారు సన్యాసములనొసంగిరి-ప్రభుత్వమువారిని పొగడిరి- గురుస్వామిగారే యీ సభ్యత్వమున కర్హులని చెప్పిరి. అరుంధతీయుల సుధరించుటకు మీరు కృషి ఆమోఘముని వర్ణించిరి.

అంతట గురుస్వామిగారు యిట్లుపన్నసించిరి. అరుంధతీయుల తరపున సభలో ముగ్గురు ప్రతినిధులైనను ఉండవలెనని గవర్నరు మెంటువారిని ఈ మహాజనసభ కోరిరి. అసమ పక్షము ముగ్గురు ప్రతినిధులైనను ఉండవలెనని కోరిరిగాని గవర్నరు మెంటు వారు ఎందుచేతనోగాని అట్లు చేయజాలక బిక్క ప్రతినిధిని మాత్రమే తీసికొనిరి. ఇది చాలా కోపనీయము. అరుంధతీయ సభవారు తమ చాక్కుల విషయమై ప్రభుత్వమునకు నచ్చునట్లుగా నివేదించియుండలేదని అనేకమందికి కోపముగా మన్నది. మనుష్య మాత్రులకుసాధ్యమైనంతవరకుఅరుంధతీయులక్షేమమునకై యీ మహా సభ పాటుపడుచున్నదనే సంగతి నేనెరిగియున్నందున నిశ్చయముగా చెప్పగలను. ఈ అరుంధతీయ సభవారి ఆజ్ఞలను నేను నా కక్షించనలేక కిర నావహించి నెరవేర్చెదను. ఏ పనియును సంఘీభావము లేనియెడల జరుగదు గనుక అరుంధతీయులందరును సాహచర్యములో మెలంగి నాకు లోబ్బడ కోరుచున్నాను.

పిమ్మట రాజాగారు మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి. గురుస్వామిగారు ముగ్గురినిపలు కొన్నిసార్లుగా పనిచేయుటయును కాసనసభలో నిదివరకు చేసిన కృషియును నేను బాగా యెరుగదును. ఆగల తీరులకు వారిని నమ్మినందువల్లమే గలుగమగలదు. గురుస్వామిగారు ఎప్పుడును నేవానిరతులవారు చేయనేవ నిరాడంబరముగాను లోపరహితముగాను చేసెదరు. యెగురు స్వామి గారి కి గ వ ర్న రు మెం టు వారు చేసిన గౌరవమును అరుంధతీయ సంఘమునకే చేసినట్లుగా భావించవలెను. నామినేషనులు అనేవి కోరినట్లు పంపింబుచ్చుటకు తేబులో సిద్ధముగా నుండేవికావు. అరుంధతీయులకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము లేరనిపోయిన పోయిన యెడల అది గురుస్వామిగారి బాధముగాదు.

అరుంధతీయులందరును వారికి లోబ్బే వారి నేవకు మును కలగకే సెదరని నమ్ముచున్నాను. అధ్యక్షునికి కృతజ్ఞతావందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

కార్పొరేషను-దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘముల తగాదా

ఒడంబడిక గావించబడినది

ద. ఇ. వ్యా. సంఘమువారు తమ వాక్యముల నుపసంహరించుకొనుట

దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘమువారిచేత జరిగిన దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘమువారికిని, వ్యాపారసంఘమువారికిని జరిగిన తగాదాలను కార్పొరేషనువారి తీర్మానముపై కమిషనరుగారు తీసివేయించుటకు సంఘమువారి తరపున యి. చంద్రశేఖరయ్యగారు గత శనివారము వ్యాయమాద్రి బీచ్ గారి ఎదుట మాండ్ మసుకొరకు అనుజ్ఞ గోరిరి. వ్యాపారసంఘముల తగాదాలకు ఇంజనీర్ ఉత్తరవాసంగి నిన్న సోమవారము కేసును కోర్టులో విచారించిరి. చంద్రశేఖరయ్యగారు వ్యాపారసంఘమువారి పక్షమున వాదించుచు కార్పొరేషనువారు తమ తొలి గవలసిన రు 8000 లనుగాక గేటువద్ద వసూలుగలవలయునని నూటికి 12 1/2 వంతు ఒసంగవలసినదిగ మరతులు నియమించినదియు, కార్పొరేషనువారిపై జారీచేయబడిన లాయరుకోటిసులోని కోర్టు ఆగ్రహకారణములకు వాక్యముల నుపసంహరించుకొనవలసినదిగ గోరియుండిరియొకమిషనరుగారు తన స్వంతతరఫాదాపై గాని కాన్నియు తీర్మానము ననుసరించిగాని ఎట్లు ప్రవర్తించినను రైస్ నుడబ్బును ముందుగా నిమగ్నకొరకు కధికారము లేదనియు, వారు నియమించినవరతులు క్రమమైనవిగావలయునని కార్పొరేషను చట్టము 261 కి క్షుణ్ణము క్రింద ఒక సంగిన నోటిసు కమిషనరు తన అధికారమును దుర్వినియోగము గావించుటయనియు, పార్కువేడుకలకై వ్యాపారసంఘమువారు నిర్మించిన టి.కలను పెరికివేయుటకు ఒక సంగిన నోటిసు చట్టపు నిబంధనల ననుసరింపలేదనియు బట్టిరి.

కొంతవారడ జరిగినవిమ్మల కార్పొరేషనువారి యన్. రంగసామి అయ్యంగారు మాట్లాడుచు సంఘమువారు లాయరు నోటిసులో ఆగ్రహకారణములను కొన్ని వాక్యముల నుపయోగించియుండిరియని వానిని ఉపసంహరించుకొనవలసినదిగ గోరిరి. వ్యాపారసంఘమువారు పయోగించినట్టియు, కార్పొరేషనువారు రాజేపరా గొరిన వాక్యములేమన "మీరు (కార్పొరేషనువారు) మాకు (వ్యాపారసంఘమునకు) ఛైరు ఇంజను తదితర ముఖ్యవిషయ సౌకర్యముల నివ్వవలసియున్నారని, అట్లు మీ తొలగించి మీ విషయమై ఎట్లు ప్రవర్తించవలెనో ప్రజలెరుంగుదురు."

వ్యాపారసంఘములకు ఈ పక్షములు ఆక్షేపణకరములని అంగీకరించి వాని నుపసంహరించుకొనవలసినదిగ వ్యాపారసంఘమువారిని గోరిరి. తుట్టుచుకు సంఘమువారి తరపు వకీలు చంద్రశేఖరయ్యగారు వైగాక్యముల నుపసంహరించుకొనినటుల చెప్పిరి. అంతట నిన్నటిదినము విచారణ నిలిపివేయబడి నేటికి వాయిదావేయబడినది.

రాజీనామా

నేను ఇరుపక్షములవారును కోర్టులో తగాదాజరుగకుండ ఈ క్రిందివరతులపై రాజీనామాచేసితిని.

1. కోర్టులో బహిరంగముగ వ్యాపారసంఘమువారు లాయరు నోటిసులో ఉపయోగించిన ఆక్షేపణకరములకు వాక్యముల నుపసంహరించుకొనిన హేతువుచే గేటువద్ద వసూలు యొడి ధనములో నూటికి 12 1/2 వంతు చెల్లింపవలయునని మరతును రద్దుచేయుచున్నాను.

(2) మొట్టమొదటి ఒడంబడిక ప్రకారము దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘము వారు ఈ తొలిజానుంచి వారము దినములలోగ కార్పొరేషనువారికి చెల్లింపవలసిన రు 8000 లను చెల్లింపవలసిగా కార్పొరేషనువారు తాము స్వయముగ జరుపనెంచి వ నిధికు ప్రదర్శనమును మానివేసినందున వ్యాపారసంఘమువారిదివరలో మామూలుగా చెల్లింపబడిన నెన్ను ఫీజులు మొదలగువానిని చెల్లించువరకు పార్కువేడుకలను జరుపుకొనుటకు అనుమతించుటకును, మామూలుగా నొసంగడి సౌకర్యముల నొసంగుటకును సమ్మతించుచున్నాను. ముమ్మందు ఇరుపక్షములవారి కుండెడి హక్కులు మరతుల కీరాజీనామా ప్రతిబంధముగ నుండవలయు, వైరాజీనామావరతుల ప్రకారము వ్యాపారసంఘములకు ఉత్తరపు గావించిరి.

జస్టిసు పక్షమువారు పట్టుగం శెట్టిగారికి స్వాగత మొసగుట

సాంఘికవాదమును శెట్టిగారు ఖండించుట దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనువారు నిన్న సాయంత్రము పచ్చయప్పహాలులో ఆర్. కె. మణ్సుగం శెట్టిగారికి స్వాగతమొసగిరి. జస్టిసు పక్షపు వాయకులు పలువురు సభకువచ్చియుండిరి. పానగలురాజుగారు అధ్యక్షతనహించిరి.

పానగలు రాజుగారు

సభను ప్రారంభించుచు పానగలురాజుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ మహాసభకు అధ్యక్షతనహించు భాగ్యము లభించినందులకు సంతసించుచున్నాను. ఆస్ట్రేలియానుండి రిగివచ్చిన మిత్రులకు మణ్సుగం శెట్టిగారికి స్వాగతమొసంగ మనమిట్లు సమాజేమైనాము. గొప్పభావిదళ గలిగిన యువకులలో మణ్సుగం శెట్టిగారిగొకరిని చెప్పవచ్చును. చిన్నవారైనను వీరు ఇప్పటికే యావద్భారతనాయకులను కీర్తి సంపాదించగలిగిరి. పదిపంచ త్వరముల క్రింద కోయంబుత్తురులో జరిగిన దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను మొదటి సమావేశమునకు నేను అధ్యక్షతనహించితిని. అప్పుడు ఇంకను విద్యార్థిగనున్న శెట్టిగారి పరిచయము నాకుకలిగెను. వీరు గొప్పకీర్తి సంపాదించెదరని నేను అప్పుడే తలచితిని. మొదటి ఎన్నికలలో వీరు మదరాసుకాసన సభయందుండిరి. కొంతకాలము ముద్రికార్యదర్శిగ నుండిరి. పిమ్మట వీరు అసెంబ్లీ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడి భారతదేశ నాయకులలో నొకరైరి. భారతదేశపు కాసనసభల ప్రతినిధిగ ఆస్ట్రేలియానుండి జరిగిన పార్లమెంటులను సభకువచ్చిరి. ఆస్ట్రేలియాలో భారతదేశముయొక్కయు, భారతీయులయొక్కయు గౌరవమును వృద్ధిచేసిరి. నేటిదినము ఆస్ట్రేలియాలో భారతీయులకు ఎక్కువ గౌరవముజరుగుచున్న అందులకు శెట్టిగారి కృషియే కారణమని చెప్పవచ్చును. భారతదేశమునకు ఇట్టి గొప్ప సేవ చేసిన మిత్రులకు మా పక్షమున హృదయపూర్వకముగ అభినందనముల నందజేయుచున్నాను.

స్వాగతపత్రము

దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనువారి స్వాగతపత్రమును పి. టి. కుమార స్వామి శెట్టిగారు చదివిరి. ఆస్ట్రేలియా యందు మణ్సుగం శెట్టిగారు చేసిన సేవ ప్రశంసించబడినది. రాజకీయములందు భిన్నమున అభిప్రాయము లున్నను దేశగౌరవమును అభివృద్ధి చేయుటకై గావించిన సేవను ప్రశంసించక తప్పనని బ్రాహ్మణేతరుల శక్తిసామర్థ్యములను రుజువుపరచి నందులకు వందనము లర్పింపబడినది.

బ్రాహ్మణేతర యువజనసమితి పక్షమున సురేంద్రనాథ ఆర్యాగారు మరియొక స్వాగతపత్రము సమర్పించిరి. బ్రాహ్మణేతరుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుటకై ఏర్పడిన యువజన సమితిని ఆదరింపవలయునని వారు కోరిరి.

మణ్సుగం శెట్టిగారి ప్రత్యుత్తరము

పిమ్మట మణ్సుగం శెట్టిగారి క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—

మీ స్వాగతమునకు వందనములు. మీ ప్రశంసావాక్యములకు నేను అర్హుడనుగాను. రెండు దినములక్రితము రాజాసాహెబుగారు నన్ను కలిసికొని దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను వాకి స్వాగతము నందుకొన సోమవారము వీలుచు వాయని ప్రశ్నింప నాకు ఆశ్చర్యము కలిగెను. వీలయినన మీరు చెప్పినట్లు రాజకీయవిషయములందు మీరు నేను భిన్నాభిప్రాయములు గలవారై యున్నాము. అట్టి పరిస్థితులలో మీరు నాకు స్వాగతముసంగ తీర్మానించుట ఆశ్చర్యమును పురికొల్పెను. నేను ఆస్ట్రేలియాను వీపక్షపు ప్రతినిధిగ వెళ్లలేదు. అందుచే నా కీ గౌరవము జరిగినదని లోచుచున్నది. ఇంతే కాక నాకు పరమ మిత్రులగు రాజాసాహెబుగారు ఈ పక్షపునాయకులను లుటచే నాయందు అభిమానముంచి ఈ స్వాగతసభను జరిపి రని నమ్ముచున్నాను. నేను కాంగ్రెసు పక్షమునకు చేరుటకు పూర్వము రాజాసాహెబుగారి సలహా ఆడిగితిని. నేను కాంగ్రెసు పక్షమునందు చేరు విషయమై రాజాగారు ఆమోదము తెలిపిరి. రాజకీయవిషయములందు భేదాభిప్రాయము లున్నను నేనా విషయములందు ఆభేదములను పాటింపకుండుట ఉన్నత రాజకీయజీవితపు లక్షణమై యున్నది. ఇట్లు లేకున్న, జీవితమే దుర్భర మగును. రాజకీయరంగమున ప్రతిపక్షులగు నంకువారిపై గురుదేశముల నాలోపించు అలవాటు నాకులేదు. ఎవరికి తోచినవిధమున వారు దేశసేవ చేయుచున్నారని తలపడెను. విధానములందు భేదములుండవచ్చును. కాని అన్ని పక్షముల లక్ష్యము ఒకటే.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాను 42 మంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. వీరిలో నేనొక్కడనే నలువాడను. ఆస్ట్రేలియాలో నలువారు నిరవసరించి వసతుల నేర్పరచుకొనుటకు కొన్ని నిర్బంధములున్నవి. కాని ఆస్ట్రేలియానుండి తెల్లవారికి భారతీయులపై ఎట్టి ద్వేషములేదు. భారతీయులు సీరమగు నివాసముల నేర్పరచుకొను విషయమై యున్న నిర్బంధములను లొంగింప నేను పూనుకొనలేదు. భారతీయులు ఇతరులవలెనే సమానముగ గౌరవింపబడవలయునని ఉద్దేశముతో నేను కొంతకృషి సలిపితిని. ఆస్ట్రేలియాలో వర్తద్యము లేదు. నన్ను వారు గొప్పగ గౌరవించిరి. అచ్చటనున్న భారతీయులందరికి సంపూర్ణ పౌరసత్వపు హక్కు లున్నవి. కాని విదేశీయులసంఖ్య అత్యధికముగ వృద్ధిచెందుట ఆర్థికముగ నష్ట ప్రదముని ఆస్ట్రేలియావారి అభిప్రాయమైయున్నది. భారతీయులు అనుభవించుచున్న స్వల్పముగ ఇబ్బందులను అంతమొందింప ప్రభుత్వమువారిని నేను కోరితిని. సానుభూతితో ఈ విషయమై ఆలోచింప వారు అంగీకరించిరి. ఆస్ట్రేలియావారు స్వాతంత్ర్య ప్రయోలు, సామ్రాజ్యకాంక్షగలవారు కారు. వారు భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతి చూపుచున్నారని దృఢముగ చెప్పవచ్చును.

సాంఘికవాదము ఖండింపబడుట

నేను సదుద్దేశముతో గావించు వివరణను మీరున్నేహ భావముతో ఆదరింపవలయునని కోరుచున్నాను. నేను ప్రథమమున బ్రాహ్మణేతరకోద్యమమున చేరియుంటిని. ప్రతివానికిని సంఘమునందును గౌరవము అతని జన్మపై ఆధారపడి యుండదు. కాని కేవలము పుట్టుక ననుసరించి ఏర్పడు అనుకూలావకాశములను దుర్వినియోగ మొనర్చుట అన్యాయము. అందుచే అందరు వృద్ధిగాంచుటకు సమానముగ అనుకూలావకాశముల నేర్పరచ బ్రాహ్మణేతరకోద్యమము ప్రారంభమయ్యెనును ఉద్దేశముతో నేనీ ఉద్యమమున చేరితిని. కాని జన్మవల్ల ఏర్పడిన భేదముల నాధారముగ గైకొని రాజకీయ కక్షల నేర్పరచు పద్ధతిని నేనెంతమాత్రము ఆమోదింపజాలను బ్రాహ్మణేతరులు సాంఘిక దుర్భిమానమును ఖండించుచున్నారేగాని తదనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుట లేదు. కాని బ్రాహ్మణులు సాంఘిక దుర్భిమానము ఖండించుచున్నారని మాటల కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. భారతదేశక్షేమము కొరవారు అందరు సంఘముత భేదములు లేక కలసి పనిచేయవలయును. కనుక తీవ్రముగ సాంఘిక దుర్భిమానము ఈ బ్రాహ్మణేతరకోద్యమమున ప్రధాన లోపమై యున్నది. జస్టిసు పక్షమువారు తమ క్రిమిని మార్చుకొనవలెను. అన్ని సంఘములవారు వృద్ధిగాంచుటకు సమానముగ అనుకూలావకాశ ముండవలయునని ఆవర్తమును అంగీకరింపవలయును. ఈ ఆవర్తమును ఆమోదించువారందరు ఈ పక్షమున చేరి పని చేయుటకు అవకాశముండవలెను. అప్పటికిగాని బ్రాహ్మణేతరకోద్యమము ప్రజామోదము పడవలయును. ఉత్తరహిందూ సాసమున సాంఘిక దుర్భిమానమువల్ల గొప్ప నష్టములు కలుగుట స్వయముగ చూచియున్నాను. అందుచే ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనలనిన నాకు భయము కలుగను. కావున జస్టిసు పక్షమువారు తీవ్రముగ సాంఘిక దుర్భిమానము వదలి భారతదేశముపై దృష్టియుంచి పనిచేసిన ఈ ఉద్యమము వృద్ధి గాంచగలదు.

జె. యస్. రామనాథంగారు అధ్యక్షునకు శెట్టిగారికి వందనము లర్పించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

సంయుక్తజాతీయపక్ష మేర్పడుట

నాగపూరు, డిశం 20:— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన ఇండియన్ టెంట్లు కాంగ్రెసు పక్షము, సముచిత సహకార పక్షము, స్వతంత్ర సభ్యులందరును (స్వరాజ్యపక్షేతరులు) తమయింటిలో సమావేశ మునట్లు డా॥ మాంజీగారు ఏర్పాటుచేసిరి. స్వతంత్ర పక్షనాయకుడగు రావుగారును, కొలుగారును, కపడ్డిగారును, రామరావు దేశముఖగారును, మున్నగు వారు 11 గురు సభ్యులవచ్చిరి. డా॥ మాంజీగారు అధ్యక్షతనహించిరి. శాసనసభలో స్వరాజ్య పక్షమువారి కార్యక్రమమునకు అంగీకరింపని సభ్యులందరిని చేర్చి సంయుక్తజాతీయ పక్షముగ నేర్పరచుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. ఏ పక్షమునకు చెందని సభ్యులుగూడ కొందరుచేరి మొత్తము 28 గురితో నూతనపక్షము ప్రారంభమయ్యెను. ఇంక కొందరుజేరి యితరపక్షము లన్నింటికన్న యీ పక్షము బలమే యొక్కవయ్యుండునట్లు చేయుదురు. స్వరాజ్యయులు 18 గు, మహమ్మదీయులు 7 గు, బ్రాహ్మణేతరపక్షము 3, గు. (క్రీ.పై)

రంగూరు, డిసెంబరు 19:— నాసన్నుదాంతు కాళిదేవాజీలు నిరుదు 19099000 పానులు ఎక్కినను. (ఆ. ప్రే.)

ఖద్దరు ప్రచారమునం క్రాంతి

రంగనాయకులు (ఆక్సుఫర్డు)

పదకొండవ తేదీన గుంటూరు ఖద్దరు వస్త్రాలయము వారు తెలియజేసినట్లు ఖద్దరు ప్రచారమునకు సంక్రాంతి పూర్వకముగా మొత్తము తగియున్నది. వ్యవసాయ విచారణసంఘము వారు దేశమునందు విరుగుచున్న యిముఖ్యమైన యదమనందే ప్రభుత్వము, నిరుద్యోగ నివారణ ముఖ్యముగ మైన ఖద్దరు రోడ్డుమునునకు ప్రోత్సహము కల్పించవలసినది. కాని మన దురదృష్టవశాత్తు దేశపు వ్యావసాయక యాధిక్యముల సరియగు మాగ్గుల నారయుటకు మారు శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులు గారు తెప్పినట్లు, బ్రిటిషువారి యంత్రములను మోచుగా నిర్మించుటకు, ఇంగ్లీషు వ్యవసాయ కాస్త్రములను మోచుచున్నట్లు గమని గల్గుటకు ప్రజల దృక్పథము స్వరాజ్య రథమునుండి కమిషనుల నైపు ద్రిష్టకు ముత్ర ముపయోగించుచున్నది.

మన దేశపు రైతులందు నిరుద్యోగము దుర్భరముగ నున్నది. పనివారి స్థితిగతుల నిక చెప్పవలయునా? నిరుద్యోగ నివారణకై తగుక్రమ మన ప్రభుత్వము తీసుకొనుటలేదు. అట్లని విద్యాధికులుగూడ కనులు మూసుకొనుట దేశద్రోహముచేయుట గను. ఊరకయందలి తిండిలేక యతిమటియవారికి, దిచ్చు మెత్తుల తప్పని, ఆత్మగౌరవమునకు లోబని తలంకు గౌరవ పాత్రమును పూర్వముకలవారికి, దినమున కొక యజ్జా రెండ జాలు సంపాదించుకొను కత్తి కన్పించుటకంటె భర్తకార్యము, సాంఘిక నేన మరొకటి కలదా?

మేషముల పూజించుచు ఆర్థికమహా ప్రపంచమునందు గొప్పస్థితియందున్న యింగ్లండునందుకూడ నిరుద్యోగనివారణకై ప్రభుత్వము, రక్షణవశాత్తే పనివారికి యుద్యోగము కల్పించుచున్నది. ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయ ఆర్థికకాస్త్రముల గూడ మహాత్ముగాంధియొక్క చరకామూత్రము నోపుకొనవలసి వచ్చెను.

మన దేశమునందు విద్యాధికుల మనకొని ఆర్థికకాస్త్ర వేర్లల మనుకొను పెద్దలు నిమ్మకూపాతముగ చీదవారి స్థితిగతుల విచారించినచో ప్రస్తుతపు స్థితిగతులందు ఖద్దరు కంటె మరొక యాయుధము నిరుద్యోగమును రూపు మాపుటకులేదని తెలుసుకొనగలరు. భర్తమున జేయవలయు సంక్రాంతికాలమునందు సాంఘిక నేన కనువగు యీ తరుణమున ప్రతి జిల్లాయందు సంపాదకునియాజ్ఞ ప్రారవ ప్రకారము ఖద్దరు దీక్షాసంఘముల నేర్పరచి దేశనేనచేయ ప్రార్థింతులు. ఆర్థికకాస్త్రములకు సమాధానమిచ్చుచు విద్యాధికులకు నచ్చుకొన్న గాంధీగారి యాధిక మాత్రమును బలపరచుచు యొక ప్రకరణ నా 'Economic Organisation of Cotton M. A. Industry of the Madras Presidency' యందుచున్నది. కాన. సాంఘిక నేన కులు, ఆర్థికకాస్త్ర విద్యార్థిగన నా ప్రార్థన కాలకింప ప్రార్థింతులు.

ఆయాధము

3268

భర్తవ్యాయంబున ప్రశ్నలును, తేలి వ్రాయుకాలముతో నహ, వంపించిన, బదులంబును. 1. మొదలు 5. ప్రశ్నలకు. ద్వా 1-0-0 నై ప్రతి ప్రశ్నకును. ద్వా. 0-4-0 వి. వి. ఖచ్చులు ప్రశ్నకము. బాలకృష్ణిహలయము, నంగవట్టు, చోళింగపురము పోస్టు.

మహానూత్తికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తియ్యారైవది. అడివిపండి మొహి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్రములన్నియు చేరినవి. బాలింతలకు పరమాధము. నెలకు 1 కి రు 80/- కేటలాను ఉచితము. వితరములకొరకు వ్రాయును. 2126 ఆర్నరనాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

శ్రీ జీవయాత్ర

గంధక క్రి శ్రీమతికవిలిక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాక. (ఈ గ్రంథము రత్నమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము కథ కాదంబరినింటి రసనరతుగనుండు. నెల. ద్వా. 2-0-0. "గీతాకాస్త్రము నక్షర" గీతాకామంజరీయ నిరసంవాద 3150 భ్యాగ్రంథంధిపుడి భూమిమున దేవయాత్ర బోలుకా బొగడక. శ్రీమద్భాగవత పద్యముకావలి. నెల ద్వా 0-0-0. జలయవా ర్షికింది నిలాపమునకు వ్రాయవలయునా. ఎ. టి. జగన్నాథరావు 3/11 అలంగా శ్రీకృష్ణ, వియలీశ్రీమద్రామ.

వాతావరణస్థితి

1926 సం. డిసెంబరునెల 21-వ తేది మంగళవారం

Table with 6 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Rainfall, etc. Rows include Gopurapuram, Chikabada, etc.

సర్కారులు:—ఆకాశము మొత్తముమీద నిర్మలముగ నున్నదనవచ్చును. గోపాలపురంలో రాత్రివేడివి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. డక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. రాత్రివేడివి కర్నూలులో 7 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నల్లూరులో 2 1/2 మద్రాసులో 8 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడివి ఎక్కువ. రాత్రివేడివి కడపలో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాజధాని కాగ్నీయమున అవలచట పలచన వర్షించెను. తక్కినచోట్ల ఎండ గాయుచున్నది.

ఎ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, నవాయ వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

రాజమహేంద్రవరపు గుడ్డుయాత్తు

అచ్చట గోదామల కట్టరాదు రాజమహేంద్రవరము, డిసెంబరు 20. శ్రీమాన్ ఖండవల్లి రాజారావుగారు ఇట్లు తెలిపింపియున్నారు. నెల రోజులనుండి ఈయార రైల్వేగుడ్డున్నదను యాత్తు మాట్చిన వారు గోదా మల నిర్మించుట గూర్చి ఆఖండ చర్చలును, విరంజన గాదములును గొప్ప అందోళమును గనపడుచున్నది. టౌను ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటు వరకు నివేదికయందు 1924 జూలై 3 తేదీన నిట్లు వ్రాసియున్నారు. గోదావరీనదీమైంది వచ్చు స్వస్థకాయావు నావిజనమృగ ప్రదేశములకు చొరకుండ నావునట్లు గోదావరి కట్టవై నెట్టి యాటంకములు నిర్మింపరాదు. బహిరంగ ప్రదేశముగనని తోటగనని యుండవలెను. అది నగర మధ్యమున నున్నది. ముక్కాలు మైలులో పున ఎట్టి బహిరంగ ఫలమును లేదు. 1926 డిసెంబరు 10 వ తేదీన ఆర్కొగ్యకాఫి సీనియరు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు ఈవిషయమునుగూర్చి ఇట్లు వ్రాసి యున్నారు. "ఆసలమును చూచితరువాత నాకు ఆసలము ఆమట్టునువారికి ఊపిరితిల్లెనై నున్నది. అట్లే యుండవలెను. అక్కడ డి భవనములు నిర్మించినను గాల్గిన నెలకురుకును ఆ గట్టుననున్న ఇండ్లవారిని బాచియంతుట్టు చేయుటయగును. అధికాకనదినంపెచ్చు పరిశుద్ధవాయువు సగరమున కంటిమనకు తక్కుండ చేసినవారగుదురు" మరియొక ఘన వైద్యుడు అక్కడ భవనములను గోదామలను కట్టుటకును దురాగతముండవలసి.

హిందూ మహాయుగము

గంధకర్త: 3151

శ్రీ శ్రీ కొమటాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాతి గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చురింపబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాద్రుడును దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంగ్లమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పఠనీయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, కుమారపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర కాశితపుటైండు రు1-4-0, అట్టైండు 1-6-0, క్యాబిన్లోటైండు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము తొకే సారి కొనువారికి కమిషన్వలయును. కానూరు, వీరభద్రదేవ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టి, మేజరు, లక్ష్మణరావుగంధమాల, గవర్నరుకేట-కలహడ.

లలిత

3149

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున నెలంబడు యందు మాసపత్రిక. విద్యార్థుల కాస్త్రవాదములకు కవులకుని కాశియనునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాపరచనకు ఇది మాతవరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషములందు నెలంబడుచుండును వింతవింతకథలు దిశవిదితములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షలు! జహానానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణలక్షితం బగు 'లలిత' సంచిక, హిమర శ్రీ పురుషాది సర్వజనసమాదరణీయమై రాగలవిజయ కవిసాదో నెలంబడునున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు ఆగ్నేయం 3-వ తేదీలోపున కార్యస్థానమునకు చేరునటులంకత వలెను. మాదిరిప్రతి ఉచితముగ పంపవలయును. నెలయువారు, ఆరణాలు విక్రయపంపిన బడయగలరు. పిమ్మట ఎందాదారులకు వారి చందానుండి, ఈ ఆరణాలు విజహాయముకొందును. చందా సంవత్సరమునకు రూ 8-0-0 ఆరు నెలలకు 1-12-0 తిడితరి 0-6-0 కార్యదర్శి లి. తా.కార్యస్థానము, విజయనగరము.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులకు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది మార్యనారాయణకాస్త్రీగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామ లింగారెడ్డి యవ. ఏ. గారు ప్రశస్తమైన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు. ఇందు ప్రాచీనాచార్యా చీన సాంప్రదాయములు తెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. నూరు 160 మంది పూర్వ కవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. తెలి విక్సీరి కుల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జరువ రుదినది. ఇట్టి వ్యాకరణ వింతకుమున్ను తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. 860 పుటలు రెండు సంపుటములు పాస్తేజికాక రు 1-4-0 రెండు కలసిన టైండు 1-8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాదల లక్షణము 0-8-0 కావలసినవా రిట్లు వ్రాయవలెను. తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 8170 ఇన్నీసుకేట, రాజమండ్రి.

శతావధాని సంపన్నుడుంబ

3138

సింగరాచార్యులగారి గ్రంథములు అమృతము:- ఇందలి పద్యములు నిజముగా నమృతమే ఆ 4 శ్రీహరిశతకము:- భక్తిరసపూరితము నెల ఆ 1 నక్షత్రమాల:- వేదాది, మట్టపల్లి, యాదగిరి, లక్ష్మీ నృసింహస్వామి ప్రోత్రము. నెల ఆ 1 ప్రత్యేక గ్రంథములు గీతావళి:- ముక్తియవ్యాఖ్యానవిష్ణుము) ఇందు శ్రీ భాగ్యవతాంతర్గతములకు రుద్రగీత, క్రుతిగీత, గోపికాగీత, భ్రమరగీత, అనఘాతగీత, భిక్షుగీత యనునాఱుగీతలు గలవు. ముముక్షువుల కవశ్యకవనీయగ్రంథము. నెల ఆ 12 శ్రీ భాగవత ప్రథమపద్యము:- ఇందు ద్వైతా ద్వైత విష్ణుద్వైతముతరమాద్యులన్నియుల బక్కగా వివరింపు గొప్ప వ్యాఖ్యానముగలదు. నెల ఆ 6 సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యకేట, కృష్ణాజిల్లా.

ఇండియా గజెటు

ధీర్, డిసెంబరు 18:— శేషు వెలువడిన ఇండియా గజెటునందు భారతదేశము తరపున నానారాజ్యసమితి ఏడవసమావేశమునకు చెందిన డెలిగేటుల యింటిరీమురిపోర్టు ప్రకటించబడినది. రిపోర్టులో 82 పేజీలు అనుబంధముగలవు. సర్ విలియం మింఝెంటు, కవుర్దాలా మహారాజు, షేకు ఆబ్దుల్ ఖాదరుగార్లు నవంబరు 2 వ తేదీన సంతక మిడినట్లుగలదు.

ఏడవసమావేశమున జరిగినవ్యవహారములలో జర్మనీదేశము నానారాజ్యసమితియందు సభ్యత్వము బడయుట మిక్కిలి ప్రాముఖ్యమైన అంశమని సంతకముదారులు సంగ్రహముగ చెల్లించుచున్నారు. కాంగిలు కాంపోసిషను గురించిన ఆసంద్విషాద్యసభిర్యుఃభిజ్ఞతెలుపు సమావేశాంతరముల విషయ సువ్యక్తముగాగలదు. ప్రకృతమందు కాంతికి భంగము గలుగునేమోయని భీతినిజూపుచున్న విరోధా ప్రాంతములందు కాంతిభద్రతల సందక్షజాగ్రత్తము లోకకోసంధి గావించబడినందులకు అసంబ్ధిలోకకోసంబడిక సమంజసమైనదని సంతృప్తినిజూపెను. విరోధాదేశములందలి పెక్కుచిన్న దేశములు ఆయాభవిగర్జనము తొందరగ చేశున్న నులయునని ఆవేదనను జూపుచున్నది. ఆయాభవిగర్జనసమన్యక్తిప్రసమన్యయనియు జాగ్రత్తగసమన్యవరికించినగాని ప్రయత్నములు సఫలీకృతము గాకపోవచ్చుననియు పెద్దరాజ్యముల ప్రతినిధులు నుడువుచున్నారు. ఈసమన్య సమావేశముగానున్న ఎకనమిక్కు కాన్ఫరెన్సు నంటిది. ప్రయత్నములు సఫలమగుట ముందుగ జేయబడిననన్నాహములపై నాధాతపడియుండును. ఏడవ అసంబ్ధి సమావేశమందు భానిసవ్యాపారముగర్జనయుటకు భారతదేశముచూపిన ప్రయత్నములు సఫలంపాపాత్రములు. సమన్యలమన్య మునిగియున్న సభ్యులను కవుర్దాలామహారాజు భారతదేశము నానారాజ్యసమితియొడ దీసికొనినశ్రద్ధలకును తన్ములమున భారతీయులు అసంబ్ధిసమావేశములందు అధికప్రాముఖ్యముగ గుర్తింపవలయుననియు నొసంగిన గంభీరోపన్యాసము సభ్యులహృదయముల నాకర్షించెను. విరోధాఅవసరముల బరిచక్రింప సమితి కాలము గడపరావలయును. సమితిచుట్టి విశ్వమానసకోటిపై ప్రసరింపవలయుననియు ఒకరికొకరునాతి నొకరుగ పెక్కుసభ్యులుపన్యసించిరి. ఈవిషయముగు రించుటకోయన సింగపురం దీకోకు ఆర్థికసహాయ మిచ్చుటకు అసంబ్ధి ఆమోదించుట శుభప్రదముగనున్నది. నల్లమందు ఉత్పత్తి, వ్యయము, పంపకము, నిరోధించుటకు దీసికొనినచర్య ఆసియాదేశములందు సంతృప్తికరముగ నున్నది. పట్టికువ్యయము సాధ్యముగనంకవరకు తగ్గింపబడవలయునని ప్రపంచమండలంతటను గగ్గోలుపెట్టబడుచుండు సమయమున నానారాజ్యసమితి వ్యయమం తాదర్శప్రాయముగ నుండవలయును. ఆరవఅసంబ్ధి సమావేశమందు భారతదేశమునకు నిపులమగు ప్రాతినిధ్యము గావలయునని భారతదేశప్రతినిధులు గోరిరి. ఈసంవత్సరమున భారతదేశముతరపున వచ్చిన సభ్యులెల్లమను కమిటివిచారణలందు సంపూర్ణముగ నిమగ్నులైరి. ఉదయము సాయంత్రములందు కమిటిలు సమావేశమై విషయముల చర్చించుచుండినను సభ్యులు సాంఘికముగ కలసిమెలసి పరస్పరాభిప్రాయముల యిష్టాగోష్ఠిప్రసంగముల గావించుటకు అవకాశము లభింపకపోలేదు. ప్రతివోటును ఆతిశ్యము మమ్ము ఎదురొకానెను. మేమును అసంబ్ధియందలి ప్రముఖులకు విందు లచేసితిమి. అసంబ్ధియొక్క కమిటిమీటింగులు, లాంఛనముగ విషయముల బరిచక్రింపగూడెన సమావేశములందు పాల్గొనుటకు భారతదేశమునందుండి పంపబడిన మిత్రసంఖ్యగల డెలిగేషనునకు సంపూర్ణ మగుపని గలదు. విదేశములందు భారతీయుల పట్టికుజీవితము ప్రతిస్థాపనలు, సంస్కరణింప గల విచిత్రాభిప్రాయముల బాంధోలుటకు వీరలకు అవకాశముగూడ లభింప గలదు. (అ. ప్రె.)

రెండుభవనములు కూలుట

5 గురు వరణించుట
ప్రజ్ఞా, డిసెంబరు 18:— మార్వారీ సందులో రెండు పెద్ద భవనములు అకస్మాత్తుగా గూలి మువ్వరు మగవారిని ఇరువురు స్త్రీలను చంపెను. చాలమంది గాయపడిరి. చంపబడినవారు గాయపడినవారు అందరను ఆయింటిని కట్టుట యందు నియమింపబడినవారే. గాయపడినవారిలో నిరువురు వైద్యాలయమందు నిరాశులై యున్నారు. బాలభటులు చాల సాయపడిరి. రెండవ అంతస్తు పురపాలక సంఘమువారి అనుజ్ఞ లేకయే కట్టబడుచుండెనట. విచారణ జరుగనున్నది. (అ. ప్రె.)

గుంటూరు

టవున్ హైస్కూలు (న్యకీయవిలేజిరీ)

ఎక్కువలెనే యీసంవత్సరముటవున్ హైస్కూలులో జూలైర వ్యాయమపోటిలు జరిగి బహుమతు లొసంగబడినవి. 18-తేదీ సాయంత్రము పాఠశాలావరణలో యొకనాప్సరభి జేయబడినది. జిల్లా విద్యాకాఖ్యాధికారియగు చావలి నూర్జుప్రకాశరావు పంతులుగారవ్యక్తిపీతము నలంకరించిరి. బాలురచే విరోధములగు పాఠ్యులు హాస్యరసోద్దీపకములైన పద్యములు జరుపుట మున్నగునవి జరిగెను. పట్టణమునగల పెద్దలందరు సభ నలంకరించిరి. బాలుర జనకులకుగూడ నాహ్లాదము లంపబడినది. బాలురకు విద్యయందుగూడ ప్రభుమమున ఇగ్గినవారికి ప్రత్యేకముగా బహుమతులొసంగబడినది. పోటిలలో జయమొందిన వారలకు పాఠశాల కార్యదర్శియగు సుప్రసిద్ధ యశహాయదాదియు, గాథ భిన్నభిన్నానియనన శ్రీయుత మాడభూషి వేదాంత నరసింహాచార్యులుగారి రీత్యరము బహుమతులనన్నిట భిన్న వస్త్రముల రూపమున నొసగి భిన్నభిన్నానికి తోడగుటయేగాక విద్యార్థిప్రపంచవంతయు నా పరిశుభవస్త్రములనే వాడవలయునను నభిప్రాయము వ్యాపింపజేయగలిగిరి. ఇదియొక నూతనమార్గము. ప్రేక్షకుల సంతోషాతిశయములు భిన్నవస్త్ర బహుమతులనిచ్చునపుడు మిన్ను ముట్టెను. తదుపరి శ్రీయుత నూర్జుప్రకాశరావు పంతులుగారు ముచ్చటించుచు భిన్నవస్త్రములు గాంధీబోషీలు ప్రతివారును ధరించవచ్చుననియు అట్టి దేదయన పలువురు ప్రారంభించుట పాడియనియు, విద్యాలయమును ఉదయములందు జెరచుట ప్రారంభించుట మంచిననియు మున్నగువిషయముల దెన్ని విద్యాలయమును దీపించిరి. అంత ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం నెసెటరును, విద్యాలయ పాలకవర్గాధ్యక్షులును నగు శ్రీకొంపల్లి కోటిలింగంపంతులుగారు బంబరవారు హైస్కూలును సెకండుగ్రేడు కాలేజీగా మార్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, బంబరకంటె గుంటూరు పాఠశాలయందే విద్యార్థులు యెక్కువగలవనియు, హైస్కూలును త్వరలో సెకండుగ్రేడు కాలేజీగావయినను జేయ ప్రయత్నించవలయుననియు దానికి బాధ్యు, పట్టణాంశులసేగాక మండలవాసుల సహాయమునకై బంబరకంటె మనియు దెప్పిరి. పంచవశకంబులతో నాటి సభ ముగిసెను.

నీటివనతి

ఇదివరలో ప్రభుత్వమువారు నీటివనతి నేర్పాటుజేయుట కై యన్వేషణకుగారు 4000 లు పురపాలక సంఘమును యడిగినటులను వారు దానిని మంజూరుజేసినటులను దెలియుంటిని.

ఆమె తమ పురపాలకసంఘమువారు ఏ. డబ్ల్యు. కాఖవారికి యిచ్చియుండిరి. అన్వేషణకుగూడ జరుగుచున్నది. కృష్ణాకనాలోనుండి నీటివనతి నేర్పాటుజేయుటకై యన్వేషణకుగారు యికా రు. 2990 లు యివ్వవలసినదిగా మరల ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. మొన్న సోమవారం సాయంత్రము పురపాలక సంఘసభలో ఆమె తమగూడ మంజూరు చేయబడినది. పని మరుగుగాజరుగునని యాశించుచున్నారము.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు

శ్రీయుత యతిరాజులు నాయుడుగా రిటిఫల నరసారావుజేట డిప్యూటీ సెక్రెటరీ మద్రాసుప్రెజ్డెంటు వారవృత్తికి చెల్లిన సంగతి దోసికొని వైసుప్రసిడెంటుగారు వారికున్న పర్యాధికారముతో గుంటూరు తాలూకాబోర్డులో 2 నామినేషనుల ఆఖారీ వచ్చేటప్పటినుండియు అమలులోనికి నమ్మలాగున చేయుట నాయరుగారు నచ్చి వేరే తన నామినేషనుల మరల. తేయుట యిచ్చిప్రసాటక మునుగూర్చి మండలమంతయు అట్లు దుకినటుల యుడుకుచున్నది. మరల నాయుడుగారు 14-వ తేదీన కాసనసభకు పట్టాము పోవలసివచ్చెను. పోయిన యుపాధ్యక్షుడువచ్చి మరల సేమిజేయునో యనుభీతిచే కాబోలు అందుకుగాను అవసరములేనిదే ఎన్నడో అప్పినిస్ట్రీషన్ రిపోర్టు రయారుజేసి అలసియున్నా రని గుమాస్తాలకు ఆఫీసుకు 14-వ తారీఖు సెలవనిచెప్పి నోటిసువేసి నాయుడుగారుచెల్లట ఎంత చక్కగానున్నదో మండలవాసులు గ్రహించుటగాక.

నోటిసు

ఇందుచేత సకలజనులకు తెలియజేయడ మే మనగా నా రెండవ కొమారుడగు చందూలాల్ మైనరుగానున్నాడు. అతడు దుష్టసహవాసమువలన చెడుమార్గములో ప్రవర్తించుచున్నాడు. నాయొక్క సొత్తులు యావత్తున్నా నా స్వయాంజ్ఞితములే కాబట్టి వాటిలో వేరే యెవ్వరికి హక్కుగాని బాధ్యత గాని లేదు. కాబట్టి వైచెప్పిన చందూలాల్కు అప్పిచ్చుచుపరిశ్రమయినసహాయముచేయువారలకు నేను గాని నాసొత్తులుగాని ఏమాత్రము జవాబుదారి కానేరదని ప్రచురించుచున్నాను.

మాణిక్ జి బేచర్ శర్మ, ప్రొప్రైటర్, బొంబాయి ఆర్యభవన్ రెస్టరెంటు. నెం. 5, గోవిందప్పనాయకకోవిడి, మద్రాస్.

నేటితో 12 దినములు వరకు మాత్రమే సి. కన్నయ్య కంపెనీ వారి వలన చెన్నపురి ఎస్టేట్ను ధియేటర్లో

దశావతారము ప్రదర్శించబడును

తాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న తాత్రి 9 గంటలకు నగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంత్రము 5 గంటలకు నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములుగా ఈ యుగైవల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును. టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8. సుప్రసిద్ధిచెందిన లాహారు చిత్రకారుడు హుస్సేన్ బక్సుగారిచే వ్రాయబడిన కర్తీనులు, సీనులు మొదలగునవి విక్రయించబడును. మహాభారతము, శ్రీకృష్ణలీల మొదలగునాటిలోని ప్రత్యేక సీనులు కూడ విక్రయించబడును. వీటిని కొనుటకు యిష్టము గలవారు మద్రాసు, ఎస్టేట్ను నాటకశాలకు 3-1-1927 తేదీనుండి 13-1-1927 తేదీవరకు వచ్చి చూడవచ్చును. 2-1-1927 తేదీన ఈకంపెనీవారి యాజమాన్యముక్రింద ఎస్టేట్ను నాటకశాలయందు శ్రీమతి సరస్వతి బాయిగారిచే “రామదాసు చరిత్ర” కాలక్షేపము చేయబడును. C. CUNNIAH, Proprietor.

ఏల సందేహించెదరు? మీకు ఏనాదిలో నైనను, ఎంతవైజులోనైనను వెండి గిన్నెలు, టీ-కాఫీ సెట్లు, టూర్స్ మెంటు కప్పులు, బహుమానము నిచ్చుటకు తగిన పసిడిపత్రములు, ఉంగరములు మొదలగునవి, ఇంకను యావత్సరముల బంగారు వెండిగలు సిద్ధముగానున్నది. ముఖ్య గమనింపు:—సవరం బంగారమునకు, సీమవెండికిపూచీ నిచ్చెదము. 3 ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 వై నాబజారు వీధి, మద్రాసు. "తంతివిలాసము:—ఉమ్మడియార్."

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

డిసెంబరు 14:— ప్రస్తుతము రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డుకు రాజోలు, అమలాపురం, రాజమహేంద్రవరము తాలూకాలమీద అధికారము కలదు. ఈ తాలూకాబోర్డును తాలూకా కోర్టుబోర్డువలెనూ మూడుతాలూకాబోర్డులకంటే విభజింపవలెనని చాలకాలమునుండి రాజోలు, అమలాపురం ప్రజలు కోరుచున్నారు. రాజమండ్రితాలూకాబోర్డు సభ్యుడగు సత్యదుర్జయరావు (రాజోలువాసి) రాజోలు బోర్డుమీటింగులో ఈతాలూకాబోర్డును మూడుబోర్డులకంటే విభజింపవలెనని తీర్మానముపొందించెదనని నోటిఫికేషన్లు తెలియచున్నది.

టిప్పర్

గతమాసమున సంతకములనుండియు రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీలో హెల్తుఆఫీసుగానున్న ఎస్. రంగస్వామి, ఎల్. ఎమ్. ఎస్. గాతీని కాకినాడకు జిల్లా హెల్తుఆఫీసుగా బదిలీయించినదంతయు రాజమండ్రి మునిసిపలు కార్యాలయములోని గమస్తాలు (11-12-26) సాయంత్రము మ్యూజియంలోటలో అల్పాహరణము నొసంగిరి. రంగస్వామిగారు సరళస్వభావులు, సులభులు, ఆడబరహితులు. మాపురపారిశుధ్యమును బాగుచేయుటకు వీరు అనేకవిధముల శ్రమపడిరి.

కుమ్మరోగులకు ప్రత్యేకచికిత్స

డిసెంబరు 16:— రాజమహేంద్రవరపు పురపాలక సంఘమువారు చేయుచున్న మంచినీరు ముఖ్యమయిన కార్యము కుమ్మరోగులకు ప్రత్యేకచికిత్స. ఈనెల 16 వ తేదీయొద్దల మునిసిపలు ఆస్పత్రివద్ద ప్రతిగరువారము కుమ్మరోగులకు ఉచితముగా ప్రత్యేకచికిత్స చేయుటకు ఏర్పాటుచేసిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు సభ్యులకు ఒక మనవి

అయ్యా, అమలాపురము తాలూకా కచేరీకి దక్షిణముగా పాడుపడి నిరుపయోగమున నోకొలను తామర చెరువను పేరున వ్యవహరింపబడుచు ఉన్నది. అది రమారమి 8 ఎకరముల వైశాల్యముగలదిగానున్నది. అందరి జలము నిరుపయోగమునకు చేరినది అంటువ్యాధులు వ్యాపింపజేయు అనారోగ్య ప్రదేశముగానున్నది. ఇది ప్రజల ఆరోగ్యమునకు చాలాభంగకరముగా నున్నది. దీన్నిగ్రహించి హెల్తుఆఫీసుగారు పై విషయమునే ధ్రువపఱచుచు యిది కప్పవలసిన అవసరమును సూచించినారు.

ఈ స్థలము ఊరికి చాలా ప్రాముఖ్యముగ స్థలమునందున్నది. అన్ని కచేరీలకు చేరి ఉన్నది. కప్పించి యిండ్ల స్థలములుగా అమ్మి వైచిన బోర్డువారికి చాలా సామ్యురాలగుదు. కనీసము చ. X 1 కి 2-0-0 లు చూచుకొనినను బోర్డువారికి మూడు రు 77,000 లు రాగలదు. ఇది తప్పించుటకు ఎప్పటిమీటూ రు 26,000 లు వేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఎంత ఎక్కువ చూచుకొనినను బోర్డువారికి రు 80,000 లు కంటే ఎక్కువ కాదు. ప్రస్తుతము అమలాపురము యూనియనుబోర్డు ప్రెసిడెంటువారికి యీవిషయమై రిఫరన్సునచ్చినపుడు వారు దానికి జవాబుగా దీనిని కప్పవలసిన యావశ్యకత సూచించుచు కప్పించి యిండ్లస్థలములుగా నమ్మివైచిన చాలా లాభకారిగా నుండునని బోర్డువారికి సూచించినారు.

కచేరీకి ఒక ఫర్లాంగులోనున్న నల్లవంతెన దరి 2,80 ఫర్లాంగులలో కాళిక కాలన అనునొక మురికి కాలనగలదు. దాని ఒడ్డున మట్టి విస్తారము గలదు. అక్కడనుండి యీకప్పు స్థలమునకు సుమారు 4 ఫర్లాంగులకంటే ఎక్కువలేదు. రైలు, రైలు పట్టాలు వేసి డి. పి. డబ్బుగారు తమ పనులను సాగించుకొనునట్లు చిన్న బ్రుక్కులమీద మట్టితీసికొని వచ్చు యేర్పాటు చేసికొనవచ్చును. ఈ బ్రుక్కులు మున్నగునవి కాకినాడలో కోరమాండల్ కంటేనవారినవ్వదొరకగలవు.

పై విషయములు విమర్శించి ప్రజాశుభముపయోగమున నీప్రతిపాదన నంగీకరించి దానిని పూర్తి యిండ్ల స్థలములుగా విక్రయించి ప్రజాశుభము బాపి చరితార్థ లయ్యెదరుగాక యని కోరుచున్నాను.

కూచిమంచి లక్ష్మీ నరసింహారావు

ఆశీస్సులు

(12-12-26 తారీఖున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులగు శ్రీయంత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన బహుళ నోటిసు కళాశాలా బహుమానప్రదానోత్సవ సందర్భమున శ్రీ కొడాలి వెంకట సుబ్బారావు, కామరాజుగడ్డ శివయోగానందరావుగార్లు చేరించబడి, చదునబడిన ఆశీస్సులు)

శ్రీలక్ష్మి దేవి; మహాత్మాజీతంబు యశశ్రీ ఖండఖండంబులకు వాలాయంబుగ నింది; ఆంధ్రజాతుకు స్వాభావికంబైన స్వేచ్ఛాలావణ్యము విస్తరించి జయదీక్షుక్ వృద్ధిగావించి; ఆకాలోభత్యములకు హరించి; జగదీశ కావున ఆంధ్రులకు.

హరిహరదులకైన నంతరాయము లొడ్డు

సమలకాస్త్ర విజ్ఞానలక్ష్మి

“కత్తిపోటుకు తిరుగు గానము మే మ”ని

శ్రీమతే పాగడిన కార్యలక్ష్మి

ఖండంతరములందు నిండి పరిల్లి ప్ర

పూజ్య మైనట్టి వాడిజ్యలక్ష్మి

నిండుపంటలతోడ నుండి సమృద్ధిగా

భోగ్య మైనట్టి సాభాగ్యలక్ష్మి

మహితగుణలక్ష్మి నిశ్చలమున లలక్ష్మి

తోడ రా ప్రకృతిని గూడి వేడుకలర

బాడుచును వేడుచును మేలమాడుకొనుచు

అడుచును ప్రాధువుపుష్ప శ్రీ ఆంధ్రలక్ష్మి

ప్రాచుర్యపుత్ర సుతుల సంపూర్ణకృపను.

గంగాతరంగాల పొంగార్చువాజ్ఞయ

ధారాధరంబు పోతన్న గారు

పలుకు కందని భావపరిణామములసృష్టి

కల్పించుబ్రహ్మ తిక్కన్న గారు

పూవులుయ్యెలలూగు పూచోండకాళ్లతో

రంభను తాచు సూరన్న గారు

అటవెలందులతోటి మాటలముక్తి

మార్గ మూడించు వేమన్న గారు

నిలిపి రాంధ్రసారస్వతనియతి అద్ది

రామలింగవిమర్శన రక్తిచేరి

విశ్వవిద్యాలయప్రాప్తి వెలసి తెల్లు

కులమువారికి స్వేచ్ఛ చేకూర్చుగాక.

ఖడ్గతిక్కన కాల కదలింపినంతనే

రిపువ్యములు దద్దరిల్లి పోయె

తాండ్రపాపయ పేరు తలచినమాత్రనే

పరులనుండెలు విచ్చి పగిలిపోయె

కాలచంద్రుడు కంటఁ బడినయంతనే వాటి

అభిమన్యునకు మచ్చ యతుకులొనియె

కృష్ణరాయలు నిల్చి కేరైలినంతనే

* చంద్రవంకలు పారి సన్నగిల్లె.

* తురకలు

వాటి మా ఆంధ్రకార్యంబు నేటిదాక

నిపురుగప్పినవిచ్చయి నెగడుచుండె

విశ్వవిద్యాలయజ్ఞానవృద్ధి దాని

ప్రజ్వలిల్లంగఁజేయుతఁ బ్రతిదినంబు.

పారినచ్చినవాని పీఠశేఖరుఁ జేసె

కతినవాగ్ధర తిక్కన్న తల్లి

కాకతీయులు పతాకనుసూర్పు మడికాంతి

కోదోంతరము నింపె దుద్రహంబు

లేనెవకలలోని తీపులరుచి జూపి

పారవశ్యము గూర్చి పడఁతి మొల్ల

ఎత్తున కెత్తిగి ఎదిరించి రాజ్యాల

నాట్య మూడించెను నాగశంఖ

మానరక్షణకు, అపేక్ష ననుసృరించె

మాన్యచారిత్ర బోధిల్లి మల్లమాంబ

నాటిమా ఆంధ్రవీరాంగల సుశక్తి

జ్ఞానరూపంబుతో వృద్ధిగాంచుగాక.

క్రొత్తస్వప్తికి దృష్టిగూర్చిన ధీరుండు

వీరేశలింగంబు చెడఁగిపోయె

పూర్వానునికసంధి సానఁగించి వెలసిన

రిరుపతిలింబంబు ములుగుపడియె

ఆంధ్రజ్ఞానంబు కాదిఁ జూపినకొమ్మ

రాజులక్ష్యురారావు రాజీపోయె

వాతీయవిద్యకు స్థాపనాచార్యుఁడౌ

హనుమంతభాస్కరుఁ డస్తమించె

వీరిసత్కృష్టి, ఫలియించి వెడలినచ్చె

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మనెడిచేర

దాని కధికారి నేటియధ్యక్షుఁ డితఁడు

తెల్లవృక్షిత్యమునకు సందిప్రసీదె.

తూరుపువక్త్రములను తోచు కళకలగ్రహించినావు
ద్యౌరమణీప్రసన్నతకు అర్హతజూపితి నీడకత్తిమా
కా రధికారపీఠము నొసంగిరి దాని భరించినావు ముం
చేరహదారినిక బడి చరించెదా? ఆంధ్రులపేరు నిల్వెదో?

పూర్వులంతటివారని పొంగినంత

ఫలము రాబోదు వారిస్వభావములను

యత్నముల కార్యరూపమునందుఁ జెట్టి

ఆంధ్రపౌరుషమును నిల్పుఁ దార్మ్యలూఠి.

జాతివిద్యేషభావము సమయంగాక

కులవివక్షలు పైకి రాకుండుంగాక

జ్ఞానకార్యస్వతంత్రవాంఛాప్రసక్తి

ఆంధ్రవిద్యార్థి గణముల కబ్బుగాక.

న్యాయాధిపతులు

నిజముగా తమకేజాలు న్యాయమని నమ్మిన పార్టీలు, సాధారణముగా కోర్టులకొక్కటకు వెంటరు. నునచట్టములు మానవనిర్మితములై కాళ్ళతములు కావుగనుక, దినదినము చిత్రవిచిత్రపు తీర్పులు బయలుదేరుట, హైకోర్టులో కూడ వివిధ రెండింటి పరస్పరవిరుద్ధమైన తీర్పులు అనుదినము కావించుచుండుట, వారు తమతీర్పులను, పులురెండింటిచేత సవరింపించుకొనుట, సామాన్యముగా తటస్థియమగునది. ఇట్లుండగా, క్రింది కోర్టులు, రెండేసి, మూడేసి సంవత్సరములనుండి నిలవయున్న కేజాలను, యేవియో నోక తెక్కికల్ పాయింటుమీద కొట్టి వేయుచుండుట మిగల కోచనయము. వీరు తీర్పు రెట్లుయిచ్చినను, అన్ని సారాంశములమీదను పైండింగులిచ్చినయెడల, హైకోర్టునుండి తిరిగి రిమాండుకాకుండ, పార్టీలు, “విసన్న చెప్పినది వేదమని” వ్యయప్రయాసలకు లోనైనను, హైకోర్టువారి ఆఖరు తీర్పుతో రృప్తిపొందియుండగలరు. అట్లుగాక, యీక్రింది కోర్టులు కూడ తామే సర్వజ్ఞుల మనుకొని, ప్రివిమనరీ పాయింటుమీద కేజాలను టుప్పనకొట్టివేయుచు బలవంతముగా వాని మెడలు నులుముచుండినయెడల, ఒకవేళ హైకోర్టువారు వీరితో నేకీభవింప కేజాలను తక్కిన పాయింటుమీద రిమాండుచేసినయెడల, పార్టీల కెంతవత్తము కలుగుచుండును?

ఈబాధ ధర్మాదాయ వేవాదాయపు కేజాలలో మిక్కిలిగ కనుపించుచున్నది. ప్రజలు, ధర్మ సంస్థాపన కొరకు తమ స్వంతశ్రమమును ఖర్చు పెట్టుకొని సామాన్యముగా ముందుకురాదు. అనేక వ్యయప్రయాసలకు లోనై, రెండుమూడు సంవత్సరములు సాక్షులను సమ్మములు చేసికొనుచు తుదకు యేదియో మిక్కిలి సంతోషగృహమైన తెక్కికల్ పాయింటుమీద కేజాలు కొట్టివేయబడినపుడు విచారము కలుగకమానదు. వృథాగా ఆపాయింటుమీదనే హైకోర్టుకు పోయి తిరిగి కేజాలను రిమాండుచేయుచు కొనుటకు ప్రయత్నించుట యెంతకష్టమో అలోచింపుడు. సాక్ష్యమును పూర్తిగ విచారించి అన్ని సారాంశములమీదను ఒకసారి పైండింగు రీయకపోవుటకు కారణము కొండక న్యాయాధికారుల కీర మనోదార్ధ్యములు తగిలిపోవుటయో లేక తమరు పూర్తిచేసిన కేజాలసంఖ్య అధికముగా కనుపరచుటకుగానో అయియుండవలెను. ప్రీవీకౌన్సిలువారును హైకోర్టులను అసహనముగా రిమాండుకాకుండ అన్ని సారాంశములమీదను పైండింగులు సాక్ష్యముతీసికొని యిచ్చుచుండవలెనని యీక్రిందికోర్టులను యెంతగా మందలించినను కొందరు న్యాయాధికారులు గమనించుటలేదు. హైకోర్టులలో యిట్టితీర్పులు పుట్టుచున్నవి గనుక తాముకూడ నట్లుచేయవచ్చునని యీక్రింది న్యాయాధికారులకు కొంత మొండి ధైర్య మేర్పడుచున్నదిగాని తమ చర్యలన పార్టీలకు యెంత నష్టము కలుగుచున్నది వీరలోచించుచున్నట్లు కనుపడదు. తాముకూడ సర్వజ్ఞులమే యనుకొని విక్రమింపిండ్ల ఆయా కోర్టులన్యాయవాదులు వీరిచర్యలను అప్పడప్పుడు ఖండించుచు హైకోర్టువారు కేజాలను రిమాండుచేసినపు డెల్లను వారాపత్రికలలో వానినిగురించి వ్యాసములు వ్రాసి యీక్రింది కోర్టువారి నడకవిషయమై వైచారికి తెలియజేయుచుండుట మిక్కిలి అవసరము.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘ విభజనము

1. కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘమును రెండుజిల్లాలకును వేరు చేయగల సాధనమును జిల్లావిద్యాసంఘము వారు ఇంచువిచయమై గుడివాడలో ది 16-8-26 తేదీన జరిగిన సెస్సెంట్ మిటింగులో తీర్మానించినట్లుగా.

2. కృష్ణాజిల్లాలో రెండు జిల్లాబోర్డులకింద ప్రత్యేక కేసువరకును, ఈజిల్లాలోని అన్ని తాలూకా బోర్డుల మొత్తము పూర్తిగా యొక్కుకొనబడువరకును లేక 1927 వ సంవత్సరము 15 తేదీ వరకును కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘమును కృష్ణాజిల్లాకు వేరుగను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాకు వేరుగను విడదీయకూడదని 8-12-26 తేదీన ఇంచువిచయమై జరిగిన జిల్లావిద్యాసంఘపు సెస్సెంట్ మిటింగులో తీర్మానింపబడినది. ఇందు విషయమై జిల్లా విద్యాసంఘపు ప్రెసిడెంటుగారు జిల్లా విద్యాసంఘపు విభజన ప్రస్తుత మక్కరలేదని గవర్నరు మెంటు వారికి తెలిగ్రాము యిచ్చియున్నారు. సహేతుక మైనట్టిన్నీ విభజనమైనట్టిన్నీ పుత్రతమ సహా గవర్నరు మెంటుకు ప్రాసియ్య న్నారు. విద్యాసంఘ విభజన ప్రస్తుతము ఆపుచేసినట్లు తెలియించుచున్నది.

కాని 16-8-26 తేదీన గుడివాడలో జరిగిన సెస్సెంట్ మిటింగు తీర్మానము ప్రకారము శ్రీ గవర్నరు మెంటువారు నెం 2247/4-12-26 తేదీగల పుత్రపుటలో యాదినవ నుడవారిచి వట్టుల కృష్ణాజిల్లాకు 28 మంది సభ్యులతోను, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాకు 24 మందిసభ్యులతోను సంఘముల నేర్పాటుచేసితిమనిన్నీ సదరుసంఘసభ్యులను ఆయా అఫీసర్లు యాదీకంటెరు 15 వ తేదీలోపుగవర్నరునుచేసింపుమనిన్నీ 1927 జనవరి 11 వ తేదీనాటికి రెండుజిల్లాల కవున్నియ్యను ప్రారంభించవలెననిన్నీ పున్నది.

కృష్ణాజిల్లా ఉద్యోగపు మొత్తము		
జిల్లాకలెక్టరు	...	1
జిల్లావిద్యాధికారి	...	1
జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు	...	1
లోకలుబోర్డులనుండి తదితరులనుండి ఎన్నుకొనబడువారు.		
జిల్లాకలెక్టరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అయినపుడు జిల్లాబోర్డువారు ఒక మెంబరును ఎన్నుకొన వచ్చును.	...	1
6 తాలూకాబోర్డులకు	...	12
2 మ్యునిసిపాలిటీలకు	...	2
చెర్చి మను	...	1
లోమను కేఫలిక్ మిషను	...	1
కనెడియన్ మిషను	...	1
ద్విపెక్టాను మిషను	...	1
సార్వేమను అర్మీమిషను	...	1
ఇండియా క్రిస్టియన్ మిషను	...	1
గవర్నరు మెంటువారిచే నియమింపబడువారు	...	1
గరల్సు రేంజి సహా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టర్సు	...	1
అడవారి తరపున	...	1
మహమ్మదీయుల తరపున	...	1
హిందూకుల తరపున	...	1

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఉద్యోగపు మొత్తము		
జిల్లాకలెక్టరు	...	1
జిల్లావిద్యాధికారి	...	1
జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు	...	1
లోకలుబోర్డులనుండి తదితరులనుండి ఎన్నుకొనబడువారు.		
జిల్లాకలెక్టరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అయినపుడు జిల్లాబోర్డు వారు ఒక మెంబరును ఎన్నుకొన వచ్చును.	...	1
5 తాలూకా బోర్డులకు	...	10
2 మ్యునిసిపాలిటీలకు	...	2
చెర్చిమిషను	...	1
లోమను కేఫలిక్ మిషను	...	1
కనెడియన్ బాప్టిస్టుమిషను	...	1
వి. ఇ. యల్. ఎమ్. మిషను	...	1
గవర్నరు మెంటువారిచే నియమింపబడువారు	...	1
గరల్సు రేంజి సహా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టర్సు	...	1
అడవారి తరపున	...	1
మహమ్మదీయుల తరపున	...	1
హిందూకుల తరపున	...	1

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు డిప్యూటీ సెక్రటరీ మిషనుతరపు తినిధ్యము లేదు. ఇంతవరకును ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ హిజర్ల తరపున యెజిల్లాలోను ప్రతినిధుల స్థానములు యుండలేదు. అట్టిఅవకాశమును కలుగజేయుట అవసరమనిన్నీ రేంజి సంఘములు కొన్ని చోట్ల స్థాపించబడిన వనిన్నీ కొన్ని చోట్ల స్థాపించవలె యున్నారనిన్నీ, కొన్ని చోట్లలేవనిన్నీ పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు జిల్లాసంఘ మేర్పడిన దనిన్నీ మనజిల్లా విద్యాధికారులు జిల్లావిద్యాసంఘపు ప్రెసిడెంటు గారికిని శ్రీ వైకెస్సెంట్ గారికిని ప్రాసియ్యన్నారు. కాని గవర్నరు మెంటు వారికినను ఇంచువిచయమై తగుచర్య తీసికొనినట్లు కానుపించదు. గవర్నరు మెంటు వారి నెం 175/ 5-2-24 తేదీగల ఆర్డరు లో యానంపుములు తప్పిచరముగ పనిచేయుచున్నచో జిల్లా విద్యాసంఘములో ప్రతినిధులకు యితరమెంబర్లకువలె ప్రావిసింగు అలవస్సు నీయరాదనిన్నీ పున్నది. కవున్నియ్యలోని ప్రాతినిధ్యము, ప్రాచెలింగు అలవస్సులు ఇతరులవలె యిప్పించుట ధర్మమని గవర్నరు మెంటువారికిని, మంత్రి పుంగవునికిని, జిల్లావిద్యాధికారులకును, జిల్లావిద్యాసంఘపు ప్రెసిడెంటుగారికిని తెలుపబలినట్లున్నది.

కృష్ణాజిల్లాలోని ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళ సంఖ్య 1926 వ సంవత్సరం మార్చి ఆఖరుకు 3770. ఇందులో 8 మిషనుల క్రిందనున్న ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీస్కూళ్ళు 1268. నాన్ మిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళు 1266. 2268 స్కూళ్ళకును జిల్లాసంఘములో ఒక్కొక్కమిషను కొక్కక్క చొప్పున 8 మంది ప్రతినిధులు గలరు. వారినూళ్ళతో సమానముగనున్న 1268 నాన్ మిషను ఎయిడెడ్ స్కూళ్ళకును వేరున కొక్కొక్క ప్రతినిధి లేడు. టీచరుమానేజర్ల శ్రేణులనుంచి తగుప్రయత్నములు చేయకుండుటచే దీనికి ముఖ్యకారణము. ఇట్టిసందర్భములో కృష్ణా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని అన్ని రేంజీల టీచరు మానేజర్లను త్వరపడి తమ తమ రేంజీ సంఘము నుండి జిల్లాసంఘమునకు రిజిస్టరు ఖర్చుల నిమిత్తము పంపవలసిన సామ్యము వెంటనే పంపుటయు, సంఘములు లేని రేంజీలలోను జిల్లాలోను సంఘముల నేర్పరచి జిల్లాసంఘమునకు సామ్య పంపుటయు నేర్పరచుటయు, ఆయా రేంజీలతరపున జిల్లావిద్యాసంఘమునకు పంపు సమర్థులగు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని తగువారికి తెలుపుటయు చాలా అవసరమైయున్నది. ఇదివరకే కాలయాపన మైనది. ఇప్పుడీ తరుణమును పోగొట్టుకొనిన మరల రి సంవత్సరముల వరకును యిట్టిసమయము రానేరదు. త్వరపడి యీ నెలాఖరులో వైనను పై యేర్పాట్లను చేయుట అవసరమైయున్నది.

ప్రతిజిల్లాలోని ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళ టీచరు మానేజరులను వైవిధ్యముననే జిల్లాసంఘములు యేర్పాటుచేసి సమర్థులగు తమ తమ ప్రతినిధులను జిల్లావిద్యాసంఘములోని కంటి లాభమును పొందగోరుచున్నాను. కంటెస్ట్ ఆఫ్ ప్రకారము ప్రతిజిల్లాసంఘమును రిజిస్టరు చేసినచోగాని పైకోరికలు పూర్తిగ నెరవేరజాలవని నమ్మవలెను. ఈదర వెంకట్రావు, ప్రావిజనల్ కలెక్టర్, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా సంఘము, ఏలూరు. 15-12-26

అధిక (గంజాంజిల్లా) (స్వకీయవిలేఖరి)

ఖద్దరు అమ్మకము
డిసెంబరు 15: చలికాలము చేతును, ప్రజల యభిరుచ్యానుసారముగ పలువిధముల వస్త్రములు కాంగ్రెసు ఖద్దరు కమిటీవారు గ్రామములకు తెచ్చి సప్లయ చేయించుటచేతును ఖద్దరు ధరలు నిరుటికంటె చాకగనుండుటచేతును, ఖద్దరమ్మకము మాప్రాంతములందు హెచ్చయ్యెను. దీనరక్షకసమాజము ఈ సమాజమువారు పట్టణమున చందాలను ప్రాగుచేసి గ్రుడ్డి, కుంటిమెదలగు వికలాంగులకు గత ఆదివారంనాడు శిశులనివారణార్థమై వస్త్రధారణముచేసిరి. నరస్వతులవారి మతోపన్యాసములు ఈ నెం 10, 11, 12, 13, 14 తేదీలందు నెల్లూరు కాపురములను, అనంతాద్వయమిషనులలో న్యాయవాదపుత్రిని వదలిన మహామహిమను, సుప్రసిద్ధ హిందూ మతోపన్యాసకులను నగు బ్రహ్మశ్రీ రంగారావి సరస్వతులవారు మాపురమంతిరమున రామాయణము, శ్రీ కృష్ణవతారతత్వము, భగవద్గీతవిషయములపై మనోరంజకముగ నుపన్యాసములిచ్చిరి. ఆంధ్ర బాలికాపాఠశాలలో రెండుసభలు ప్ర్యులగా అనుగావించి హిందూమతమునందు వారికి జ్ఞానోదయమును కలుగజేసిరి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 21-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.			
పియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొత్తము 98 0 0 వరకు			
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు	18 0 0	14 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో ,,	16 0 0	17 0 0	
డిబ్బి ,, డిటో ,,	16 0 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	9 10 0	10 0 0	
శుభ్రులు ,, ,,	22 0 0	25 0 0	
2. ధాన్యము పప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	15 0 0	16 0 0	
నెనగలు ,, డిటో ,,	14 0 0	15 0 0	
పెసలు ,, డిటో ,,	13 8 0	14 0 0	
మినుములు ,, డిటో ,,	16 8 0	18 0 0	
ఉలవలు ,, ర 165 ,,	9 0 0	9 12 0	
3. నూనెపప్పులు.			
నువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	158 0 0	156 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి ,,	45 0 0	48 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	40 0 0	42 0 0	
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 107 మిషన్ నూనె 105 0 0			
ఆముదము బా 1-కి ,,	105 0 0	106 0 0	
4. చిల్లరపప్పులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి ,,	65 0 0	66 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,		25 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	132 8 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45		
కాశహస్తీపాయకట్టు ,, ,,		50,55	
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	31 8 0	5 6 00	
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి ,,	31 0 0	35 0 0	
చదరం ,,	31 0 0	33 0 0	
రవుండు ,,	31 0 0	34 0 0	
6. నూలు.			
పుట్లూరు యేనుగ నెం 30 పెట్టె 1-కి ,,	5 0 0		
నూళ్ యేనుగ నెం 20 ,,	6 9 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి ,,	6 15 0		
నెం 24 ,, లాకి ,,	6 4 0		
నెం 60 ,, కారం ,,	9 6 0		
నెం 80 జమ్మరు ,,	7 8 0		
నెం 40 ,, ,,	9 14 0		
నెం 44 ,, ,,	5 1 0		
నెం 14 1/2 పాండిచేరి ,,	6 6 0		
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,,	5 0 6		
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్ ,,	6 6 0		
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు ,,	5 8 0		
నెం 12 1/2 ,, ,,	5 9 0		
నెం 14 1/2 ,, ,,	6 8 0		
నెం 12 1/2 మాళ్ ,,	5 4 0		
నెం 16 1/2 ,, ,,	5 0 0		
7. దూది.			
బోండానెట్టు బారువ 1-కి రు	300 0 0		
పల్నాడుదూది ,, ,,	145 0 0		
8. లోహములు.			
వెండి 100 తులంకు ,,	60 0 0	61 0 0	
బంగారు, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0	
నవరము 1-కి ,,		18 9 6	
ఇత్తిడి బా 1-కి ,,	238 0 0	243 0 0	
రాగి డిటో ,,	258 0 0	280 0 0	

వేల కు మందు వేల సిసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈనీ పశించును. చర్యమునకు వెండ్రుకలకువలన యుండక నెల్లూరుకలు పెరుగును. అమ్మకంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు,

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

1927 అమృతాంజనము డిపో వారి 1927

అందమైన రంగుల క్యాలెండర్లు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన మోహిని, మహాత్మాగాంధీ, త్రివల్ల చిత్రములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రు 1-4-0; 100-కి రు 9-12-0.

చిన్నపైజ లక్ష్మీ, మహాత్మాగాంధీ

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0; 12-కి రు 0-8-0, 100-కి రు 3-8-0.

వ్యాకింగు పోస్టరులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనము డిపో - మద్రాసు

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము

(The Telugu Encyclopaedia)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు, జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయములు, భౌగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతిసంపుటమును, ఆరు సంచికలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచికయందును రమారమి 100పుటలుండును. ఆరుసంచికలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటి సంచికను వి. పి. గా పంపి రూ. 0-8-0 వసూలుచేసికొని మిగత విషయ క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము. ఆరుసంచికలు ఒక్కసంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0 ప్రస్తుతము మేలు (సగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగ నున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 6-8-0. పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు

ఒక్కొక్క సంపుటమునకు అడ్వాన్సుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

పోతుకోట్ల - ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర కంపెనీ 175, రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

మీ స్వదేశమునకు
మీరు చేయవలసిన పని యేమి?

గృహపరిశ్రమములకు తగిన ఆదరణ నొసగి
వాటికి తగిన ప్రోత్సాహ మొసగవలెను.

ది మద్రాసు పెన్ సిల్ ఫ్యాక్టరీ, పోస్టుబాక్సు నెం 26, వద్రాసు.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యోతిషావళి రు. 2, భస్మవశాశిక రు. 1
0264 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభిమానంపైని విశేష; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధములైనటువంటి జీవభిమానాలనీలను ఇచ్చు
మండలితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు 3194

(1) తక్కువ ధర, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ కాన్ఫర్మేషన్, (4) భారాళమైన మర
కులు, (5) దయగల నిర్మాణము, (6) తనదని నిరూపించిన
తక్షణమే సొమ్మును తెల్లించెదరు.

వివరమును నీతిగుప్తవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,

Secretary Madras Branch

Post Box No. 337 Mount Road Madras

వెలసరసము త్వరపడుదు గుణమధికము

చంద్రచూడపాకము ధాతుపుష్టికారి,

ధాతుసంబంధవ్యాధులకూ, శ్రీవ్యాధులకూ శక్తివర్ధకము,
ధాతుసంబంధవ్యాధులకూ, శ్రీవ్యాధులకూ సంజీవిని. వెల
నేరు గ కి మూడురూపాయలు మాత్రము.

శ్రీ భద్ర శాంకరీరసము:— సూర

జ్వరములకు రామబాణము. శిశురోగములకు సంజీవిని.
వెల 20 మాత్రల డబ్బింగ కి రూపాయి 10. మానవ పకలనిధ
వ్యాధులకూ శాస్త్రసమ్యక్తమును మందులు దొరుకును. త్వరలో
వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదకలావిభాగము విద్యార్థి కె. శేషశాస్త్రి ఎ.వి.ఎస్.

ఆయుర్వేదాలా, శృంగేరి, మైసూరుజిలాఖా.

1926 - 1927 సం॥రమునందు

చెన్న పురి పందెములు

గిండ్రి

వింటరు మీటింగు (5 దినములు)
మూడవదినము, శుక్ర వారము

24-12-1926

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకి